

ਗੁਰਦੀਪ ਰੱਖੜ

ਸੰਪਾਦਕ:

ਗੁਰਦੀਪ ਰੱਖੜ

www.PunjabiLibrary.com

ਖ਼ਿਆਲਾਂ ਦੇ ਪੱਤਣ

(ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ)

ਖ਼ਿਆਲਾਂ ਦੇ ਪੱਤਣ

(ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ)

ਸੰਪਾਦਕ
ਗੁਰਦੀਪ ਰੱਖੜਾ

ਗੋਲਡਨ ਕੀਅ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ
ਪਟਿਆਲਾ

KHYALA DE PATTAN
(Kaav-Sangreh)
By
Gurdeep Rakhra
S/o S. Avtar Singh
VPO - Rakhra
Disttand Teh - Patiala (Punjab)
Pincode - 147001
Mob. - 09465666693
email: gurdeeprakhra22@gmail.com
Instagram : gurdeep.rakhra

© Gurdeep Rakhra
All Right reserved

Second Edition : 2021
Price : 250/-

Publised in India by
Golden Key Publication
VPO- Rakhra
Distt. and Teh. - Patiala
+91 9465666693, +43 68864013133

♣ ਸਮਰਪਣ ♣

ਓਸ ਹਰੇਕ ਔਰਤ ਦੇ ਨਾਂ,
ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਹੋਣੀ ਸੀ
ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਵਜੂਦ

ਤਤਕਰਾ

	ਪੰਜ ਨੰ.
♦ ਸੰਪਾਦਕ ਵੱਲੋਂ	9-10
♦ ਦੋ ਸ਼ਬਦ	11-12
♦ ਗੁਰਦੀਪ ਰੱਖੜਾ	13-16
♦ ਪਰਵੀਨ ਰੱਖੜਾ	17-20
♦ ਕੁਲਵੀਰ ਰੱਖੜਾ	21-23
♦ ਸਿਮਰਨ ਲੁਧਿਆਣਵੀ	24-25
♦ ਪ੍ਰੀਤ ਕਾਤਿਬ	26-27
♦ ਕਰਨਵੀਰ ਸਿੰਘ	28-30
♦ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ	31-34
♦ ਹੈਪੀ ਚਿੰਦ	35-37
♦ ਕੋਮਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	38-40
♦ ਸੁਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਹੰਸ	41-42
♦ ਵੀਰਪਾਲ ਸਿੱਧੂ ਮੌਜੂ	43-45
♦ ਸ਼ੀਤਲ ਕੁਮਾਰੀ	46-47
♦ ਟੀਸ਼ਾ	48-49
♦ ਸੁਖਦੀਪ ਕੌਰ	50-53
♦ ਉਪਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ	54-55
♦ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਬੇ ਵਾਲਾ	56-57
♦ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ	58-59
♦ ਸੁਖ ਮੋਗਾ	60-61
♦ ਨਿਸ਼ਾ	62-64
♦ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮਨ	65-66
♦ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਮਰਾੜਾ	67-68
♦ ਅਜੈ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ	69-70
♦ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ	71-74

♦ हरकिरत कੌਰ ਸਭਰਾ	75-77
♦ ਮਲਕੀਤ ਕੌਰ	78-79
♦ ਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਜੋਤ	80-81
♦ ਰਾਬੀਆ ਆਹੀਤਾਨ	82-85
♦ ਕੰਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	86-87
♦ ਪ੍ਰੀਤ ਮੌੜ	88-91
♦ ਸਿਮਬਰਨ ਕੌਰ	92-95
♦ ਨਵੂ ਜੱਟੀ	96-98
♦ ਸਾਗਰਦੀਪ	99-101
♦ ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ	102-104
♦ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ	105-107
♦ ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	108-109
♦ ਗੁਰਕਮਲ	110-113
♦ ਹਨੀ ਰਾਮਪੁਰਾ	114-116
♦ ਸਿੰਘ ਰਮਨਦੀਪ	117-118
♦ ਅੰਕੁਸ਼ ਮਿੱਤਲ	119-121
♦ ਪਿਰਤੀ ਸ਼ੇਰੋਂ	122-124
♦ ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਸਪਨਾ	125-127
♦ ਅਮਨਵੀਰ ਕੌਰ ਸੰਧੂ	128-130
♦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ੀਵਾਲਾ	131-132
♦ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨਿਜ਼ਾਮਪੁਰ	133-134
♦ ਗੁਰਮੀਤ ਭੁੱਲਰ	135-136
♦ ਜੱਗੀ ਜੀ	137-139
♦ ਹਰਵਿੰਦਰ ਬਾਛਲ	140-142
♦ ਪਿ੍ਰਸ	143-147
♦ ਜੋਤੀ ਪਲਵਿੰਦਰ	148-150
♦ ਪ੍ਰੀਤ ਚੈਹਿਲ	151-152
♦ ਦੀਪਿਕਾ ਨਾਭਾ	153-153
♦ ਤੇਗ	154-157
♦ ਜਫ਼ਰ	158-160

ਸੰਪਾਦਕ ਵੱਲੋਂ

ਦਿਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਸਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਖ਼ਿਆਲ ਜੋ ਦਿਲ ਤੇ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਉਪਜ ਦੇ ਨੇ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਰੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕੇ ਇਹਨਾਂ ਖ਼ਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਿਨਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਝ ਸਕੀਏ ਦਵਾਰਾ ਤੋਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਖ਼ਿਆਲ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਢਲਦੇ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਦੇਖ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਚਾਹ ਦਾ ਕੱਪ ਫੜ ਸ਼ਾਂਤ ਜਿਹੇ ਸੁਭਾਅ ਨਾਲ ਡਾਇਰੀ ਤੇ ਕਲਮ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਖ਼ਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੜ੍ਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਜਦੋਂ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਝ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਗੀਤ ਸੁਣਾ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ, ਦਰੱਖਤਾਂ ਤੋਂ ਡਿੱਗੇ ਸੁੱਕੇ ਪੱਤੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਪੱਤਿਆਂ ਤੇ ਜਦੋਂ ਪੈਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਰੜ-ਕਰੜ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਧੁਨੀ ਛੇੜ ਦੀ ਹੋਵੇ, ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਇਹਨਾਂ ਰੇਤਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਣ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਰੀ ਕੁਦਰਤ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਅਲੱਗ ਹੀ ਸਕੂਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।। ਇਹ ਉਹੀ ਸਕੂਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੂਪਏ ਦੇ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸਕੂਨ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਸਵੇਰੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਪਾਠੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਕੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਨਵੀਂ ਕਿਤਾਬ ਖੇਲ੍ਹ ਉਹਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਜਦ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਤੇ ਰੱਖ ਮੇਰੇ ਵਾਲ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤੇ ਬਦਲੇ 'ਚ ਜੋ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇਵੇ ਉਸਦੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਉਹ ਸਕੂਨ, ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵੀ ਚਾਹੇ ਪ੍ਰੰਮ ਲਈਏ ਪਰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਮਾਂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਦਿਸ ਜਾਵੇ

ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਕੂਨ, ਬਾਪੂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਘਰ ਪਰਤੇ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਥਕਾਵਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਹਲਕਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਮੁਸਕਰਾ ਦੇਵੇ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਕੂਨ, ਜਿੰਨੀ ਮਰਜੀ ਵਾਰ ਲੜ ਮੇਰੇ ਭੈਣ ਤੇ ਭਰਾ ਦਵਾਰਾ ਫੇਰ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲੈਣ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਹੀ ਤਾਂ ਹੈ ਸਕੂਨ, ਜਦ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਚਾਹੇ ਸਿਰਫ਼ ਦਸ ਰੂਪਏ ਹੋਣ ਤੇ ਉਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦਾਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲਕਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਕੂਨ, ਖੇਡ ਰਹੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਜੋ ਬੇਫਿਕਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਸਕੂਨ। ਮੈਂ 'ਓਸ ਸਕੂਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਦੇਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ।

ਇਹ 53 ਕਵੀ-ਕਵਿਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ 'ਚ ਹੈ ਉਹ ਸਕੂਨ। ਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਡਭਾਗੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਓਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਮੈਂਨੂੰ ਇਨ੍ਹੇ ਸੋਹਣੇ ਕਾਰਜ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਬਣਾਇਆ। ਤੇ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ ਓਸ ਪਲ ਦਾ ਜਦੋਂ ਜਦੋਂ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦਾ ਖਿਆਲ ਆਇਆ ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਓਸ ਹਰੇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਜੋ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਿਆ।

ਮੈਂਨੂੰ ਪੂਰੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਪੜ੍ਹ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਉਹ ਸਕੂਨ ਜਰੂਰ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

“ਮੈਂ ਸਦਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਏਸ ਕੁਦਰਤ ਦੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਦੇ ਕੁਝ ਬਣਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੇ ਬਣੇਗਾ।”

ਸੰਪਾਦਕ
ਗੁਰਦੀਪ ਰੱਖੜਾ
9465666693

ਦੇ ਸ਼ਬਦ

“ਖਿਆਲਾਂ ਦੇ ਪੱਤਣ” ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ 53 ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਹਰ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਲੇਖਕ ਦੇ ਲਿਖਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੇ ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝਣਾ ਪਏਗਾ, ਤਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਸੰਪੂਰਨ ਲੱਗੇਗੀ। ਹਰ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਆਪਣੀ ਪਹਿਜਾਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਸ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਲਾ...

ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਉਡੀਕਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਦੋਂ ਕੋਈ ਆਵੇ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝੇਗਾ, ਤੇ ਉਸਦਾ ਮੁੱਲ ਪਾਵੇਗਾ। ਬਹੁਤ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਇਸ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮਨਾਮੀ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

ਬਾਕੀ ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਇਹ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਪਸੰਦ ਆਏਗੀ ।

ਪਰਵੀਨ ਰੱਖੜਾ

+91 83600 00267

ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਣ ਸਮੇਂ ਕਿਨੇ ਹੀ ਝਿਆਲ ਸਾਡੇ ਮਨ 'ਚ ਲਹਿਰਾਂ ਬਣ-ਬਣ ਉੱਠਦੇ ਨੇ ਕੀ ਅੱਜ ਕੀ ਕਿਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਉਹ ਕੰਮ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨਾ। ਚਾਹ ਦਾ ਕੱਪ ਹੱਥ 'ਚ ਫੜ ਛੱਤ ਤੇ ਟਹਿਲਦਿਆਂ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਦੇਖਦਿਆਂ ਕਿੰਨਾ ਕੁੱਝ ਦਿਲ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਚੇਤੇ 'ਚ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਮਨ 'ਚ ਸੋਚਦੇ ਓਸਦੀ ਮੀਨਾਕਾਰੀ ਸੋਚ ਮੁਤਾਬਿਕ ਚੱਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਠਿਕਾਣਾ ਨਈ ਰਹਿੰਦਾ ਤੇ ਕਦੇ ਗਮ ਮੁੱਕਣ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦੇ-ਚਲਦੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਇਸ ਖੇਲ 'ਚ ਢੂਰ ਖੇਤ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਆਪ ਹੀ ਕੁੱਝ ਲਿਖ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਅੱਖਰ ਸ਼ਬਦ ਬਣ ਕਵਿਤਾ ਗਜਲਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਉਸ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਝਿਆਲਾਂ ਦੇ ਰੰਗ 'ਚ। ਸਭ ਅੰਦਰ ਹੀ ਲੁਕੀ ਹੈ ਕਵਿਤਾ, ਟੋਂਦੀ ਹੈ ਛੇੜ੍ਹਦੀ ਹੈ ਸਾਡੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਜ਼ਜਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ।

ਜਿਵੇਂ ਕੁਦਰਤ ਸਾਡੇ ਮਨ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਸੌਸਮ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਮਨ 'ਚ ਕਵਿਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਝਿਆਲਾਂ 'ਚ ਸਭ ਕਲ ਨਵਾਂ ਪੁਰਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਝਿਆਲ ਸਾਡੇ ਮਨ 'ਚੋਂ ਉੱਭਰਦੇ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਕਿਨਾਰਾ ਨਈ ਹੁੰਦਾ ਡੂੰਘੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਾਂਗ ਉੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਅਸਮਾਨ ਵਾਂਗ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹੀ ਕਹਾਂਗਾ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹਰ ਕੋਈ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੇ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੇ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹਰ ਰੰਗ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਹਾਵ-ਭਾਵ ਢੁੱਖ-ਦਰਦ ਇਸ਼ਕ ਰੁਖਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਵੀ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇਗਾ ਉਹ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਨੇ ਜੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇਗਾ। ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਾਇਨਾਤ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ।

ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇ।

ਕੁਲਵੀਰ ਧਾਲੀਵਾਲ

+91 98551 07087

1. ਖਿਆਲਾਂ ਦੇ ਪੱਤਣ

ਖਿਆਲਾਂ ਦੇ ਪੱਤਣ ਵਰਗੀ
ਦੇ-ਦੇ ਕੋਈ ਦਾਤ ਨੀ ਮਾਏ
ਏਹੀ ਤਾਂ ਪੱਲੇ ਰਹਿਣੀ
ਦਿੱਤੀ ਸੌਗਾਤ ਨੀ ਮਾਏ ।

ਛੱਲੀਆਂ ਦੇ ਦਾਣਿਆਂ ਵਾਂਗੂ
ਇਹਦੇ 'ਚ ਸ਼ਬਦ ਪਰੋਣੇ
ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਘਟਾ ਦੇ ਨਾਲ
ਮੇਰਾਂ ਨੇ ਗੀਤ ਵੀ ਗਾਉਣੇ
ਬਹੁਤਾ ਇੰਡਜ਼ਾਰ ਨੀ ਹੁੰਦਾ
ਕਹਿ ਦੇ ਰਾਤੇ ਰਾਤ ਨ੍ਹੀਂ ਮਾਏ
ਖਿਆਲਾਂ ਦੇ ਪੱਤਣ ਵਰਗੀ
ਦੇ-ਦੇ ਕੋਈ ਦਾਤ ਨੀ ਮਾਏ ।

ਤ੍ਰੈਲ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਵੀ
ਕੁਝ-ਕੁਝ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ
ਚਿੜੀਆਂ ਵੀ ਕਦੇ-ਕਦੇ
ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਬਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ
ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਨਾ ਨਾਮ ਮੇਰਾ
ਨਾ ਪੁੱਛਣ ਕੋਈ ਜਾਤ ਨੀ ਮਾਏ
ਖਿਆਲਾਂ ਦੇ ਪੱਤਣ ਵਰਗੀ
ਦੇ-ਦੇ ਕੋਈ ਦਾਤ ਨੀ ਮਾਏ

ਮਿੱਠਾ ਏ ਜੋ ਪਾਣੀ ਲੱਗਦਾ
ਮੈਨੂੰ ਵਹਿੰਦੇ ਝਰਨਿਆਂ ਦਾ
ਮੈਥੋਂ ਨੀ ਮੁੱਲ ਮੌੜ ਹੋਣਾ ਹੁਣ
ਨਫਰਤ ਤੇ ਤਾਹਨਿਆਂ ਦਾ।
ਮੇਰੀ ਝੋਲੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਪਾਦੇ
ਮੁੱਹਬਤ ਦੀ ਖੈਰਾਤ ਨੀ ਮਾਏ
ਝਿਆਲਾਂ ਦੇ ਪੱਤਣ ਵਰਗੀ
ਦੇ ਦੇ ਕੋਈ ਦਾਤ ਨੀ ਮਾਏ।

ਬੱਦਲਾਂ ਤੋਂ ਸੂਟ ਦਵਾ ਦੇ
ਛੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਰੰਗ ਨੀ ਮਾਏ
ਵੇਲਾਂ ਤੋਂ ਝਾੰਜਰ ਲੈ ਦੇ
ਨਰਮੇ ਤੋਂ ਸੰਗ ਨੀ ਮਾਏ
ਛੁੱਲਾਂ ਤੇ ਭਰਵਿਆ ਵਰਗੀ
ਕੋਈ ਇਸ਼ਕੇ ਦੀ ਬਾਤ ਨੀ ਮਾਏ
ਝਿਆਲਾਂ ਦੇ ਪੱਤਣ ਵਰਗੀ
ਦੇ-ਦੇ ਕੋਈ ਦਾਤ ਨੀ ਮਾਏ
ਏਹੀ ਤਾਂ ਪੱਲੇ ਰਹਿਣੀ
ਦਿੱਤੀ ਸੌਗਾਤ ਨੀ ਮਾਏ।

ਕੁਦਰਤ

ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਏ
ਕਦੇ ਸੁਣਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖੀ
ਚਿੜੀਆਂ ਵਾਂਗ ਇੱਕ ਇੱਕ ਤਿਣਕੇ ਤੋਂ
ਘਰ ਬੁਣਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖੀ

ਇਸ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਅੱਗੇ
ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਇਤਰ ਫੇਲ ਨੇ
ਚੜ੍ਹ ਚੁਬਾਰੇ ਦੇਖ ਕਦੇ
ਧਰਤ ਅੰਬਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਮੇਲ ਨੇ
ਹਵਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉੱਡਦੇ ਪੱਤੇ
ਫੜ੍ਹ ਚੁੰਮ ਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖੀ
ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਏ
ਕਦੇ ਸੁਣਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖੀ।

ਬਾਰਿਸ਼ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਵੀ
ਇੱਕ ਸਾਜ਼ ਨਵਾਂ ਛੇੜ ਦੀਆਂ
ਮੇਰੇ ਖਿਆਲਾਂ ਦੇ ਬੂਹੇ ਵੀ
ਸੱਪਰਾਂ ਆਣ ਭੇੜ ਦੀਆਂ
ਇਹਨਾਂ ਟੁੱਟਦੇ ਪੁੱਛਲ ਤਾਰਿਆਂ ਤੋਂ
ਬਣਦੇ ਝੂਮਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖੀ।
ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਏ

ਕਦੇ ਸੁਣਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖੀ

ਇਹ ਪੱਤੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਨੇ
ਕਦੇ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਕੰਨ ਲਾਕੇ ਤੂੰ
ਹੁੰਦੇ ਅਰਥ ਬੜੇ ਡੂੰਘੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਕਦੇ ਸਮਝੀ ਤਾਂ ਮਨ ਲਾਕੇ ਤੂੰ
ਰੇਤਿਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਮੁੱਠੀ 'ਚ
ਕਦੇ ਪੁਣਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖੀ।
ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਏ
ਕਦੇ ਸੁਣਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ
ਤੇਰੀ ਨਿੱਤ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾਵਾਂ ਮੈਂ
ਤੇਰੇ ਵੱਟੇ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਛੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਜਤਾਵਾਂ ਮੈਂ
ਕੁਦਰਤ ਲੱਖਾਂ ਤੋਹਫੇ ਦਿੰਦੀ ਐ
ਕਦੇ ਗਿਣਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖੀ
ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਏ
ਕਦੇ ਸੁਣਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖੀ।
ਚਿੜੀਆਂ ਵਾਂਗ ਇੱਕ ਇੱਕ ਤਿਣਕੇ ਤੋਂ
ਘਰ ਬੁਣਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖੀ

ਗੁਰਦੀਪ ਰੱਖੜਾ

Instagram : gurdeep.rakhra

2. ਸਰਘੀ ਦੀ ਲੋਅ ਦੇ ਵਾਂਗਰਾਂ

ਟੁੱਟਦੇ ਹੋਏ ਤਾਰੇ ਤੋਂ ਮੈਂ
ਮੰਗ ਮੰਗਾਂ ਹਾਏ ਤੇਰੀ ਨੀ
ਤੈਨੂੰ ਪਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕਰਾਂ ਦੁਆਵਾਂ
ਕਦੇ ਰੱਬ ਹੀ ਸੁਣਲੇ ਮੇਰੀ ਨੀ
ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਸੱਜਰੀ ਸਵੇਰ ਜਿਹਾ
ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਮੋਈ ਜਾਂਦਾ ਏ
ਮੈਂ ਜਿਨੀ ਵਾਰ ਵੀ ਤੱਕਾਂ ਤੈਨੂੰ
ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਜਾ ਖੋਈ ਜਾਂਦਾ ਏ
ਛੁੱਲਾਂ ਦੇ ਮਾਲੀ ਵਾਂਗ੍ਰੀ
ਆਸੀਂ ਦਿੰਦੇ ਆ ਪਹਿਰਾ ਨੀ
ਸਰਗੀ ਦੀ ਲੋਅ ਦੇ ਵਾਂਗਰਾਂ
ਮੁੱਖੜਾ ਏ ਤੇਰਾ ਨੀ

ਮੁੱਖ ਤੇ ਤੇਰੇ ਨੂਰ ਇਲਾਹੀ
ਵਿੱਛੜੀ ਜਿਵੇਂ ਭੈਣ ਹੀਰ ਦੀ
ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਕੱਜਲਾ
ਨਿਗ੍ਰਾ ਕਾਲਜਾ ਏ ਚੀਰਦੀ
ਇੱਤਰ ਵੀ ਫਿੱਕੇ ਅੱਗੇ
ਛੁੱਲਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ੍ਰੀ ਮਹਿਕੇ
ਨਜ਼ਰ ਵੀ ਪਾਕ ਹੋਜੇ
ਜਿਹੜੀ ਆ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖੋ

ਹੱਸਕੇ ਜਦ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਦੀ
ਜਾਨ ਕੱਢ ਦੀ ਕੇਰਾਂ ਨੀ
ਸਰਘੀ ਦੀ ਲੋਅ ਦੇ ਵਾਂਗਰਾਂ
ਮੁੱਖੜਾ ਏ ਤੇਰਾ ਨੀ

ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਏ ਰੰਗ ਜੋ ਸਾਰੇ
ਸੂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾ ਲਏ ਨੇ
ਇਹ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਜੋੜੇ ਕਾਹਤੋਂ
ਰਹਿੰਦੇ ਤੇਰੇ ਦੁਆਲੇ ਨੇ
ਮੁੱਖ ਚੌਂ ਜੋ ਅਲਫਾਜ਼ ਨਿਕਲਦੇ
ਪਵਿੱਤਰ ਆਇਤਾਂ ਵਰਗੇ ਨੇ
ਸਮੇਂ ਦੇ ਇਹ ਚੱਕਰ ਤੇਰੇ
ਆਉਣ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਖੜਗੇ ਨੇ
ਹਰ ਪਲ ਮਾਲਾ ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਦੀ,
ਕਾਹਤੋਂ ਮੈਂ ਫੇਰਾਂ ਨੀ
ਸਰਘੀ ਦੀ ਲੋਅ ਦੇ ਵਾਂਗਰਾਂ
ਮੁੱਖੜਾ ਏ ਤੇਰਾ ਨੀ

ਪੰਜਾਬੀਅਤ

ਆਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਲਈ ਜਿਉਂਦੇ ਆਂ
ਆਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਲਈ ਮਰਦੇ ਆਂ
ਸਾਥੋਂ ਜ਼ੁਲਮ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਹੁੰਦਾ ਨੀ
ਆਸੀਂ ਸੱਚ ਦੇ ਪੱਖ 'ਚ ਖੜਦੇ ਆਂ

ਆਸੀਂ ਜਾਤਾਂ ਪਿੱਛੇ ਲੜਦੇ ਨਾ
ਸਾਨੂੰ ਇਹੀ ਗੁਰੂਆਂ ਸਿਖਾਇਆ ਏ
ਸਾਡਾ ਸ਼ੀਸ ਝੁਕੇ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਅੱਗੇ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਰਾਸਤਾ ਦਿਖਾਈਆ ਏ

ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਅਣਖਾਂ ਭਰੀਆਂ ਨੇ
ਸਾਨੇ ਜੰਗਾਂ ਕਈ ਲੜੀਆਂ ਨੇ
ਆਸੀਂ ਛਾਤੀ ਤਾਣਕੇ ਖੜੇ ਆਂ
ਜਦ ਫੌਜਾਂ ਸਾਡੇ ਤੇ ਚੜੀਆਂ ਨੇ

ਆਸੀਂ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਖੜਦੇ ਆਂ
ਆਸੀਂ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਲੜਦੇ ਆਂ
ਆਸੀਂ ਅਣਖਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜਿਉਂਦੇ ਆਂ
ਆਸੀਂ ਅਣਖਾਂ ਦੇ ਲਈ ਮਰਦੇ ਆਂ

ਅਸੀਂ ਬਾਗੀ ਸੋਚਾਂ ਵਾਲੇ ਆਂ
ਨਾ ਪਿੜਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਡੱਕ ਹੋਣੇ
ਅਸੀਂ ਸ਼ੇਰਾਂ ਵਾਂਗ੍ਰੀ ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ
ਨਾ ਪਿੜਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਹੋਣੇ

ਸਾਨੂੰ ਭੇੜ-ਚਾਲ ਦੀ ਆਦਤ ਨਾ
ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਬਣਾਉਂਦੇ ਆਂ
ਨਾ ਕਿੱਸੇ ਸੁਣਦੇ ਪਰੀਆਂ ਦੇ
ਅਸੀਂ ਕਹਾਣੀ ਜੰਗਾਂ ਦੀ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਆਂ

ਸਾਡਾ ਪਿਆਰ ਆ ਜਿੱਥੇ ਪੈ ਜਾਵੇ
ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰਦੇ ਆਂ
ਸਾਡਾ ਇਤਿਹਾਸ ਪੜ ਕੇ ਦੇਖ ਲਵੇ
ਅਸੀਂ ਯੋਧੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਆਂ

ਪਰਵੀਨ ਰੱਖੜਾ

Instagram : Parveen_rakhra

ਮੇਰੀ ਮੁਹਬੱਤ

ਕਿਤੇ ਪਹਾੜਾਂ ਚੋ ਵਹਿੰਦੀ ਸਰਬਤੀ
ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ ਜਾਪਦੀ ਏ,

ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਸਾਦਗੀ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਵੀ
ਤੇਰਾ ਸੁਖਰਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਾਪਦੀ ਏ,

ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਚੋ ਲਿਖਿਆ ਸਿਰਨਾਵਾਂ ਜੋ,
ਅੱਖਰਾ ਨਾਲ ਮੋਹ ਪਾ ਕੇ ਤੋਰੀ ਗੱਲ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੀ ਏ

ਹੋਏ ਪਿਆਰ 'ਚ ਇਜ਼ਹਾਰਾ ਦਾ ਸੱਚੀ
ਰੁਹ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਅਕਸ ਛਾਪਦੀ ਏ,

ਵਕਤ ਬੇਵਕਤ ਰਾਹਾਂ ਵਿਚ ਖੜਕੇ
ਓਦੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਇੰਤਜਾਰ ਮਾਪ ਦੀ ਏ,

ਮੇਰੇ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹੋ ਬੋਲੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਦਾ
ਰੱਖ ਖਿਆਲ ਜਮਾਨੇ ਦਾ ਪੱਖ 'ਚ ਚੁੱਪਚਾਪ ਦੀ ਏ,

ਆਈ ਸਮਝ ਨਾ ਲੱਭੀ ਰਮਜ਼ ਨਾ ਲੱਗ
ਗਈ ਬਿਮਾਰੀ ਮੇਰੀ ਮੁਹਬੱਤ ਦੇ ਤਾਪ ਦੀ ਏ,

ਕਿਤੇ ਪਹਾੜਾਂ ਚੋ ਵਹਿੰਦੀ ਸਰਬਤੀ
ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ ਜਾਪਦੀ ਏ,

ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ

ਊਹ ਖਿੜ-ਖਿੜ ਹੱਸੇ
ਜਿਉਂ ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ,
ਮੀਂਹ ਪਿਆ ਵਰਸੇ,

ਕਿੱਧਰੇ ਮੌਰ ਬੋਲਦੇ
ਕਿੱਧਰੇ ਵਗਦੇ ਝਰਨੇ,

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਾਂਘ ਮਿਲਣ ਦੀ
ਕੋਈ ਵਿੱਚ ਵਿਛੋੜੇ ਤਰਸੇ,

ਕੋਈ ਛੱਡ ਕੇ ਤੁਰ ਗਿਆ
ਕੋਈ ਯਾਦ 'ਚ ਭਰੇ ਵਰਕੇ,

ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ ਰਲ ਕੜੀਆਂ
ਪੀਂਘਾ ਪਾਈਆਂ ਬੋਹੜ ਤੇ ਚੜਕੇ,

ਬੱਦਲਾਂ ਨੇ ਸ਼ੋਰ ਪਾਇਆ
ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੜਕੇ,

ਕਿੱਧਰੇ ਬੋਲੇ ਬੰਬੀਹਾ
ਸੁਣਦਾ ਮੂਹ ਹਨੇਰੇ ਤੜਕੇ,

ਰਲ ਕੁੜੀਆਂ ਬੁੜੀਆਂ
ਡਾਹੇ ਕੱਤਣ ਨੂੰ ਚਰਖੇ,

ਬਣਾ ਵਿਉਂਤ ਕੱਤਦੀਆਂ,
ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਤੋਂ ਵੱਧਕੇ,

ਮੇਰਾ ਵਿਰਸਾ ਐ ਪੰਜਾਬ ਦਾ
ਜਿਦੇ ਤੋਂ ਜਾਵਾਂ ਸਦਕੇ,

ਤੜਕੇ-ਤੜਕੇ ਸੁਣਦੀ ਖੇਤਾਂ ਚੋ
ਬਲਦਾਂ ਗਲ ਪਾਈ ਟੱਲੀ,

ਮੁੜਕੋ-ਮੁੜਕੀ ਹੋਏ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ
ਰੋਟੀ ਲੈ ਕੇ ਸੁਆਣੀ ਚੱਲੀ,

ਹਵਾ ਨਾਲ ਫਸਲਾਂ ਲਹਿਰਾਉਣ
ਫੇਰ ਠੰਡ ਕਲੇਜੇ ਪਾਉਣ,

ਚਿੱਤ ਜਾ ਕਰਦਾ ਅੰਬਰੀ ਉਡਾਰੀ ਲਾਉਣ ਨੂੰ,
ਖੁਸ਼ੀ 'ਚ ਦਿਲ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਧੜਕੇ,

ਉਹ ਖਿੜ-ਖਿੜ ਹੱਸੇ
ਜਿਉਂ ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ,
ਮੀਂਹ ਪਿਆ ਵਰਸੇ,

ਕੁਲਵੀਰ ਰੱਖੜਾ

Instagram : kulveer_singh_dhaliwal

4. ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਬਾਣਾ

ਮੈਂ ਇਸ਼ਕ ਤੇਰੇ ਦਾ ਪਾ ਬਾਣਾ
ਰੂਹ ਨੂੰ ਇੱਥ ਕਜਾਇਆ ਏ
ਜਿਉਂ ਪੀਲੇ ਫੁੱਲਾਂ ਧਰਤ ਹਰੀ ਨੂੰ
ਵਾਂਗਰ ਸੇਜ ਸਜਾਇਆ ਏ

ਬਾਰਿਸ਼ ਨੇ ਆ ਵਾਛੜ ਕੀਤੀ
ਭਿਉਂ ਦਿੱਤੇ ਮੇਰੇ ਤਨ ਦੇ ਲੀੜੇ
ਮਨ ਆਖੇ ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਨਾ ਛੇੜੀਂ
ਪੌਣਾਂ ਮਸੀਂ ਮਨਾਇਆ ਏ

ਦੀਵੇ ਬਾਲ ਕੇ ਦਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰ
ਆਸਾਂ ਦਾ ਹੈ ਚਾਨਣ ਕੀਤਾ
ਜ਼ਹਦ ਤੇਰੀ ਮੈਂ ਕਰਨ ਦੀ ਖਾਤਰ
ਤੈਨੂੰ ਖੁਦਾ ਬਣਾਇਆ ਏ

ਲਫੜਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਨਾ ਹੋਣੀ
ਚਾਹਤ ਇਹ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਦੀ
ਸੱਜਣਾ ਜੇ ਪਰਵਾਨ ਤੂੰ ਕਰ ਲਈਂ
ਸਮਝਾਂ ਇਸ਼ਕ ਕਮਾਇਆ ਏ

ਵਫ਼ਾਦਾਰ

ਮੈਂ ਦਿਲ ਤੋੜਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪਾਪ ਲੱਗੇ
ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੌ ਵਾਰ ਲੱਗੇ
ਮੇਰਾ ਪਾਪ ਘੜਾ ਛੇਤੀ ਭਰ ਜਾਵੇ
ਮਿਹਣਿਆਂ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਲੱਗੇ

ਨਾ ਪੌਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇ ਮਹਿਕੀ ਤਾਂ
ਮੈਨੂੰ ਪੂੜਾਂ ਦਾ ਸਿੰਗਾਰ ਲੱਗੇ
ਮੈਂ ਰੂਹ ਬਣ ਧਰਤੋਂ ਉੱਡ ਜਾਵਾਂ
ਜੇ ਧਰਤ ਤੇਰੀ 'ਤੇ ਭਾਰ ਲੱਗੇ

ਮੇਰੀ ਬੇੜੀ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ
ਭਾਵੇਂ ਆਰ ਲੱਗੇ ਜਾਂ ਪਾਰ ਲੱਗੇ
ਤੂੰ ਹੋਵੋਂ ਮੇਰਾ ਮੱਲਾਹ, ਫਿਰ ਭਾਵੇਂ
ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਲੱਗੇ

ਜੇ ਦਰਿਆ ਇਸ਼ਕੇ ਰੁੜ੍ਹੁ ਗਈ ਮੈਂ
ਨਾ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਲੱਗੇਂ
ਬੱਸ ਪੱਤਣਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਆਖ ਦੇਵੀਂ
ਲੈ ਜਾਣ ਜਿੱਧਰ ਕੋਈ ਪਾਰ ਲੱਗੇ

ਮੈਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਜੇਤੂੰ ਦੱਸਣਾ, ਭਾਵੇਂ
ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਹਾਰ ਲੱਗੇ
ਮੈਂ ਰੱਬਾ ਤੈਥੋਂ ਮੰਗਾਂ ਬੱਸ ਇਹ
ਮੇਰਾ ਪਿਆਰ ਸਦਾ 'ਵਫ਼ਾਦਾਰ' ਲੱਗੇ

ਸਿਮਰਨ ਲੁਧਿਆਣਵੀ

Instagram : simranludhianvi_7

5. ਬਦਲਾ

ਬਦਲਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ
ਤਲਵਾਰਾਂ ਮਗਰੋਂ ਗੁਲਦਸਤੇ ਭੇਜਣਾ ਪਰ ਮੁਨਾਸਿਬ ਨਹੀਂ
ਵਿਛੜਨ ਦੀ ਚਾਹਤ ਕਰਕੇ ਰਾਹਤ ਤਾਂ ਮਿਲੀ
ਪਰ ਰਾਹਤ ਪਾ ਕੇ ਚਾਹਤ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੜਫੇ
ਸਫਰ ਵਿੱਚ ਅਧਵਾਟੇ ਛੱਡ ਜਾਣਾ
ਮਤਲਬ ‘ਓਹ’ ਯਾਤਰੀ ਸਨ
ਤੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਉਮੀਦ ਫੁੱਲ ਹੈ
ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਵਕਤ ਤੇ ਤੜਫ਼,
ਸਭ ਝੱਲਿਆ ਹੈ ਅਸੀਂ।
ਜੇ ਬਦਲੇ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕੋਈ ਖਤ ਭੇਜੇ,
ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਖੈਰੀਅਤ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।
ਜਿਵੇਂ ਅਸਾਡੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਤੇ ਫਿਕਰ ਦੋਵੇਂ ਹਨ।
ਹੁਣ ਬਦਲਾ ਨਹੀਂ ਬਦਲਾਅ ਆਵੇ।

ੴੳੴ

ਇਨਸਾਨੀ ਫਿਤਰਤ

ਜੋ ਖੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ!!!
ਓਹਨੂੰ ਪਾਉਣ ਦੀ ਤਲਬ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਜੋ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ!!!
ਓਹਨੂੰ ਖੋਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦੇ।
ਬਚਪਨ ਜਾਂ ‘ਬੁਢਘੇ’ ’ਚ ਹੋਇਏ
ਤਾਂ ‘ਜਵਾਨ’ ਹੋਣ ਦੀ ਤਲਬ।
ਫਿਰ ‘ਇਹਨਾਂ’ ਦੇ ਇੱਕ ਫਿਕਰਾਂ ਦੇ ਦੌਰ ’ਚ,
ਬਚਪਨ ’ਚ ਹੋਣਾ ਵੀ ਲੋਚਦੇ ਹਾਂ।
ਵਕਤੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਆਪਣੇ ਯਾਦ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ,
ਤੇ ਆਪਣਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਵੀ ਵਕਤ ਹੀ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ,
ਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾ ਦੁਖੀ ਹੋਣਾ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ
ਪਰ ਅਸਲੀਅਤ ਹੈ,
ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਇਕਲੋਤਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ,
ਜੋ ਨਾਖੁਸ਼ ਹੈ।।।

ਪ੍ਰੀਤ ਕਾਤਿਬ

+91 97800 61225

6. ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਰਾਣੀ

ਹਰ ਵਾਰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਹਿਚਾਣ ਉਹਦੀ
ਰੋਜ਼ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਅਣਜਾਣੀ ਲੱਗਦੀ ਏ
ਬੜਾ ਮਿੱਠ ਬੋਲੜਾ ਸੁਭਾਅ ਉਹਦਾ
ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੀ-ਪਹਿਚਾਣੀ ਲੱਗਦੀ ਏ,
ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂਆਂ ਵੰਡੇ
ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਰੌਣਕ ਮਾਣੀ ਲੱਗਦੀ ਏ,
ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੰਗ ਭਰੇ ਨੇ
ਉਹ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਹੀ ਕਹਾਣੀ ਲੱਗਦੀ ਏ,
ਗੁੱਡਾਂ ਸਾਥ ਮਾਨਣ ਉਹਦਾ
ਉਹ ਗੁੱਡਾਂ ਦੀ ਹਾਣੀ ਲੱਗਦੀ ਏ,
ਸਮਝੇ ਸਮਝਾਵੇ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਛਲਸਫੇ
ਖੁਦ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਿਆਣੀ ਲੱਗਦੀ ਏ,
ਕੁਦਰਤ ਨੇੜੇ ਹੋ-ਹੋ ਬਹਿੰਦੀ ਉਹਦੇ
ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪੁਰਾਣੀ ਲੱਗਦੀ ਏ,
ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਖਨਕਾਰ ਜਿਹੇ ਬੋਲ ਉਹਦੇ
ਰੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਿਆਨ ਕਹਾਣੀ ਲੱਗਦੀ ਏ,
ਰੁੱਖ ਜਾਪਦੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ
ਤੇ ਉਹ, ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਰਾਣੀ ਲੱਗਦੀ ਏ,
ਉਹ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਰਾਣੀ ਲੱਗਦੀ ਏ।

ਪੰਜਾਬ

ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ
ਮੇਰੀ ਵੱਖਰੀ ਹੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ,
ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤੇ
ਮੇਰੀ ਵੱਖਰੀ ਹੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ,

ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਕਾਬਲ-ਕੰਧਾਰ ਤੱਕ
ਮੈਂ ਹਿੱਕ ਤਾਣ ਕੇ ਖੜਾ ਰਿਹਾ,
ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਖਾਤਰ
ਮੈਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਅੱਗੇ ਅੜਿਆ ਰਿਹਾ।

ਬਹੁਤ ਯੋਧੇ ਕੀਤੇ ਪੈਦਾ ਮੈਂ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਹਨੀ ਨਹੀਂ,
ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਜਿਹੀ
ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਕੋਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨਹੀਂ

ਪਰ ਅੱਜ
ਹਾਲਾਤ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਨੇ,
ਮੇਰੇ ਰਖਵਾਲੇ ਹੀ
ਬਣੇ ਬੈਠੇ ਚੋਰ ਨੇ।

ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਕਰ ਮੈਨੂੰ
ਲੰਗੜਾ ਜਿਹਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ
ਮੇਰੇ ਹੀ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ
ਮੇਰੇ ਪਾਣੀ ਜ਼ਹਿਰ ਸਿਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਮੇਰੇ ਅਣਖੀ ਯੋਧੇ
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੇ ਰਸਤੇ ਪੈ ਗਏ
ਮੇਰੀ ਚੰਗਲੀ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ
ਚੰਦਰੇ ਨਸ਼ੇ ਲੈ ਕੇ ਬਹਿ ਗਏ

ਮੇਰੀ ਸਿੱਟੀ ਦਿਓ ਵਾਰਿਸੋ
ਮੇਰਾ ਸੁਨੇਹਾ ਲੈ ਲਿਓ “ਕਰਨ” ਤੋਂ
ਮੇਰੇ ਪੁੱਤਰੋ
ਬਚਾ ਲਓ ਮੈਨੂੰ ਮਰਨ ਤੋਂ
ਬਚਾ ਲਓ ਮੈਨੂੰ ਮਰਨ ਤੋਂ...!

ਕਰਨਵੀਰ ਸਿੰਘ

9878171769

7. ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਲੀਬਾਂ

ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੁੰਦਾ ਜੱਜ ਵੀ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਬੰਦਿਸ਼ਾਂ 'ਚ
ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਤਾਂ
ਸਬੂਤ ਦੀਆਂ ਦੀਦਾਂ ਨੇ,
ਝੂਠ ਨੂੰ ਸਲਾਮੀ ਇੱਥੋ
ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਲੀਬਾਂ ਨੇ।

ਭਰੇ ਜੇ ਕੋਈ ਹਾਮੀ ਆ ਕੇ
ਸੱਚ ਦੇ ਤਰਾਜੂ ਵਿੱਚ
ਲੈਂਦੀਆਂ ਦਬਾਅ ਕੁੱਝ
ਵਿਕੀਆਂ ਜੋ ਜੀਭਾਂ ਨੇ।

ਨਾਲ ਦੌਲਤਾਂ ਦੇ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ
ਜਿੱਤੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ
ਪਰ ਜਿੱਤੇ ਨਹੀਂਓਂ ਦਿਲ ਕਦੇ
ਦਿਲ ਦੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੇ।

ਪੀੜ੍ਹੀ ਆਪਣੀ ਦੇ ਥੱਲੇ
ਮਾਰਦੇ ਨਾ ਸੋਟਾ ਕਦੇ
ਬੁਰਾਈ ਤੱਕਣ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ
ਲਾ-ਲਾ ਕੇ ਨੀਝਾਂ ਨੇ।

ਮਨ ਪਿਆ ਖਿਲਰਿਆ
ਪਾਟੀ ਹੋਈਆਂ ਲੀਰਾਂ ਜਿਹਾ
ਤਨ ਦੇ ਕੱਪੜੇ 'ਤੇ ਭਾਵੇਂ
ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰੀਜ਼ਾਂ ਨੇ ।

ਧਰਮ ਦੇ ਹੀ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ
ਪਾਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾੜੇ ਨੇ
ਲੜਨਾ ਸੀ ਉੰਝ ਕਿੱਥੇ
ਸਿੱਖ, ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਹਬੀਬਾਂ ਨੇ ।

ਵਿਕਦੇ ਨੇ ਲੋਕ ਨਾਲੇ
ਵਿਕਦੇ ਜਮੀਰ ਇੱਥੇ
ਜਿਵੇਂ ਵਿਕਣ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ
ਸੇਵਕਾ ਓਏ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੇ ।

ਝੂਠ ਨੂੰ ਸਲਾਮੀ ਇੱਥੇ
ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਲੀਬਾਂ ਨੇ ।

ਬੱਸ ਉਹੀ ਜਾਣਦਾ

ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ ਜਿਹੜਾ
ਸਾਰੇ ਹੀ ਜਹਾਨ ਦਾ,
ਓਸ ਦਿਆਂ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ
ਬੱਸ ਉਹੀ ਜਾਣਦਾ ।

ਕਿਤੇ ਪੰਛੀਆਂ 'ਚ ਬੋਲੇ
ਕਿਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਛੁੱਲਾਂ ਵਿੱਚ
ਕਿਤੇ ਪੱਤਿਆਂ 'ਚ ਬੋਲੇ
ਕਿਤੇ ਟਾਹਣੀ ਅਤੇ ਛੁੱਲਾਂ ਵਿੱਚ
ਉਹਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹ ਬੋਲੇ
ਜਿਹੜਾ ਹੁੰਦਾ ਬੇਜੁਬਾਨ ਦਾ
ਓਸ ਦਿਆਂ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ
ਬੱਸ ਉਹੀ ਜਾਣਦਾ ।

ਕੋਈ ਲੱਭੇ ਉਹਨੂੰ ਮਸਜਿਦੋਂ
ਕੋਈ ਲੱਭਦਾ ਏ ਮੰਦਰੋਂ
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ
ਆਪਣੇ ਹੀ ਅੰਦਰੋਂ,
ਕੋਈ ਲੱਭਣੇ ਨੂੰ ਉਹਨੂੰ
ਜੰਗਲਾਂ 'ਚ ਖਾਕ ਛਾਣਦਾ
ਓਸ ਦਿਆਂ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ
ਬੱਸ ਉਹੀ ਜਾਣਦਾ ।

ਇੱਥੇ ਹੀ ਸਭ ਭੋਗ ਹੁੰਦਾ
ਸਵਰਗ ਵੀ ਨਰਕ ਵੀ
ਉਹੀ ਹੈ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਫਿਰ
ਅਰਸ਼ ਵੀ ਫਰਸ਼ ਵੀ,
ਗੁੱਡੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਫਿਰ
ਪਤਾ ਉਹਨੂੰ ਲਾਹੁਣ ਦਾ
ਓਸ ਦਿਆਂ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ
ਬੱਸ ਉਹੀ ਜਾਣਦਾ।

ਆਦਿ ਤੇ ਜੁਗਾਦਿ ਵਾਲਾ
ਭੇਤ ਜਿਹਨੇ ਪਾਇਆ ਉਹਦਾ
ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੀ
ਹੁੰਦਾ ਸਰਮਾਇਆ ਉਹਦਾ,
ਇੱਕ ਭੇਤ ਪਾਉਣਾ ਆਂਖਾ
ਆਪਣੇ ਤੇ ਅਣਜਾਣ ਦਾ
ਓਸ ਦਿਆਂ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ
ਬੱਸ ਉਹੀ ਜਾਣਦਾ।

ਛੱਡ ਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖ ਕੇਰਾਂ
ਹਾਉਮੈਂ ਵਾਲੇ ਤਾਜਾਂ ਨੂੰ
ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝੇਂਗਾ
ਉਹਦੇ ਸਭ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ,
ਸੇਵਕ ਤਾਂ ਉਸਦੀ
ਰਜਾ 'ਚ ਮੌਜਾਂ ਮਾਣਦਾ
ਓਸ ਦਿਆਂ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ
ਬੱਸ ਉਹੀ ਜਾਣਦਾ।

ਗੁਰਸੇਵਕ

+91 89689 51734

8. ਫੇਰ ਕਿੱਦਾਂ ਮੰਨੀਏ ਜੀ।

ਹੱਥ ਦਿਲ ਉੱਤੇ ਤੂੰ ਰੱਖੀਂ, ਤੇ ਗੱਲ ਮੈਂਨੂੰ ਦੱਸੀ
ਸਾਡੇ ਦੁੱਖਾਂ ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਤੂੰ ਦਿੱਲੀਏ ਹੱਸੀ
ਕਿੰਨੇ ਜਖਮ ਦਿੱਤੇ ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ, ਸਭ ਯਾਦ ਆ
ਫੇਰ ਕਿੱਦਾਂ ਮੰਨੀਏ ਜੀ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਆ

ਹਰ ਵਾਰ ਹੋਈ ਅੱਖ, ਸਾਡੀ ਏ ਗਿੱਲੀ ਤੇ
ਪੈਂਦੇ ਭੰਗੜੇ ਵੇਖੇ ਹਰ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਏ ਦਿੱਲੀ ਤੇ
ਪੰਜਾਬ ਤਬਾਹ ਤੇ ਹਰ ਵਾਰੀ ਤੂੰ, ਹੋਈ ਆਬਾਦ ਆ
ਫੇਰ ਕਿੱਦਾਂ ਮੰਨੀਏ ਜੀ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਆ

ਸਭ ਕੁੱਝ ਖੋਹ ਕੇ ਲੈ ਗਈ ਵੰਡ ਸੰਤਾਲੀ ਦੀ
ਸਾਨੂੰ ਭੁੱਲੀ ਨਹੀਂ ਆਵਾਜ਼ ਉਹ ਚੀਕਾਂ ਵਾਲੀ ਜੀ
ਤੇਰਾ ਕੀ ਲੱਗਿਆ ਵੰਡਿਆ ਤੂੰ ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬ ਆ
ਫੇਰ ਕਿੱਦਾਂ ਮੰਨੀਏ ਜੀ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਆ

ਕਹਿ ਅੱਤਵਾਦੀ ਮਾਰੇ ਭੁੱਲੇ ਨਹੀਂ ਫਾਇਰ ਅਸੀਂ
ਭੁੱਲੇ ਨਹੀਂ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਸਾਡੇ ਟਾਇਰ ਅਸੀਂ
ਅਸੀਂ ਹੱਸਦੇ-ਵੱਸਦੇ ਵੀ ਤਾਂ, ਹੋਏ ਬਰਬਾਦ ਆ
ਫੇਰ ਕਿੱਦਾਂ ਮੰਨੀਏ ਜੀ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਆ

ਤੈਂਨੂੰ ਹੱਕ ਕਿਵੇਂ ਆ ਮਿਲਿਆ ਪੱਗਾਂ ਰੋਲਣ ਦਾ
ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਜੁਲਮ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਣ ਦਾ
ਚਿੱਟੇ ਚੋਲੇ ਪਾਈ ਬੈਠੇ ਬੇਈਮਾਨਾਂ ਦੇ ਸਾਬੂ ਆ
ਫੇਰ ਕਿੱਦਾਂ ਮੰਨੀਏ ਜੀ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਆ

ਅਸੀਂ ਹੱਕ ਮੰਗੀਏ ਹੁਣ ਤਾਹੀਂ ਮਾੜੇ ਲੱਗਦੇ ਨੀਂ
ਸਿੱਧਾ ਹਿੱਕ 'ਚ ਵੱਜੀਏ ਬਣ ਮਿੱਠੇ ਜੀ ਠੱਗਦੇ ਨੀਂ
ਤੂੰ ਫਿਰੋਂ ਦੱਬਣ ਨੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਘੱਟ ਤਾ ਦਾਦ ਆ
ਫੇਰ ਕਿੱਦਾਂ ਮੰਨੀਏ ਜੀ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਆ

ਦੁਨਿਆਵੀ ਫਿਕਰਾਂ

ਤੂੰ ਗੱਲ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਐਵੇਂ ਇੰਨਾ ਰੁੱਸੇ ਕਿਉਂ
ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੱਜਣਾ ਇਨਾ ਗੁੱਸੇ ਕਿਉਂ

ਇੱਥੋਂ ਕਈ ਉਜੜੇ ਵੀ ਜੋ ਵੱਸਦੇ ਨੇ
ਤੈਬਾਂ ਵੀ ਦੁਖੀ ਓ ਤਾਂਵੀ ਜੋ ਹੱਸਦੇ ਨੇ

ਤੂੰ ਛੱਡ ਦੇ ਕੁੱਲ ਦੁਨੀਆਂਵੀ ਫਿਕਰਾਂ ਓਏ
ਤੈਂਨੂੰ ਆਪੇ ਲੈ ਜਾਉਂ ਉੱਤੇ ਉਹ ਸਿਖਰਾਂ ਓਏ

ਕੋਈ ਕੁੱਲੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੜਾ ਰਾਜੀ ਆ
ਉਹਨੂੰ ਸਭ ਦੀ ਫਿਕਰ ਜੋ ਦੁਨਿਆਂ ਸਾਜੀ ਆ

ਇਹ ਕਿਹੜਾ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਆਉਣੀ ਐ
ਤੂੰ ਹੱਸ ਕੇ ਜੀ ਲੈ ਮਿੱਤਰਾ ਜਿੰਨੀ ਜਿਉਣੀ ਏ

ਖੇਡੇ ਕਦ ਇਹ ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਡੋਰੀ ਨੇ ਟੁੱਟ ਜਾਣਾ
ਬੁਲਬੁਲਾ ਇਹ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਕਦ ਫੁੱਟ ਜਾਣਾ

ਹੋ ਕੇ ਬੇਖੌਫ਼ ਤੂੰ ਜੀ ਕਿਉਂ ਡਰੇ ਸੋਹਣਿਆਂ ਵੇ
ਇੱਕ ਦਿਨ ਸਭ ਨੇ ਮਰਨਾ ਕਿਉਂ ਨਿੱਤ ਮਰੇ ਸੋਹਣਿਆਂ ਵੇ

ਹੈਪੀ ਬਿੰਦ

+91 78772 17143

ਸ਼ਰਟਾਂ

ਰੋਜ ਵਾਂਗ ਚੜ੍ਹੀ ਕੋਠੇ ਤੇ ਦੇਖਣ
ਸ਼ਰਟਾਂ ਗਿੱਲੀਆਂ ਜਾਂ ਸੁੱਕੀਆਂ
ਕੱਪੜੇ ਸੁੱਕਣ ਵਾਲੀ ਲਾਂ ਤੇ
ਬੈਠੀਆਂ ਸੀ ਦੋ ਘੁੱਗੀਆਂ

ਨਰਾਜ ਹੋਈਆਂ ਬੈਠੀਆਂ ਸੀ
ਪਰ ਤਾਵੀਂ ਲੱਗਦੀ ਸੀ ਸੁਰਤ ਭੋਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਲਾ ਕਰਾਉਣਾ
ਪਰ ਜਾਣਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੋਲੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ

ਦੇਖ ਦੇਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹਾਣੀ ਆਇਆ
ਫਿਰ ਯਾਦ ਉਹੀ ਦਰਦ ਆਏ
ਤੇ ਫਿਰ ਅੱਖਾਂ ਚੋਂ ਪਾਣੀ ਆਇਆ

ਘੁੱਗੀਆ ਵਾਂਗ ਸਾਰੇ ਦਰਦ
ਬਿਨ ਬੋਲੇ ਹੀ ਸਹਿ ਗੀ
ਇੱਕ ਤੇਰੇ ਵਾਂਗ ਉੱਡ ਗਈ
ਇੱਕ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਲਾਂ ਤੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗੀ
ਦੇਖ ਦੇਖ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਚੁੰਪੀਤੇ
ਮੈਂ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਕੇ ਬਹਿ ਗੀ

ਅੱਖ ਦੀ ਤਕਰਾਰ

ਇੱਜਤ ਕਰਨੀ ਨੀ ਆਉਦੀ ਸੀ
ਮੈਂਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸੁਲਝੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ
ਪਤਾ ਨੀ ਕਿਹੜੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀ
ਰਹਿੰਦੇ ਕਿਹੜੀ ਅੱਗ ਸੀ ਫੱਕਰਾਂ ਦੀ
ਪੜ੍ਹਕੇ ਇਹ ਸ਼ੱਕਰ ਜਿਹੇ ਬੋਲ ਅੱਜ
ਦਿਲ ਤੇ ਕਲਮ ਨਾਲ ਵਾਰ ਹੋਈ
ਆਪਣਾ ਆਪ ਬਦਲ ਗਿਆ ਮੇਰਾ ਜਦ
ਅੱਖ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਨਾਲ ਤਕਰਾਰ ਹੋਈ

ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਚੋਂ
ਕਿਵੇਂ ਸੁਲਝਾਉਣੇ ਨੇ ਉਲਝੇ ਬੋਲ
ਸਿੱਖਿਆ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਚੋਂ
ਕਿਵੇਂ ਕਵੀ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਦਰਦ ਫਰੋਲ
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੈਵਾਨ ਤੋਂ ਬੰਦਾ ਬਣਾ ਦੇਵੇ
ਐਸੀ ਕਿਤਾਬ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਹੋਈ
ਆਪਣਾ ਆਪ ਬਦਲ ਗਿਆ ਮੇਰਾ ਜਦ
ਅੱਖ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਨਾਲ ਤਕਰਾਰ ਹੋਈ

ਜ਼ੋਰ ਬੜਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਇਸ ਕਲਮ ਵਿੱਚ
ਜੋ ਬਦਲ ਦੇਣ ਸਾਰੇ ਰਾਹ ਬੰਦੇ ਦੇ
ਬੜੀ ਤਸੱਲੀ ਮਿਲੇ ਪੜ ਇਸ ਪੰਨਿਆਂ ਨੂੰ
ਉਤਰ ਜਾਣ ਗੱਲੇ ਫਾਹ ਬੰਦੇ ਦੇ

ਐਸਾ ਚਮਤਕਾਰ ਹੋਇਆ ਕਲਮ
ਮੇਰੀ ਤੇ ਮੈ ਕਲਮ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋਈ
ਆਪਣਾ ਆਪ ਬਦਲ ਗਿਆ ਮੇਰਾ ਜਦ
ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਨਾਲ ਤਕਰਾਰ ਹੋਈ

ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਕੀ ਇਹ ਵੀ ਪਿਆਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ
ਬੇ-ਮੁੱਲੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਕਿਤਾਬ ਦੇ
ਕਿਤਾਬ ਲੈਣੀ ਤਾਂ ਬਸ ਪਿਆਰ ਦੀ ਭੀਖ ਹੈ
ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਇਹ ਦਗਾ ਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ
ਅੱਜ ਤੋਂ ਮੈਂ ਇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋਈ
ਆਪਣਾ ਆਪ ਬਦਲ ਗਿਆ ਮੇਰਾ ਜਦ
ਅੱਖ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਨਾਲ ਤਕਰਾਰ ਹੋਈ

ਕੋਮਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ

+91 83600 62186

10. ਤੂੰ ਤੇ ਮੈਂ

ਇੱਕ ਤੂੰ ਹੋਵੇ ਤੇ ਇੱਕ ਮੈਂ
ਮਿਲ ਗੱਲਾਂ ਹੋਵਣ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ
ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਢੂਰ ਨੇ
ਤਾਵੀਂ ਅੱਖਾਂ ਛੂੰਗੀਆਂ ਯਾਰ ਦੀਆਂ
ਦਿਲ ਹਾਰ ਬੈਠੇ ਓਹਨਾਂ ਨੈਣਾਂ ਤੋਂ
ਓਹ ਵੀ ਜਾਨ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵਾਰ ਗਿਆ
ਇੱਕ ਤੂੰ ਹੋਵੇ ਤੇ ਇੱਕ ਮੈਂ।
ਮਿਲ ਗੱਲਾਂ ਹੋਵਣ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ

ਬੁੱਲੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਰਹੀਆਂ ਕੰਬਦੀਆਂ ਨੇ
ਉਸਦੇ ਇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਰਹੀਆਂ ਉਪਚਾਰ ਦੀਆਂ
ਉਹ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇ
ਪੱਲੇ ਸੁਮਨ ਦੇ ਯਾਦਾਂ ਯਾਰ ਦੀਆਂ
ਇੱਕ ਤੂੰ ਹੋਵੇ ਤੇ ਇੱਕ ਮੈਂ
ਮਿਲ ਗੱਲਾਂ ਹੋਵਣ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ।

ਹੁਣ ਦਿਲ ਹਰਜਾਨੇ ਭਰਦਾ ਏ
ਨਸਾਂ ਵੀ ਓਦੇ ਬਿਨ ਸਭ ਵਿਸਾਰ ਗਈਆਂ
ਉਸਦੀ ਲੋਰ ਨਸ਼ੇ ਵਾਂਗਰਾਂ ਚੜ੍ਹਦੀ ਦੇ
ਯਾਦਾਂ ਸਿਲਵਰ ਪੰਨੀ ਸੇਕਣ ਲਾ ਗਈਆਂ
ਇੱਕ ਉਹ ਹੋਵੇ ਤੇ ਇੱਕ ਮੈਂ
ਮਿਲ ਗੱਲਾ ਹੋਵਣ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ

ਵਰਲਾਪ

ਮੈਂ ਖੜੀ ਹਾਂ ਤੇਰਾ ਵਰਲਾਪ ਕਰਦੀ
ਆ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲ ਸੱਜਣ ਪਿਆਰਿਆ ਵੇ
ਮੈਂ ਪਿਆਸੀ ਪਈ ਤੇਰੇ ਇਸ਼ਕ ਦੀ
ਦਿਲ ਜਿਓਂ ਮਾਰੁਥਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾਰਿਆ ਈ

ਇਸ਼ਕ ਮਜਾਨੀ ਦੀ ਨਹੀਂ
ਇਸ਼ਕ ਹਕੀਕੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਆਂ
ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਵੇਂ ਸਾਰਿਆ ਈ

ਕਿਉਂ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਜਿਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਏ ਅਸਾਂ ਤੋਂ
ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪਾ ਵੀ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਹਾਰਿਆ ਈ
ਟਾਹਲੀ ਦੀ ਚੋਗਾਠ ਵਰਗੀ ਜਿੰਦਗੀ ਅਸਾਂ ਦੀ
ਹਿੱਸੇ ਤੇਰਾ ਇਸ਼ਕ ਘੁੰਨ ਬਣ ਸਾਨੂੰ ਖਾ ਰਿਆ ਈ

ਮੈਂ ਤਾਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਸੀ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਦੀ
ਕਾਤਿਲ-ਏ-ਯਾਰ ਤੂੰ ਸੂਲੀ ਸਾਨੂੰ ਚਾੜਿਆ ਈ
ਅਸੀਂ ਕੱਚ ਉੱਤੇ ਪਏ ਨੱਚਦੇ ਆਂ
ਸੱਜਣਾ ਸਾਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਤਾੜੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਈ

ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਦੀਦਾਰ ਦੇ ਜਾ
ਸਵਰਗ ਬਣ ਜਾਵੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ
ਦੇਖ ਤੇਰਾ ਇਸ਼ਕ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਹੋਵਣ ਜਾ ਰਿਆ ਈ।

ਸੁਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਹੰਸ

+91 6284 553 651

11. ਕੁਝ ਕਰੋ

ਜਿੰਦਗੀ ਬੀਤ ਰਹੀ ਹੈ ਕੁਝ ਕਰੋ
ਇਹ ਸਾਹ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਨੇ
ਇਹ ਸਾਹਾਂ ਵਾਲੀ ਪਾਈਪ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਰਹੀ ਹੈ
ਕੁਝ ਤਾਂ ਬਚਾ ਕੇ ਸਾਹਾਂ ਨੂੰ ਢੋਲ ਵਿੱਚ ਭਰੋ
ਜਿੰਦਗੀ ਬੀਤ ਰਹੀ ਹੈ ਕੁਝ ਕਰੋ

ਵਕਤ ਅੱਜ ਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਕੋਲ
ਕੀ ਪਤੈ ਸ਼ਾਮ ਆਵੇ ਨਾ ਆਵੇ
ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭਾਵੇ ਨਾ ਭਾਵੇ
ਕੋਈ ਕੰਮ ਅਗਲੇ ਪਲ ਤੇ ਨਾ ਧਰੋ
ਜਿੰਦਗੀ ਬੀਤ ਰਹੀ ਹੈ ਕੁਝ ਕਰੋ

ਜੇ ਹਾਰ ਗਏ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਇਆ
ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਜਿੱਤ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ
ਨਾ ਹੌਸਲਾ ਹਾਰੋ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਭਰੋ
ਜਿੰਦਗੀ ਬੀਤ ਰਹੀ ਹੈ ਕੁਝ ਕਰੋ

ਮੌਤ ਨੇ ਸਾਹ ਨਹੀਂ ਦੇਣੇ ਉਧਾਰੇ
ਬਹੁਤੇ ਗਮ ਨਾਲ ਹੀ ਲੈ ਜਾਣੇ ਨੇ ਭਾਰੇ
ਕਿਉਂ ਖੜੇ ਹੋ ਕਿਸੇ ਉਡੀਕ 'ਚ
ਮੌਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਤਾਂ ਡਰੋ
ਜਿੰਦਗੀ ਬੀਤ ਰਹੀ ਹੈ ਕੁਝ ਕਰੋ

ਧਰਮ ਦਾ ਅਰਥ

ਇੱਥੇ ਲੋਕ ਨੇ
ਜੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹ-ਪੜ੍ਹ ਕੇ
ਨਕਲ ਕਰਕੇ ਲਿਖਦੇ ਨੇ
ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ
ਸਾਡੇ ਮੌਲਿਕ ਵਿਚਾਰ
ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ
ਮੌਲਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ
ਮੌਲਿਕ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ
ਮੂਲ
ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ ਆਏ ਵਿਚਾਰ
ਇੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਆਏ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ
ਸਭ ਨੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਹੋਏ
ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਤੋਂ
ਕਿਤਾਬਾਂ ਚੋਂ
ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਤੁਂ
ਧਰਮ ਵੀ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਨੇ
ਇੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਨਹੀਂ
ਸਭ ਫੜੇ ਹੋਏ ਧਰਮ ਹੋਏ
ਕਿਸੇ ਦੇ ਪਰਖੇ ਹੋਏ ਧਰਮ ਨਹੀਂ
ਇੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦਾ ਅਰਥ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ
ਬਸ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ

ਪੂਜਾ ਪਾਠ ਕਰਨ ਨੂੰ ਧਰਮ ਕਹਿ ਦਿਓ ਨੇ
ਧਰਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੁੰਦੈ

ਸੁਭਾਅ

ਇੱਥੋਂ ਲੋਕ ਨੇ
ਜੋ ਆਪਣੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਹੀਂ
ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ
ਮੁਤਾਬਿਕ ਜਿਉਂਦੇ ਨੇ
ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਜਾਣੇ
ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਸਮਝੇ
ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗਦੇ ਨੇ।

ਵੀਰਪਾਲ ਸਿੱਧੂ ਮੌਜੂ

+91 6283 154 525

12. ਜਖਮ

ਸਮਝਣ-ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ
ਬੜੇ ਸਾਲ ਲੱਗੇ ਸੀ,
ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਾ ਪਾਏ।
ਸੱਟ ਉਹਨੇ ਐਸੀ ਮਾਰੀ
ਜਿਵੇਂ ਵੈਰੀ ਨੇ ਸੀ ਵਾਰ ਚਲਾਏ।
ਇਹ ਜਖਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇ
ਜੋ ਛੁਪਾ ਕੇ ਵੀ ਨਾ ਜਾਣ ਛੁਪਾਏ।
ਮੱਲ੍ਹਮ ਦੀ ਕੋਈ ਆਸ ਨਹੀਂ,
ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਹੀ ਉਸੀਦ ਹੈ ਕਿ
ਜਖਮ ਹੋਰ ਵਧਦਾ ਜਾਏ,
ਹੋਰ ਵਧਦਾ ਜਾਏ
ਬਸ ਹੋਰ ਵਧਦਾ ਜਾਏ !!

ਪੜਾਈ

ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਸਫਰ 'ਚ ਨਾਲ ਏ ਤੂੰ,
ਇਕੱਲਿਆਂ ਬੈਠਾ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ਨੁਮਾ ਝਿਆਲ ਐ ਤੂੰ,
ਤੇਰੇ ਅਲਫਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਵਾਂ।
ਨਸ਼ਾ ਏ ਤੇਰੇ 'ਚ ਬਾਕਮਾਲ ਏ ਤੂੰ,
ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤੀ ਪੌੜੀ ਤੋਂ ਸੁਰੂ ਹੋ ਕੇ
ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ ਨਾਲ ਰਹੇ ਤੂੰ,
ਤੂੰ ਗਿਆਨ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਏਂ
ਕੋਈ ਚੁਰਾ ਨਾ ਸਕੇ ਤੈਨੂੰ,
ਤੇਰੀ ਕੋਈ ਨਾ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਏ,
ਨਾ ਕੋਈ ਉਮਰ ਦਾ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਏ,
ਨਾਮੁੱਕ ਜਿਹੀ ਸ਼ੈਅ ਏ ਤੂੰ,
ਚੁੱਪ ਰਹਿ ਕੇ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਜਾਣੀ ਏ,
ਕਈਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਦੇ ਪਾਰ ਜਾਣੀ ਏ
ਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਤਾਰ ਜਾਣੀ ਏ ਤੂੰ,
ਕੋਈ ਸਮਝੇ ਤਾਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਨਾਲ ਏ ਤੂੰ
ਨਾ-ਸਮਝੇ ਤਾਂ ਵੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਏ ਤੂੰ।

ਸ਼੍ਰੀਤਲ ਕੁਮਾਰੀ

Instagram : sk_moga

13. ਇਸ਼ਕੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤਾਂ

ਤੂੰ ਮੁਹੱਬਤਾਂ ਦਾ ਅਸਮਾਨ ਬਣਾਈ
ਮੈਂ ਚੰਨ-ਚਾਨਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਾਂਗੀ
ਤੂੰ ਕੱਲੀ-ਕੱਲੀ ਮੁਰਾਦ ਮੰਗ ਲਈ
ਮੈਂ ਟੁੱਟੇ ਤਾਰੇ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਮੋੜਾਂਗੀ ।

ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਹੱਥ ਹੋਣਗੇ ਆਪਣੇ
ਇਸ਼ਕੇ ਦੀ ਮਹਿਕ ਫੈਲਾਵਾਂਗੇ
ਤੱਕਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਪਾਂ
ਗੀਤ ਪਿਆਰ ਦੇ ਸਿੱਠੜੇ ਗਾਵਾਂਗੇ ।

ਤੂੰ ਖੇਤ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਜਾਈਂ
ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਬਹਾਨੇ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਵਾਂਗੀ
ਗਜ਼ਲ ਮੇਰੇ ਲਈ ਲਿੱਖ ਲਈਂ ਤੂੰ ਵੀ
ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸੁਣਾਵਾਂਗੀ ।

ਪੀਂਘ ਇਸ਼ਕੇ ਦੀ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਝੂਟਣੀ
ਕਰਨੀਆਂ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਨੇ
ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣਾ ਦਿਲਾਂ ਦਾ ਮਿਲਣਾ
ਸੱਜਣਾ! ਹਜੇ ਤਾਂ ਬੱਸ ਸ਼ੁਰੂਆਤਾਂ ਨੇ ।

ਅਜੋਕੀ ਦੁਨੀਆਂ

ਨਾ ਲੱਭਦਾ ਰਹਿ ਜਾਈਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ
ਤੂੰ ਜਿਸਮਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਲੁੱਟ ਜਾਏਂਗਾ
ਵੇ ਲੁੱਟ ਜਾਏਂਗਾ, ਤੂੰ ਟੁੱਟ ਜਾਏਂਗਾ
ਇੱਕ ਦਿਨ ਇਹੀ ਭਾਲ 'ਚ ਮੁੱਕ ਜਾਏਂਗਾ।

ਇੱਥੇ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਵੀ ਵਪਾਰ ਹੁੰਦੇ ਨੇ
ਸੌਂਦੇ ਬਬੇਰੇ ਤੇ ਅੱਡ ਬਜ਼ਾਰ ਹੁੰਦੇ ਨੇ
ਇੱਕ ਦਿਨ ਇਹੀ ਰਾਹ ਤੂੰ ਰੁੱਕ ਜਾਏਂਗਾ
ਵੇ ਰੁੱਕ ਜਾਏਂਗਾ, ਤੂੰ ਝੁੱਕ ਜਾਏਂਗਾ
ਇੱਕ ਦਿਨ ਇਹੀ ਭਾਲ 'ਚ ਮੁੱਕ ਜਾਏਂਗਾ।

ਇੱਥੇ ਗੱਲਾਂ ਵੱਡੀਆਂ, ਛੋਟੀ ਸੋਚ ਹੁੰਦੀ ਏ
ਵੱਡੇ ਜਖਮਾਂ ਦੀ ਨਾ ਕੋਈ ਖਰੋਚ ਹੁੰਦੀ ਏ
ਇੱਕ ਦਿਨ ਇਹੀ ਖਰੋਚਾਂ 'ਚ ਲੁੱਕ ਜਾਏਂਗਾ
ਵੇ ਲੁੱਕ ਜਾਏਂਗਾ, ਤੂੰ ਸੁੱਕ ਜਾਏਂਗਾ
ਇੱਕ ਦਿਨ ਇਹੀ ਭਾਲ 'ਚ ਮੁੱਕ ਜਾਏਂਗਾ।

ਟੀਜ਼ਾ

Instagram : uljhe_raaj

14. ਨਜ਼ਮ

ਮੈਂਨੂੰ ਜਿਉਣਾ
ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ
ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਜਿਉਣਾ
ਸਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ।

ਮੈਂਨੂੰ ਤੁਰਨਾਂ
ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ
ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਰਾਸਤਾ
ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ।

ਮੈਂਨੂੰ ਠੋਕਰਾਂ ਤੋਂ
ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ
ਮੈਂਨੂੰ ਆਪਣਿਆਂ ਨੇ
ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ।

ਮੈਂਨੂੰ ਪੜਨਾਂ ਨਹੀਂ
ਆਉਂਦਾ ਸੀ
ਅੰਦਰਲੇ ਕਵੀ ਨੇ
ਸਭ ਦਾ ਚਿਹਰਾ
ਪੜਾ ਦਿੱਤਾ ।

ਮੈਨੂੰ ਟੁੱਟਣਾ
ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ
ਅੰਬਰੋਂ ਟੁੱਟਦੇ ਤਾਰੇ ਨੇ
ਅੰਦਰੋਂ ਟੁੱਟਣਾ
ਸਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ।

ਮੈਨੂੰ ਵਗਣਾ
ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ
ਦਰਿਆਵਾਂ ਨੇ ਵਗਣਾ ਸਿਖਾ ਦਿਤਾ ।

ਮੈਂ ਇੱਕ ਕਵੀ

ਮੈਂ ਇੱਕ ਕਵੀ
ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਦਰਦ
ਆਪਣੇ ਤਨੀ
ਹੰਢਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ।

ਤੀਲਾ -ਤੀਲਾ ਚੁਗ
ਸਭ ਦੇ ਦਰਦ
ਦਿਲ ਤੇ ਆਲੂਣਾ
ਬਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ

ਗੀਤ ਬੁਲਬੁਲਾ
ਤੀਕਣ ਗਾ-ਗਾ
ਛੂਝੀਆਂ ਰਾਤਾਂ
ਲੰਘਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ।

ਹੰਡੂਆਂ 'ਚੋਂ ਦਰਦ
ਪੜ-ਪੜ ਕੇ
ਦਰਦੀ ਸੀਨਾਂ
ਸੜ -ਸੜ ਕੇ
ਹੰਡੂਆਂ ਦੀ ਮਾਲਾ
ਗਲ ਪਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ।

ਐ ਦੁਨੀਆਂ ਵਾਲਿਓ
ਯਾਦ ਆਵਣ ਤੇ
ਬਸ ਕਬਰੀ
ਦੀਵਾ ਬਾਲ ਦਿਓ
ਮੈਂ ਹਰਫ ਆਖਰੀ
ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ।

ਸੁਖਦੀਪ ਕੌਰ

+91 70873 78066

15. ਲਿਖਣੇ ਦਾ ਚੱਜ

ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕੀ
ਵਜ੍ਹਾ ਪੁੱਛਦੇ ਓ ਯਾਰੋ
ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਬਸ
ਤੜਪਣੇ ਦਾ ਚੱਜ ਆ ਗਿਆ

ਮੁਹੱਬਤ ਮੇਰੀ
ਮੁਹੱਬਤ ਨਾ ਸੀ
ਗਮਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ-ਰਹਿ ਕੇ
ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਬਸ
ਲਿਖਣੇ ਦਾ ਚੱਜ ਆ ਗਿਆ

ਤੜਪੇ ਜਦ ਰੂਹ ਕਿਸੇ ਦੀ
ਤੜਪਦੇ ਰਹਿਣ ਤੜਪਾਓਣ ਵਾਲੇ
ਬਦ-ਦੁਆ ਨਹੀਂ ਇਹ ਮੇਰੀ
ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਬਸ
ਦੁਆ ਮੰਗਣ ਦਾ ਚੱਜ ਆ ਗਿਆ

ਮੇਰੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ
ਕਿਸੇ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲ
ਕੋਈ ਮੇਲ ਨਹੀਂ
ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਬਸ ਐਵੇਂ ਹੀ
ਲਫਜ਼ ਸਜਾਊਣ ਦਾ ਚੱਜ ਆ ਗਿਆ।

ਬਾਤ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ

ਆਸੀਂ ਬਿਖਰੇ-ਬਿਖਰੇ ਜਿਹੇ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ
ਕੋਈ ਬਾਤ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਪਾ ਸੱਜਣਾ
ਆਸੀਂ ਉਡੀਕ ਤੇਰੀ 'ਚ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ
ਕਦੀਂ ਵਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਫੇਰੀ ਪਾ ਸੱਜਣਾ

ਦਿਲ ਕਮਲਾ ਜਿਹਾ ਤੇ
ਝੱਲੇ ਜਿਹੇ ਹੋਏ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ
ਕਦੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਨੂੰ
ਤੂੰ ਧਰਵਾਸ ਦੇ ਸੱਜਣਾ

ਤੇਰੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਝਲਕ
ਪਾਉਣ ਲਈ ਤਰਸਦੇ ਹਾਂ
ਤੂੰ ਕਦੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ
ਪਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਵਰ ਕਰ ਸੱਜਣਾ

ਬਿਰਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ 'ਚ
ਹੰਝੂਆਂ ਨੂੰ ਪਰੋਈ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ
ਤੂੰ ਕਦੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਹਾਸਿਆਂ 'ਚ
ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਸੱਜਣਾ

ਕੈਸਾ ਹੈ ਇਹ ਇਸ਼ਕ ਚੰਦਰਾ
ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਤੈਨੂੰ
ਖੁਦਾ ਬਣਾਈ ਬੈਠੇ ਹਾਂ
ਤੂੰ ਕਦੇ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਤਾਂ
ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸੱਜਣਾ।

ਊਪਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ
ਇੰਦਰਗੜ੍ਹ (ਮੋਗਾ)

16. ਜਿੰਦਗੀ

ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣੀ ਸਿੱਖ, ਰੱਬ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣਾ ਸਿੱਖ
ਬੰਦਾ ਬਣ ਮਿਹਨਤੀ ਤੇ ਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਸਿੱਖ
ਗੱਡੇ ਜਿਹੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਹੱਸ ਕੇ ਹੰਚਾਉਣਾ ਸਿੱਖ
ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਇੱਕ ਕਰ ਭਾਣੇ 'ਚ ਜਿਉਣਾ ਸਿੱਖ
ਜਿੰਦਗੀ 'ਚ ਗਮ ਨੂੰ ਨਾ ਕਦੇ ਵੀ ਲਿਆਉਣਾ ਸਿੱਖ
ਹਾਸਿਆਂ 'ਚ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਹੈ ਲੰਘਾਉਣਾ ਸਿੱਖ
ਹੋਣਾ ਫੈਸਲਾ ਆਖਿਰ ਤੇਰਾ ਮੁੱਕ ਜਾਓ ਸਰੀਰ
ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਤੂੰ ਨਾਮ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਸਿੱਖ
ਹਰ ਪਲ ਘੜੀ ਦੁੱਖਾਂ 'ਚ ਨਾ ਰਹੀਂ ਯਾਰਾ ਝੂਰਦਾ
ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਂ ਹਰ ਪਲ ਮਨ 'ਚ ਧਿਆਉਣਾ ਸਿੱਖ
ਊਚਾ ਹੋ ਕੇ ਮਾਣ ਨਾ ਤੂੰ ਕਰੀਂ ਕਦੇ ਮਿੱਤਰਾ
ਦਿੱਤੀ ਜਿਹਨੇ ਰੋਟੀ ਉਹਦਾ ਸੁਕਰ ਮਨਾਉਣਾ ਸਿੱਖ।

ਸੱਚ ਦੀ ਜੜ੍ਹ

ਇੱਥੇ ਸੱਚ ਸੂਲੀ ਤੇ ਚੜਦਾ ਏ
ਬਹਿੰਦਾ ਝੂਠ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਲੋਕੋ

ਇੱਥੇ ਇੱਜਤ ਪੈਰੀਂ ਰੁਲਦੀ ਏ
ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਵਰਦੂਆ ਹੜ੍ਹ ਲੋਕੋ

ਮੈਂ ਓਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਾਸੀ ਹਾਂ
ਜਿੱਥੇ ਸੱਚ ਦੀ ਨਾ ਕੋਈ ਜੜ੍ਹ ਲੋਕੋ

ਕਈ ਫੁੱਲਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਦਾ
ਇੱਥੇ ਸੀਨਾ ਜਾਂਦਾ ਸੜ੍ਹ ਲੋਕੋ

ਮੁਰਦਾ ਵੀ ਉਠ ਕੇ ਰੋ ਪੈਂਦਾ
ਜਦ ਵਰਦਾ ਕਹਿਰ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਲੋਕੋ

ਮੈਂ ਓਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਾਸੀ ਹਾਂ
ਜਿੱਥੇ ਸੱਚ ਦੀ ਨਾ ਕੋਈ ਜੜ੍ਹ ਲੋਕੋ।

ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਬੇ ਵਾਲਾ

+91 93362 30009

17. ਧੀ

ਧੀ
ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ
ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੀ
ਪੁਰੋਂ ਲਿਖਵਾ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ
ਲੇਖਾਂ 'ਚ ਦਾਣਾ ਪਾਣੀ

ਤੁੱਖ ਛਾਂ ਦੇਵੇ
ਧੀ ਥਾਂ ਦੇਵੇ
ਪੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ
ਦੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ

ਏ ਫੁੱਲ ਹਰ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਖਿਲਦਾ
ਯੁੱਗਾਂ ਦੀ ਤਪਸ਼ ਹੈ
ਜੋ ਮਰਿਆਦਾ ਚੋਂ ਪਣਧ ਉਠਦੀ ਹੈ

ਸਿਰ ਤੇ ਛੱਤ
ਤਨ ਤੇ ਕੱਪੜਾ
ਨਾ ਅੰਗ ਸਾਕ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਿਲਕੁਲ
ਇਕੱਲੇਪਣ 'ਚ ਵਿਸਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਓਦੋਂ ਧੀ ਹੀ ਦੇਵੇਗੀ

ਪਨਾਹ
ਉਜੜ ਗਿਆਂ ਨੂੰ

ਔਰਤ

ਔਰਤ

ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ

ਔਖਾ ਹੀ ਨਹੀਂ

ਬਲਕਿ ਬਹੁਤ ਔਖੈ

ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਾਂਗ

ਅਕਸਰ

ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਨੇ

ਔਰਤ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ

ਔਰਤ

ਸਭ ਕੁੱਝ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

ਚਕੋਰ ਵਾਂਗ

ਆਪਣਿਆਂ ਲਈ

ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਤੱਕ ਵੀ

ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ

ਮਰਦ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਦੂਰ ਹੈ

ਜੇ ਚੇਸ਼ਟਾ ਹੈ

ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਪਿੱਤਰਸੱਤਾ ਨੂੰ

ਦੇ ਆਵੀਂ ਤਿਲਾਂਜਲੀ

ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਗੁਰੀ

+91 74015 90200

18. ਹਾਲ ਦਿਲ ਦਾ

ਤਰੀਕਾਂ ਉਤੇ ਜਾਂਦੇ ਜਿਹੜੇ ਹਾਲ ਪੁੱਛੀ ਦਿਲ ਦਾ
ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਓਹਨਾਂ ਦਾ ਜਦ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲ ਦਾ
ਉੱਝ ਤਾਂ ਚਲਾਉਣਾ ਹਥਿਆਰ ਬੜਾ ਸੌਖਾ
ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਜਦੋਂ ਪਿੱਛੇ ਘਰ ਬਾਰ ਸਾਰਾ ਹਿੱਲ ਦਾ
ਤਰੀਕਾਂ ਉਤੇ ਜਾਂਦੇ ਜਿਹੜੇ ਹਾਲ ਪੁੱਛੀ ਦਿਲ ਦਾ

ਬੇਬੇ ਬਾਪੂ ਰੋ-ਰੋ ਦਿਹਾੜੀ ਜਦ ਕਟ ਦੇ
ਰੋਅਬ ਫਿੱਕੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਮੁੱਛਾ ਵਾਲੇ ਵੱਟ ਦੇ
ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਤੈਨੂੰ ਹੱਲਾ ਸੇਰੀ ਦਿੰਦੇ ਆ
ਇਹੀ ਤਾਂ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਪੈਰ ਪਿੱਛੇ ਪੱਟ ਦੇ
ਬੜਾ ਲੰਬਾ ਪਛਤਾਵਾ ਹੁੰਦਾ ਗੱਡੇ ਐਸੇ ਕਿੱਲ ਦਾ
ਤਰੀਕਾਂ ਉਤੇ ਜਾਂਦੇ ਜਿਹੜੇ ਹਾਲ ਪੁੱਛੀ ਦਿਲ ਦਾ

ਟੀਵੀ ਉਤੇ ਸੁਣਦੇ ਆ ਫਾਈਰ ਕੱਠੇ ਚਾਰ ਜੀ
ਮਸਲਾ ਨੀ ਸਭਦਾਂ ਜੇ ਚੱਲੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜੀ
ਜਿਹੜੀ ਲੰਬੇ ਰਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁੜਾ ਜਾਵੇ ਪੱਟ ਦੀ
ਖੂਜੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਉਹ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਕਾਰ ਜੀ
ਹੱਥ ਕੜੀਆਂ ਪਵਾ ਦਿੰਦਾ ਸਮਾਂ ਕੀਤੀ ਫਿੱਲ ਦਾ
ਤਰੀਕਾਂ ਉਤੇ ਜਾਂਦੇ ਜਿਹੜੇ ਹਾਲ ਪੁੱਛੀ ਦਿਲ ਦਾ
ਤਰੀਕਾਂ ਉਤੇ ਜਾਂਦੇ ਜਿਹੜੇ ਹਾਲ ਪੁੱਛੀ ਦਿਲ ਦਾ।

ਦਿਲ ਵਿੱਚੋਂ

ਕੋਈ ਰੱਖੀ ਐ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਜੇ ਤੂੰ
ਓਹਨੂੰ ਦਿੱਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੋਈ ਹੱਲ ਹੋਉਗਾ।

ਕੱਲਾ ਮਾੜਾ-ਮਾੜਾ ਆਖਣੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਾ
ਇੰਝ ਅੱਜ ਮਾੜਾ, ਮਾੜਾ ਸਾਡਾ ਕੱਲ ਹੋਉਗਾ।

ਜੇ ਨੇੜੇ ਹੋਕੇ ਦੂਰ ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਹੋਵੇ ਨਾ
ਫਿਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਅਟਲ ਹੋਉਗਾ।

ਪੁੱਛੀ ਕਦੇ ਹਾਸੇ ਦੀ ਸਵੇਰ ਕੋਲੋਂ ਰਾਜ
ਖੁਸ਼ ਰੱਖਣੇ ਦਾ ਓਦੇ ਕੋਲੇ ਵੱਲ ਹੋਉਗਾ।

ਕੋਈ ਰੱਖੀ ਐ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਜੇ ਤੂੰ
ਓਹਨੂੰ ਦਿਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੋਈ ਹੱਲ ਹੋਉਗਾ।

ਸੁੱਖ ਮੋਗਾ

8360659548

19. ਮੇਰਾ ਰੱਬ

ਰੱਬ, ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਆਂ
ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਆ,
ਜਿਸ ਦਿਨ ਰੱਬ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅਜੇ ਘੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ,

ਪਤਾ ਨੀ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕੁ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ
ਝੱਲ ਕੇ ਉਹਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਏ !

ਪਤਾ ਨੀ ਖੋਰੇ ਮੇਰੇ ਕਰਕੇ
ਉਹਨੇ ਨੋਂ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਅੱਖੇ ਸਾਹ ਭਰੇ ਆ,
ਮੇਰੇ 'ਚ ਜਾਨ ਪਾਈਆਂ
ਮੈਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ
ਪਤਾ ਨੀ ਉਹਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕੁ ਚੀਕਾਂ ਨੇ
ਮੇਰੀ ਸਲਾਮਤੀ ਲਈ ਦੁਆਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ,

ਕਿਵੇਂ ਨਾ ਮੰਨਾ ਮੈਂ ਰੱਬ,
ਉਸਨੂੰ ਜਿਹਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ
ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਲਿਆਦਾਂ ਆ!!

ਮੇਰੀ ਮਾਏ

ਦਰਦਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਾ ਲਾ ਮੇਰੀ ਮਾਏ
ਮੈਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਗੋਦੀ 'ਚ
ਲੁਕਾ ਲੈ ਮੇਰੀ ਮਾਏ,

ਜਿੱਦਗੀ ਦੀ ਪੈਂਡੇ
ਹੁਣ ਭਾਰੇ ਜਿਹੇ ਲੱਗਦੇ ਆ
ਤੇ ਓਖੇ ਲੱਗਦੇ ਨੇ ਇਹ ਮੰਜ਼ਿਲਾ
ਦੇ ਰਾਹ ਨੀ ਮੇਰੀ ਮਾਏ,

ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਵੇਖਦੇ ਨੇ
ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਚ ਵੀ
ਬਿਨ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੇ
ਹੋਰ ਦੀ ਦੱਸ ਗੱਲ ਕਰਾਂ ਕੀ ਮਾਏ

ਇੱਥੇ ਵੇਚੀ ਜਾ ਰਹੇ ਆ ਮੈਨੂੰ
ਅਨਪੜ 50 ਸਾਲਾਂ ਮੇਰੇ
ਪਿਉ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨਾਲ
ਵਿਆਹ ਵਰਗੇ ਪਵਿੱਤਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ
ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਮੇਰੀ ਮਾਏ ...!!

ਇੱਥੇ ਕੱਟੀ ਜਾ ਰਹੇ ਆ ਖੰਭ
ਮੇਰੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ
ਕਹਿੰਦੇ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੀ ਆ
ਫਿਰ ਕੀ ਭਾਅ ਇਹਨਾਂ ਡਿਗਰੀਆ ਦਾ
ਮੇਰੀ ਮਾਣੇ..!!

ਤੇ ਕਿਤੇ ਦਾਜ਼ ਲਈ ਸਾੜੀ ਜਾਂਦੇ ਆ ਮੈਨੂੰ
ਤੇ ਕਿਤੇ ਵੇਚ
ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਚਰਿੱਤਰਹੀਣ ਆਖੀ ਜਾਂਦੇ ਆ
ਕੁਝ ਤਾਂ ਤੂੰ ਕਰ ਮੇਰੀ ਮਾਣੇ
ਇਸ ਨਰਕ ਚੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੱਢ ਦੇ ਮੇਰੀ ਮਾਣੇ..!!

ਹਣ ਇਹਨਾਂ ਦਰਦਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ
ਜੀ ਨੀ ਹੁੰਦਾ
ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤੋਂ
ਆਪਣੀ ਗੋਦੀ 'ਚ ਲੁਕਾ ਲੈ
ਮੇਰੀ ਮਾਣੇ।

ਨਿਸ਼ੁ
Instagram : nishu_nishu22

20. ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ

ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੀਤ ਲਿਖਣਾ
ਭਾਵੇਂ ਦਰਦ ਭਰਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ
ਹੋਵੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵਰਗਾ
ਕਿਸੇ ਅਹਿਸਾਸ ਵਰਗਾ
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਵਰਗਾ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਇਕ ਗੀਤ ਲਿਖਣਾ

ਬਗੀਚੇ ਦੇ ਟੁੱਲਾਂ ਵਰਗਾ
ਚਹਿ-ਚਾਹੁੰਦੇ ਪੰਛੀ ਦੀ ਕੂਕ ਵਰਗਾ
ਮੌਰ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਖੰਭਾਂ ਵਰਗਾ
ਤੇ ਕੋਇਲ ਦੀ ਮੀਠੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਰਗਾ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਇਕ ਗੀਤ ਲਿਖਣਾ

ਫਸਲਾਂ ਲਹਿਰਾਉਣ ਤੇ
ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਰਗਾ
ਮਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਵਰਗਾ
ਭੈਣ ਤੇ ਭਾਈ ਦੀ ਤਕਰਾਰ ਵਰਗਾ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਇਕ ਗੀਤ ਲਿਖਣਾ।

ਕਿਸੇ ਆਸ਼ਕ ਦੀ ਪੀੜ ਵਰਗਾ
ਕਿਸੇ ਬੇ-ਕਦਰੇ ਦੀ ਤਕਦੀਰ ਵਰਗਾ
ਕਿਸੇ ਮੁਸਕਰਾਉਦੀ ਰੂਹ ਵਰਗਾ
ਕਿਸੇ ਸੁਕੇ ਜਿਹੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖੂਹ ਵਰਗਾ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੀਤ ਲਿਖਣਾ,

ੴ ਲਿਖ

ੴ ਲਿਖ ਕੁਝ ਖਾਸ ਜਿਹਾ
ਪਾਸ਼ ਦੇ ਵਾਂਗ ਜਿਹਾ
ਦਿਲ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਜਿਹਾ
ਰੀਤ ਦੇ ਰਾਗ ਜਿਹਾ
ੴ ਲਿਖ।

ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਜਿਹਾ
ਛੋਟੀ-ਛੋਟੀ ਤਕਰਾਰ ਜਿਹਾ
ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਜਿਹਾ
ਨਵੇਂ ਉਗਦੇ ਬੂਟੇ ਦੀ ਆਸ ਜਿਹਾ
ੴ ਲਿਖ।

ੴ ਲਿਖ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਜਿਹਾ
ਦਿਲ ਦੇ ਦਰਦ ਦੇ ਸੈਲਾਬ ਜਿਹਾ
ਕਿਸੇ ਕਵੀ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ
ਛੂਂਗੇ ਅਲਫਾਜ਼ ਜਿਹਾ
ੴ ਲਿਖ।

ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮਨ

8198094516

21. ਮਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਬੜਾ ਡਰਦਾ ਸਾਂ,
ਡਰਦਾ ਤੇ ਭੱਜ ਕੇ ਛੁਪ ਜਾਂਦਾ ।
ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਛੋਟਾ ਬੱਚਾ ਘਰ ਵਿਚ ਆਏ
ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੰਗ ਕੇ ਛਿਪ ਜਾਂਦਾ ਐ
ਕਮਰੇ 'ਚ ਲਟਕੇ ਕਿਸੇ ਪਰਦੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ,
ਜਾਂ ਚਿਬੜ ਜਾਂਦਾ ਐ ਆਪਣੀ
ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਨੂੰ ।

ਪਰ ਸਮਾਂ
ਹਰ ਵਾਰ ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਫੜਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ
ਮੈਨੂੰ ਪਰਦਿਓ ਓਹਲੇ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ।
ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਸੰਗਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ
ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਂਦੀ ਐ ।

ਮੈਂ ਹਰ ਵਾਰ ਸੱਚ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹਾਂ
ਡਰ-ਡਰ ਕੇ, ਲੁਕ-ਲੁਕ ਕੇ
ਪਰ ਸਮਾਂ ਹਰ ਵਾਰ ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਫੜਦਾ ਰਿਹੈ
ਬਿਲਕੁਲ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਾਂ ।

ਪਰ ਹੁਣ ...
ਹੁਣ, ਮੈਂ ਡਰਦਾ ਨਹੀਂ ।
ਬਸ ਆ ਖੜਦਾ ਹਾਂ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਬੇਖੌਫ਼, ਬੇ-ਡਰ ...

ਸਮਾਂ ਬੜਾ ਬਲਵਾਨ ਹੈ,
ਬਿਲਕੁਲ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ

ਪਿਆਰ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਅਲੀ ਆਸ਼ਕੇ,
ਮੁਹੱਬਤ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਦਰਾਂ 'ਚ ਵੱਟ ਪਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ।
ਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਕੁੜੀਆਂ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇਂ,
ਕੇ ਵਰਤ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ ਡਸਟਬੀਨਾਂ 'ਚ ।

ਇਹ ਜੋਂ ਪਿਆਰ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਤੁਸੀਂ
ਉਲ- ਜਲੂਲ ਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਓ,
ਇਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਐ ਸਿਵਾਏ ਹਵਸ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹਵਾੜ ਦੇ

ਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਇਹ ਕੋਈ ”ਹੈਲਪਿੰਗ ਵਰਬ” ਐ ਜੋਂ ਪਿਸਦੀ
ਰਹਿੰਦੀ ਐ ਥੋੜੀ ਕਾਮ ਮਾਇਆ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ
ਕਰਤਾ - ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਲੇ ।

ਇਹ ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਛਾਂ ਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ 'ਚ
ਤੁਸੀਂ ਚਿਹਰਿਆਂ ਦੀ ਛੱਡ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
'ਚ ਵੀ ਫਿਲਟਰ ਲਾ ਘੁੰਮਦੇ ਓ ।
ਤੇ ਜੋਂ ਤੁਰੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ
ਥੋੜੀਆਂ ਪੁਤਲੀਆਂ ਦਾ ਆਕਾਰ ਛੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਐ,
ਇਹਦੇ 'ਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਐ ।
ਪਿਆਰ ਦੀ ਆੜ੍ਹੇ 'ਚ ਹੈਵਾਨੀਅਤ ਭਰੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਮਰਾੜ੍ਹਾ

6283901253

22. ਕੋਈ-ਕੋਈ

ਇਹ ਸੂਕ ਦੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਦਾ
ਨਗਮਾ ਹਰ ਕੋਈ ਹੈ ਜਾਣਦਾ
ਇਹ ਝਰਨਿਆਂ ਦੀ ਬੁੰਦ ਚੋਂ
ਗੀਤ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਕੋਈ-ਕੋਈ

ਇਹ ਕੋਇਲਾਂ ਦੀ ਕੂ-ਕੂ ਹੈ
ਸਭ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦੀ
ਕੀ ਹੈ ਚਕੋਰ ਦੀ ਚੰਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤ
ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕੋਈ-ਕੋਈ

ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੀ ਪੀੜ ਨੂੰ
ਓਹ ਆਸਾਂ ਵੀ ਕੀ ਜਾਣੇ
ਹੈ ਜੋ ਦਰਦ ਉਸਦੇ ਸੀਨੇ 'ਚ
ਉਸਨੂੰ ਸਿਹਦਾ ਹੈ ਕੋਈ-ਕੋਈ

ਚੱਲ ਤਪਦੇ ਅੰਗਾਰਿਆ ਤੇ
ਕੋਈ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ
ਪਾ ਕੇ ਝਾੜਿਆਂ ਬੁੱਲੇ ਦੇ ਵਾਂਗੂ
ਮੁਰਸ਼ਦ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ਕੋਈ-ਕੋਈ

ਕੋਈ ਤਖ਼ਤ ਦੀ ਖਾਤਰ
ਕਰੀ ਜੁਲਮ ਹੈ ਜਾਂਦਾ
ਓਸ ਜੁਲਮ ਦੀ ਖਾਤਰ
ਤੱਤੀ ਤਵੀ ਤੇ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਕੋਈ-ਕੋਈ।

ਹਵਾਵਾਂ ਨਾਲ

ਦਿਲ ਤੇ ਕਰਦਾ ਮੇਰਾ
ਮੈਂ ਹਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਵਾਂ
ਨਾ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਰੋਕਣ ਸਰਹੱਦਾਂ
ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਉਡ-ਪੁਡ ਜਾਵਾਂ

ਪੰਛੀਆਂ ਵਾਂਗੂ ਖੰਭ ਜੇ ਲੱਗ ਜਾਣ
ਮੈਂ ਨਿੱਤ ਨਵੀਂ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰਾਂ
ਨਾ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਰੋਕੇ-ਟੋਕੇ
ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਡਦਾ ਜਾਵਾਂ

ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਾਂਗੂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿੱਚ
ਹੱਸਾ ਟੱਪ ਮੌਜ ਮਨਾਵਾਂ
ਸਾਰੇ ਗਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਝੂਮੀ ਜਾਵਾਂ

ਆਪਣੇ ਝਿਆਲਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ
ਮੈਂ ਕਿੱਧਰੇ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਵਾਂ
ਸਭ ਕੁਝ ਭੁੱਲ-ਭੁੱਲਾ ਕੇ ਮੈਂ
ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣਾ
ਦਿਲ ਤੇ ਕਰਦਾ ਮੇਰਾ
ਮੈਂ ਹਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਵਾਂ।

ਅਜੈ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

+91 95309 72578

23. ਤੇਰਾ ਸ਼ਹਿਰ

ਤੂੰ ਹੀ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਸੀ ਜੋ,
ਨਜ਼ਰਾਨਾ ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ,
ਛੇਰ ਕਿਵੇਂ ਨਾ ਕਰਦਾ ਮੈਂ,
ਦੱਸ ਸੁਕਰਾਨਾ ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ।

ਹੈ ਸੋਚ ਮੇਰੀ ਪਰਤ ਕੇ ਵਾਪਸ,
ਆਉਂਦੀ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਸ਼ਹਿਰ ਤੇਰੇ,
ਕੁਝ ਐਸਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਹੋ ਗਿਆ,
ਦੀਵਾਨਾ ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ।

ਹਰ ਮੰਜ਼ਿਲ, ਹਰ ਰਾਹ ਮੇਰਾ,
ਹੈ ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਤੇਰੇ ਨਿਕਲਦਾ,
ਦੱਸ ਛੇਰ ਕਿਵੇਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ,
ਮੈਂ ਅਫਸਾਨਾ ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ।

ਰਹਿੰਦੀ ਤਾਂਘ ਤੇਰੀ ਹਰ ਵੇਲੇ,
ਦਿਲ ਦੀਦ ਤੇਰੀ ਲੋੜਦਾ ਏ,
ਕਿਵੇਂ ਵੀ ਕਰਕੇ ਨਿੱਕਲ ਤੁਰਦਾ,
ਲਾ ਕੇ ਬਹਾਨਾ ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ।

ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾ ਲੈਂਦਾ,
ਮੁੜਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਸ ਕੇ ਤੋਰਦਾ ਏ,
ਤੂੰ ਹੀ ਦੱਸਦੇ ਕਿੰਝ ਉਤਾਰਾਂ ਮੈਂ,
ਭਾਰੀ ਹਰਜ਼ਾਨਾ ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ।

ਐਨਾ ਕੁ ਵਾਕਿਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ,
ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਲੱਭ ਸਕਦਾ ਹਾਂ,
ਹਰ ਥਾਂ, ਹਰ ਗਲੀ, ਮੁਹੱਲਾ ਚੇਤੇ
ਹਰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ।

ਅੱਖਰ ਤੇਰਾ

ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੱਖਰ ਤੇਰਾ,
ਰੂਹ ਵਿੱਚ ਵਾਸ ਕਰ ਗਿਆ,
ਜਦੋਂ ਦਾ ਤੂੰ ਅੱਖੀਆਂ ਤੇ,
ਪਿਆਰੇ ਅਹਿਸਾਸ ਧਰ ਗਿਆ।

ਕਦੇ ਮਿਲਣੇ ਦੀ ਸੀ ਕਸ਼ਿਸ਼,
ਤਾਂਘ ਦਿੰਦੀ ਸੀ ਸਕੂਨ,
ਤੇਰਾ ਬਿਨ ਦੱਸੇ ਤੁਰ ਜਾਣਾ ਹੀ,
ਡਾਹਢਾ ਉਦਾਸ ਕਰ ਗਿਆ।

ਤੇਰੀ ਝਲਕ ਦਾ ਨੂਰ ਸੱਜਣਾ,
ਦਿਨ ਕਰਦਾ ਸੀ ਰੌਸ਼ਨ ਮੇਰਾ,
ਮਾਨੋ ਹਨੇਰੀਆਂ ਬਰੂਹਾਂ ਤੇ,
ਕੋਈ ਚਿਰਾਗ ਧਰ ਗਿਆ।

ਨਾ ਜਿੰਦਗੀ ਜੀਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੋਈ,
ਨਾ ਮਾਈਨੇ ਕੋਈ ਸੱਜਣਾ ਸੀ,
ਇੱਕ ਦਿਲ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਤੇਰਾ ਆਉਣਾ,
ਐ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ, ਖਾਸਮ-ਖਾਸ ਕਰ ਗਿਆ।

ਕੱਲਿਆਂ ਤਾਂ ਪਲ ਵੀ ਲੰਘਦਾ ਨਈਂ,
ਐਸੀ ਪਾ ਗਿਉਂ ਆਦਤ ਸੱਜਣਾਂ ਵੇ,
ਜਿਵੇਂ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਝੋਲੀ ਲੱਗਦਾ,
ਕੋਈ ਸਵਾਸ ਧਰ ਗਿਆ।

ਕੁਝ ਐਦਾਂ ਹੋਇਆ ਜੁਦਾ ਕੋਲੋਂ,
ਨਾ ਬੋਲਿਆ ਨਾ ਕੁਝ ਸੁਣਿਆ ਤੂੰ,
ਕਿਉਂ ਟਹਿਕਦੇ ਹੋਠਾਂ ਤੇ ਗਹਿਰੀ ਚੁੱਪ ਦਾ,
ਭਾਰੀ ਭਰਕਮ ਲਿਬਾਸ ਧਰ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਿਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਸਪੁੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

94631-43578

24. ਰੂਹ ਅੰਦਰ

ਡਿਊਢੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਬਾਪੂ ਗੱਲਾਂ ਪਏ ਸੀ ਕਰਦੇ
ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਪਏ ਸਾਝੇਂ ਕਰਦੇ ।

ਇੱਕ ਨੇ ਕਬੀਲਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਛੇੜ ਲਈ
ਦੂਜੇ ਕਿਹਾ ਏ ਕਿਹੜੀ ਬੁਣਤੀ ਉਪੇੜ ਲਈ ।

ਕਾਹਦੀ ਏ ਕਬੀਲਦਾਰੀ, ਕਾਹਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਏ
ਮੇਰੀ ਮਤ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਮਾਰੀ ਏ ।

ਨਾ ਬੈਠੋ ਪੋਤਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਪਲ ਵੀ
ਨੂੰ ਰੂਹ ਪੁੱਤ ਦੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਛੱਡਦੇ ਗੱਲ ਈ ।

ਸਾਰੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਗੋਂ ਨੇ
ਕੋਈ ਨਾ ਪੁੱਛੇ ਹਾਲ ਬਾਪੂ ਮਾੜੇ ਨੇ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਨੇ ।

ਛੱਡ ਯਾਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਰੱਖਿਆ
ਏਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਬਾਪੂ ਮਿੱਠਾ ਜਿਹਾ ਹੱਸਿਆ ।

ਦਰਦ ਭਰੇ ਨੈਣਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਤੱਕਿਆ
ਭਾਵੇ ਬੁੱਲਾ ਉੱਤੇ ਝੂਠਾ ਹਾਸਾ ਹੱਸ ਗਿਆ ਸੀ ।
ਪਰ ਰੂਹ ਅੰਦਰ ਵਾਲਾ ਦੁੱਖ ਸਾਰਾ ਦੱਸ ਗਿਆ ਸੀ

ਸੁਰਖੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ

ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਦੀ ਨਹੀ ਪਿਆਰਾਂ ਦੀ
ਇਸ਼ਕ, ਮਹੁੱਬਤ ਤੇ ਕੌਲ ਕਰਾਰਾਂ ਦੀ।

ਸੱਚੀ ਮੈ ਸੋਚਿਆ ਤੇ ਲਿਆਦੀ ਗੱਲ ਅਮਲ 'ਚ
ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਮ ਲਿਖੇ ਪਿਆਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਏਨਾ ਮੇਰੀ ਕਲਮ 'ਚ।

ਫਿਰ ਸਫਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨੇ ਦਾ
ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਪਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਫਰੋਲਣੇ ਦਾ

ਪਹਿਲਾਂ ਚੇਤੇ ਆਈ ਹੀਰ ਮੈਨੂੰ ਰੱਜ ਕੇ
ਦਿੱਤੀ ਪੱਤ ਰੋਲ ਜਿਨੇ ਰਾਝੇਂ ਨਾਲ ਭੱਜ ਕੇ।

ਫਿਰ ਮੈਂ ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪਿਆਰਾਂ ਤੇ ਆ ਗਈ
ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਕੌਲ ਕਰਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਆ ਗਈ

ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੇਕ ਤੇ ਮਧਹੋਸ਼ੀ ਜਿਹੀ ਛਾਅ ਗਈ
ਜਦੋਂ ਚੇਤਾ ਆਇਆ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਪਿੰਡੋਂ ਕੁੜੀ ਏ ਭਜਾ ਲਈ।

ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਤੁਰੀ ਤੇ ਕਿੱਸਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ
ਇੱਕ ਤਰਫੇ ਪਿਆਰਾਂ ਦਾ
ਨਾ ਕੋਈ ਕੌਲ ਨਾ ਹੀ ਕਰਾਰਾਂ ਦਾ।

ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋਓ ਅੱਗੇ ਜੋ ਹਾਲ ਸੀ
ਇਹ ਜੋ ਪਿਆਰ ਏ ਤੇਜ਼ਾਬਾਂ ਵਾਲਾ ਪਿਆਰ ਸੀ।

ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਤੁਰੀ ਜਾਂਦੀ ਨੇ ਨਾਂਹ ਸੀ ਕਰਤੀ
ਇੱਕ ਤਰਫੇ ਆਸ਼ਕ ਨੇ ਦੇਹ ਕੀ ਰੂਹ ਵੀ ਜਖਮੀ ਕਰਤੀ।

ਏਨਾ ਸਭ ਵੇਖ ਕਲਮ ਮੇਰੀ ਡਰ ਗਈ
ਪਿਆਰ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਲਿਖਣੇ ਹੱਥ ਖੜੇ ਕਰ ਗਈ।

ਕਹਿੰਦੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖਣੀ ਕਹਾਣੀ ਕੋਈ ਪਿਆਰਾਂ ਦੀ।
ਓ ਕਾਹਦਾ ਪਿਆਰ ਇੱਜਤ ਰੋਲੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੀ।

ਨਾ ਮੈਂ ਕਰਨੀ ਗੱਲ ਕੋਈ ਕੌਲ ਕਰਾਰਾਂ ਦੀ
ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਬਨਣਾ ਸੁਰਖੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ।

ਹਰਕੀਰਤ ਕੌਰ ਸਭਰ

Instagram : mani_te_meri_kalam

25. ਮੈਨੂੰ ਮੈਂ ਹੀ

ਕਦੀ ਮੈਨੂੰ ਮੈਂ, ਮੈਂ ਹੀ ਲੱਗਾ,
ਕਦੀ ਲੱਗੇ ਕੋਈ ਹੋਰ,
ਕਦੀ ਮੈਨੂੰ ਮੈਂ ਸਾਧ ਜਿਹਾ ਲੱਗਾ,
ਕਦੀ ਲੱਗਾਂ ਮੈਂ ਚੋਰ।

ਕਦੀ ਲੱਗੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਚੰਗਾ,
ਕਦੀ ਮੈਂ ਮਾੜਾ ਬਣ ਜਾਵਾਂ,
ਕਦੀ ਮੈਨੂੰ ਮੈਂ ਤਕੜਾ ਹੌਸਲਾ ਲੱਗਾ,
ਕਦੀ ਰੇਤੇ ਵਾਂਗੂ ਛਣ ਜਾਵਾਂ।

ਕਦੀ ਮੈਨੂੰ ਮੈਂ ਅਕਲੇ ਭਰਿਆ ਲੱਗਾ,
ਕਦੀ ਲੱਗੇ ਮੈਂ ਜਮਾਂ ਖਾਲੀ ਆ,
ਕਦੀ ਮੈਨੂੰ ਮੈਂ ਬਹੁਤਾ ਕੀਮਤੀ ਲੱਗਾ,
ਤੇ ਕਦੀ ਲੱਗੇ ਮੈਂ ਜਾਹਲੀ ਆ।

ਕਦੀ - ਕਦੀ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਵਾਂ,
ਕਦੀ ਬਿਨਾਂ ਗੱਲੋਂ ਹੀ ਰੋਵਾਂ ਮੈਂ,
ਕਦੀ- ਕਦੀ ਮੈਂ ਸਭ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਮੰਨਾ,
ਕਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਦੁੱਖ ਲਕੋਵਾਂ ਮੈਂ।

ਕਦੀ- ਕਦੀ ਮੈਂ ਕੱਲਾ ਹੀ ਬੋਲਾਂ,
ਕਦੀ ਚੁੱਪ ਕਰ ਬਹਿ ਜਾਵਾਂ,
ਕਦੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਵੀ ਡਰ ਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ,
ਤੇ ਕਦੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਖਹਿ ਜਾਵਾਂ।

ਬੰਦਾ

ਤਿਣਕਾ ਮਰਦਾ ਬੰਦਾ,
ਲੱਗੇ ਸਾਹ ਹੀ ਪੂਰੇ ਕਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਕਬੀਲਦਾਰੀ ਦੇ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਛੁੱਬ ਕੇ,
ਫਿਰੇ ਲਾਸ਼ਾ ਵਾਂਗੂ ਤਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਡਰਨ ਵਾਲੇ (ਰੱਬ) ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਨਾਹੀਂ,
ਬੰਦੇ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਡਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਜੋ ਚਾਹੁੰਦਾ ਓਹ ਕਰ ਨਈ ਹੁੰਦਾ,
ਜੋ ਨਈ ਚਾਹੁੰਦਾ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਸਮਝੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਬ ਜਿਹੜਾ,
ਉਹੀ ਸਭ ਕੁੱਝ ਹਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਜਦ ਬੰਦਾ ਹਰ ਕੋਈ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ,
ਫੇਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਸੋਚਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਸੋਚ - ਸੋਚ ਕੇ,
ਫਿਰ ਵੀ ਅੱਖਰੂ ਵਾਂਗੂ ਵਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਸਭ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜੋ ਕਰਦਾ,
ਉਹੀ ਢੁੱਖ ਕਿਉਂ ਜਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਮਲਕੀਤ ਕੌਰ
Instagram : peri_mehar_nal

26. ਵਾਲ ਤੇਰੇ

ਸਭ ਕੁੱਝ ਹੋਏਗਾ
ਜੋ ਵੀ ਹੋਏਗਾ
ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋਏਗਾ
ਕਦੀ ਨੀ ਸੋਚਿਆ
ਇਵੇਂ ਵੀ ਹੋਏਗਾ

ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋਇਆ
ਤਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋਇਆ
ਜੋ ਵੀ ਹੋਇਆ
ਅੰ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ

ਜੋ ਹੋਇਆ ਏ
ਇਹ ਨਾ ਹੋਣਾ ਸੀ
ਜੋ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ
ਉਹੀਓ ਹੋਇਆ ਏ
ਪਰ ਜੇ ਨਾ ਤੱਕਦਾ
ਖਿੰਡਦੇ ਵਾਲ ਤੇਰੇ
ਜੋਤ ਮੈਂ ਕਿੱਥੇ ਮੋਨਾ ਸੀ

ਮੇਰਾ ਝਿਆਲ

ਮੇਰਾ ਝਿਆਲ
ਮੇਰੇ ਹੀ ਝਿਆਲਾਂ ਵੱਲ
ਰੁੱਝਿਆ ਏ

ਕੋਈ ਝਿਆਲ
ਝਿਆਲਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੇ
ਖੁਆਬ ਬਣਕੇ
ਛੁਲ੍ਹੇਆ ਏ

ਝਿਆਲਾਂ ਦੀ ਤਪਦੀ ਹਿੱਕ ਉੱਤੇ
ਤੇਰੀ ਚੁੱਪ ਦਾ ਬੀਜ ਅੱਜ
ਬਰੋਟਾ ਬਣਕੇ
ਉੱਗੇਆ ਏ

ਮਨਜੌਤ ਜੋਤ ਸਿੰਘ
8568940748

27. ਰੱਬ ਕੀ ਕਰਦਾ ਏ।

ਉਪਰ ਬੈਠਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ
ਇਹ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੋਣਾ ਏ,
ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੰਸਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ,
ਉਹ ਖੁਦ ਹੀ ਲੋਚ ਰਿਹਾ ਹੋਣਾ ਏ,
ਇੱਥੋਂ ਭਰਾ ਹੀ ਭਰਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਨਾ ਜਰਦਾ ਏ,
ਜੇ ਬੰਦਾ, ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰੋ, ਫਿਰ ਰੱਬ ਕੀ ਕਰਦਾ ਏ।

ਇੱਕ ਧੀ ਬੈਠੀ ਆਪਣੇ ਅਰਮਾਨ ਲੈ ਕੇ,
ਪਰ ਉਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਉਹ,
ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲੈ ਕੇ,
ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਬੱਦਲ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ,
ਕਿਉਂ ਧੀ ਤੇ ਵਰਦਾ ਏ,
ਜੇ ਬੰਦਾ, ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰੋ, ਫਿਰ ਰੱਬ ਕੀ ਕਰਦੇ ਏ।

ਕਈ ਬਿਨਾਂ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੇ ਸੌਖੇ ਨੇ,
ਕਈ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਏ ਵੀ ਅੱਖੇ ਨੇ,
ਕੋਈ ਬਾਤ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ,
ਕੋਈ ਕਤਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਕੁੱਖਾਂ ਦੀ,
ਕਿਤੇ ਰਾਤ ਏ, ਤੇ ਕਿਤੇ ਦਿਨ ਚੜਦਾ ਏ,
ਜੇ ਬੰਦਾ, ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰੋ, ਫਿਰ ਰੱਬ ਕੀ ਕਰਦਾ ਏ।

ਕਿਉਂ ਲੱਗੀ ਲਿਖਣ ਮੈਂ,
ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਆਂ,
ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਵੀ ਨੇ ਐਨੇ ਲਫਜ਼
ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਆਂ
ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਵੀ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ,
ਉਹ ਰੱਬ ਹੀ ਤਾਂ ਭਰਦਾ ਏ,
ਜੇ ਬੰਦਾ, ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰੇ, ਫਿਰ ਰੱਬ ਕੀ ਕਰਦਾ ਏ।

ਨਕਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ

ਨਕਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਮੈਂ ਖੁਦ ਲਿਖਦੀ ਆਂ,
ਤਾਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਲਿਖਤ ਵੀ ਮੇਰੇ ਤੇ ਢੁੱਕਦੀ ਆ।

ਕੁਝ ਕੁ ਮੇਰੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਬਾਰੇ,
ਕੁਝ ਕੁ ਮੇਰੇ ਅਰਮਾਨਾਂ ਬਾਰੇ,
ਕੁਝ ਕੁ ਧਰਤੀ ਤੇ ਵਹਿੰਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਬਾਰੇ,
ਕੁਝ ਕੁ ਉਚੇ ਅਸਮਾਨਾਂ ਬਾਰੇ।
ਪਰ ਗੱਲ ਮੇਰੀ ਆ ਸੱਚ ਤੇ ਹੀ ਮੁੱਕਦੀ ਆ,
ਨਕਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਮੈਂ ਖੁਦ ਲਿਖਦੀ ਆਂ
ਤਾਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਲਿਖਤ ਵੀ ਮੇਰੇ ਤੇ ਢੁੱਕਦੀ ਆ।

ਕੁਝ ਕੁ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਬਾਰੇ,
ਕੁਝ ਕੁ ਆਪਣੇ ਹੀ ਅਛੰਨਿਆਂ ਬਾਰੇ,
ਇਹ ਰੰਗ ਜੋ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਏ,
ਇਹ ਰੰਗਾਂ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨਿਆਂ ਬਾਰੇ।
ਗੱਲ ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦਿਲ ਦੀ ਬੁੱਝਦੀ ਆਂ,
ਨਕਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਮੈਂ ਖੁਦ ਲਿਖਦੀ ਆਂ
ਤਾਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਲਿਖਤ ਵੀ ਮੇਰੇ ਤੇ ਢੁੱਕਦੀ ਆ।

ਕਲਮ ਸਿਰਫ਼ ਚੱਲਦੀ ਮੇਰੀ ਸੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ,
ਨਾ ਹੀਰੇ, ਤੇ ਨਾ ਕੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ,
ਕਿਸੇ ਧੀ ਦੀ ਰੋਂਦੀ ਅੱਖ ਲਿਖਣ ਲਈ,
ਨਾ ਕੱਲ, ਨਾ ਪਰਸੋਂ, ਸਿਰਫ਼ ਅੱਜ ਲਿਖਣ ਲਈ।
ਨਾ ਜਾਣੇ ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੁਝਦੀ ਆ
ਨਕਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਮੈਂ ਖੁਦ ਲਿਖਦੀ ਆਂ
ਤਾਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਲਿਖਤ ਮੇਰੇ ਤੇ ਢੁਕਦੀ ਆ।

ਰਾਬੀਆ ਆਹੀਤਾਨ

Instagram : rabia.aahitan1

28. ਝਿੜਕ

ਨਾਜੁਕ ਸੱਪਰਾਂ ਨੰਨੇ ਸੁਪਨੇ,
ਪਲ ਭਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਝਿੜਕ ਜਾਂਦੇ ਨੇ
ਬੜੇ ਅੜਬ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਸੱਜਣ ਸਾਡੇ,
ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਝਿੜਕ ਜਾਂਦੇ ਨੇ

ਮੈਂ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਇਜ਼ਹਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ,
ਮੈਂ ਦਿਲ ਦਾ ਹੌਲਾ ਭਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ
ਬੋੜਾ ਬਹੁਤਾ ਕਰਦੇ ਉਹ ਵੀ,
ਅਂਢ ਗੁਆਂਦੋਂ ਲੈ ਬਿੜਕ ਜਾਂਦੇ ਨੇ

ਕਿੱਝ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੀਏ ਜਾ ਕੇ,
ਦੱਸੋ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹੀਏ ਜਾ ਕੇ
ਜਦ ਵੀ ਕੁਝ ਉਹਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗੇ,
ਲਫੜ ਬੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਿੜਕ ਜਾਂਦੇ ਨੇ

ਸਾਨੂੰ ਚੋਰੀ - ਚੋਰੀ ਤੱਕਣ ਉਹ ਵੀ,
ਝਿਆਲ ਅਸਾਂ ਦਾ ਰੱਖਣ ਉਹ ਵੀ
ਕੀ ਕਰੀਏ ਅਸੀਂ ਮੱਲੋ - ਜ਼ੋਰੀ,
ਨੈਣ ਨੈਣਾਂ ਨਾਲ ਮਿੜਕ ਜਾਂਦੇ ਨੇ

ਬੜੇ ਅੜਬ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਸੱਜਣ ਸਾਡੇ,
ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਝਿੜਕ ਜਾਂਦੇ ਨੇ

ਅਫਸੋਸ

ਉਹ ਕਿਤਾਬ ਸੀ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ,
ਮੈਂ ਪਾਗਲ ਪੜ੍ਹੁ ਨਾ ਸਕਿਆ

ਸੀ ਦਿਲਕਸ਼ ਨੈਣ ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਛੂੰਘੇ,
ਮੈਂ ਪੱਤਣ ਤੇ ਵੀ ਖੜ੍ਹੁ ਨਾ ਸਕਿਆ

ਕਈ ਵਾਰ ਮੁੜੀ ਛੱਲ ਪੱਤਣ ਤੋਂ,
ਬਦਕਿਸਮਤ ਮੈਂ ਹੜ੍ਹੁ ਨਾ ਸਕਿਆ

ਉਹ ਰਹੀ ਗੈਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦੀ,
ਮੈਂ ਨਫਸ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੜ ਨਾ ਸਕਿਆ

ਹਰ ਵਕਤ ਰਿਹਾ ਉਹਦਾ ਚਿਹਰਾ ਪੜ੍ਹਦਾ,
ਕਦੇ ਦਿਲ ਉਹਦੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਨਾ ਸਕਿਆ

ਮੈਂ ਉੱਝ ਤਾਂ ਰੰਗ ਲਏ ਰੰਗ ਬਥੇਰੇ,
ਮੈਨੂੰ ਰੰਗ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਚੜ੍ਹ ਨਾ ਸਕਿਆ

ਕੰਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ

79865-09550

29. ਕੋਹ ਕੋਹ ਲਮੇਰੇ

ਕੋਹ ਕੋਹ ਲਮੇਰੇ ਕੇਸ਼, ਤੇਰੇ ਜੀਓ ਢਲਦੀਆਂ ਸਾਮਾਂ ਨੇ,
ਕੀਤੇ ਕੈਦ ਜੋ ਹਿਰਦੇ, ਕੱਚਿਆ ਬੋਚਕੇ ਜਾਨਾਂ ਨੇ,

ਢੱਕ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਦਿਲ ਦਾ ਵਿਹੜਾ, ਬੀਜੀ ਗੈਰ ਕੋਈ ਵੱਛੇ ਨਾ,
ਬੂਹੇ ਰੱਖੀ ਖੋਲਕੇ ਸੱਜਣਾਂ ਆਵਾਂਗੇ ਸੂਰਤ ਲੱਭੇ ਤਾਂ,

ਉਡੀਆਂ ਦੋ ਬਾਜਰੇ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਗਟਾਰਾਂ ਕੋਈ ਲੈ ਬਿੜਕਾਂ,
ਨਜ਼ਰ ਕਲੇਣੀ ਲੱਗਦਾ ਤਬੀਤ ਘੋਲ ਕੇ ਦੇਦੇ ਛਿੜਕਾ,

ਓਹ ਵੀ ਕਾਣੀ ਕਾਣੀ ਲੱਗਦੀ, ਡਰ ਡਰ ਗੱਲਾ ਕਰਦੀ ਆ
ਹਥ ਵਿੱਚ ਲੈਕੇ ਆਰੀ ਘੁੰਮਦੀ, ਨਾਦਾਨ ਦਿਲਾਂ ਕਿੱਥੇ ਜਰਦੀ ਆ

ਟੁੱਟੇ ਸੁੱਕ ਕੇ ਭੁਰਗੇ ਪੱਤੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਛਘੀਆਂ ਨੇ,
ਟੋਟੇ ਪਾ ਕੁੱਝ ਰੀਝਾਂ ਸੀ ਮੁੜ ਫੇਰ ਗੰਢਾਂ ਕਸ ਕੱਸੀਆਂ ਨੇ,

ਚਿੱਟੇ ਅੰਬਰੀ ਚਿੱਟੇ ਬਗਲੇ, ਸੂਰਜ ਦਾ ਚਾਨਣ ਧਰਤੀ ਤੇ,
ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਸੋਹਣੀ ਸੂਰਤ ਜਾਪੇ, ਲੱਗੇ ਪਤਾ ਚੀਜ਼ ਵਰਤੀ ਤੇ,

ਖੰਡ ਦੀਆਂ ਖਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਖਾਣੇ ਵੰਡੇ ਆਉਂਦੀ ਮੱਸਿਆ ਨੂੰ,
ਕਾਢੀ ਵੇਲੇ ਹੋਗੇ ਸੱਜਣਾਂ, ਜਰ ਲੱਗ ਗੀ ਯਾਦਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਨੂੰ,
ਚਿੜੀਆਂ ਵੀ ਨੇ ਚਿਹਕਦੀਆਂ ਤੇ ਧਰਤੀ ਧੁੱਪਾਂ ਸੇਕਦੀਆ
ਖੜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਨੇ ਆਉਣੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਭੁੱਲਗੇ ਸੋਹਲੇ ਗਾਉਣੇ ਵੀ

ਹਿਰਦੇ ਤੇ ਗਜ਼ਲਾਂ ਬੁਣੀਆਂ ਨੇ ਬਿਨ ਹੱਥ ਤੋਂ ਕੋਟੀਆਂ ਬੁਣੀਆਂ ਨੇ,
ਸੁਪਨੇ ਨਾ ਅੱਖਾਂ ਘੁਲਦਿਆਂ ਨੇ, ਨਿੱਤ ਝੂਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਲਦੀਆ ਨੇ,

ਅੱਖਾਂ ਨਾ ਛੇੜਦੇ ਅਲਫਾਜ਼ ਛੂੰਘੇ, ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਹੋਏ ਰਵਾਜ਼ ਗੂੰਗੇ,
ਭਰ ਭਰ ਕੇ ਪੀਤੀਆਂ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛੀ, ਵਗਦੀਆਂ ਖੜੀਆਂ
ਨਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ।

ਖੁਸ਼ਬੂ ਤੇਰੀ

ਖੁਸ਼ਬੂ ਤੇਰੀ ਉਡ ਉਡ ਜਾਂਦੀ, ਕਬਰਾ ਖੁੱਲਣ ਲੰਘੇ ਜਿੱਥੋਂ
ਤੂੰ ਨਾ ਆਵੇਂ ਅਰਸੇ ਹੋ ਗਏ, ਦਿਨ ਇਹ ਲੱਗਦੇ ਚੰਗੇ ਕਿੱਥੋਂ,

ਚੂਲੀ ਭਰ ਜਿੱਥੋਂ ਡੋਲੁ ਦੇ ਪਾਣੀ ਬਣਜੇ ਰੇਤਾ ਸੱਕਰ ਨੀ,
ਚੱਲ ਛੱਡ ਲੈ ਹੱਸ ਖੇਡ ਤੂੰ ਇਹ ਚੱਲਦੇ ਰਹਿਣੇ ਚੱਕਰ ਨੀ,

ਖੂਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਰਬੱਤ ਮਿਲਜੇ ਹੱਥੀਂ ਖਿੱਚਲੇ ਰੱਸਾ ਤੂੰ,
ਖੌਰੇ ਕਾਹਤੋਂ ਜਾਗਣ ਲੱਗੀਆਂ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਇਹਨਾਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ,

ਬਿੱਡੀ ਬੈਠੀ ਨੱਖਰੇ ਮਹਿੰਗੇ ਕਿਉਂ ਕਰਦੀ ਏ ਅੱਲੜ੍ਹੇ ਨੀ,
ਧਰਤੀ ਕਰੇ ਗੁਲਾਮੀ ਤੇਰੀ ਪੈਰ ਧਰਦੀ ਜਿੱਥੇ ਅੱਲੜ੍ਹੇ ਨੀ,

ਡਿੱਗਣ ਥੱਲੇ ਹੋ ਹੋ ਮਿੱਠੀਆਂ ਨਮੋਲੀਆਂ ਵੱਲ ਜਿਉਂ ਤੱਕੇ ਨੀ,
ਪੰਛੀ ਵੀ ਤੇਰੀ ਜਾਨਣ ਮਹਿਕਾਂ ਪੈਰੀ ਪੈਂਦੇ ਗੋਲੇ ਲੱਕੇ ਨੀ,

ਉਡਦੇ ਹੋਸ਼ ਤੱਕੇ ਵੱਲ ਜੋਂ ਤੇਰੇ ਕਈ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਗੁੰਮ ਕੁੜੇ,
ਸ਼ਹਿਰ ਪਿੰਡ ਉਹ ਹੋਜੇ ਆਸ਼ਕਿ ਪੈਰ ਲੰਘਦੇ ਧਰਤੀ ਚੁੰਮ ਕੁੜੇ,

ਪਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧਕੇ ਸੁਰਤ ਤੇਰੀ ਕਸੀ ਪੇਸ਼ਾ ਕੋਈ ਦਿਸਦਾ ਨਾ,
ਲੱਗਣੀ ਸੀ ਥਾਂ ਬੋਲੀ ਤੇਰੀ ਖੈਰ ਹੁਸਨ ਇਹ ਬਿਕਦਾ ਨਾ,

ਹਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਨੀ ਉਡਦੀ ਬੱਦਲ ਲਿੱਸੇ ਵਰਦੇ ਨੇ,
ਅੰਬਰੋਂ ਆਈ ਪਰੀਆਂ ਵਰਗੀ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਦੇ ਨੇ,

ਛਿਪਦੇ ਦਿਨ ਦੇ ਵਰਗਾਂ ਕੋਈ ਚੜਦੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦਾ ਏ,
ਦਿਨ ਨੂੰ ਚੇਤਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੁਪਨਾਂ ਦੱਬਕੇ ਤੇਰਾ ਆਉਂਦਾ ਏ,

ਦਰੱਖਤ ਝੁਲਦੇ ਹੁੰਦੇ ਖੁਸ਼ ਚਿੜੀਆਂ ਦੀ ਡਾਰਾ ਉੱਡੀਆਂ ਨੇ
ਇਸ਼ਕੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧਕੇ ਗੱਲਾਂ ਬੇਖਬਰੇ ਕਿਉਂ ਸੁੱਝੀਆਂ ਨੇ।

ਪ੍ਰੀਤ ਮੌਜ਼

7743098228

30. ਖਾਲੀ ਹੱਥ

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਗਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਮੈਂ
ਬਾਹਰੀ ਝਾਤ ਪਵਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਮੈਂ
ਮੈਂ ਜੱਗ ਤੇ ਬਉਰਾ ਹੋਇਆ ਫਿਰਾਂ ਪਤੰਦਰ
ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਗਿਆ ਸਿਕੰਦਰ
ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ

ਕਿੱਧਰੇ ਠੱਗੀ ਚੋਰੀ, ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਮੈਂ ਧੋਖਾ
ਬਾਹਰੋਂ ਬਣ ਗਿਆ ਚਤੁਰ ਸਿਆਣਾ
ਵਿੱਚੋਂ ਹਾਂ ਪਰ, ਖਾਲੀ ਖੋਖਾ
ਸਭ ਇੱਥੇ ਹੀ ਨੇ ਰਹਿ ਜਾਣੇ,
ਜੋ ਬਣੇ ਮਸੀਤਾਂ ਮੰਦਰ
ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਗਿਆ ਸਿਕੰਦਰ
ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ

ਕੀ ਫਾਇਦੇ ਖੋਟੀਆਂ ਕਮਾਈਆਂ ਦੇ
ਕਿਉਂ ਜਗਦੇ ਨਹੀਂ ਚਿਰਾਗ
ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਦੀਆਂ ਅਛਾਈਆਂ ਦੇ
ਸਮਝਾ ਲੈ ਤੂ ਬੇਸਮਝੇ ਮਨ ਨੂੰ
ਨਾ ਚਲਾ ਹੰਕਾਰ ਦੇ ਤਿੱਖੇ ਖੰਜਰ
ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਗਿਆ ਸਿਕੰਦਰ
ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ

ਸਿੱਖ ਲੈ ਤੂ ਕੁੱਝ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ
ਜੋ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਚ,ਜੂਝ ਗਏ ਚਾਰੇ
ਕਿੰਨੇ ਸੀ ਪਿਆਰੇ ਪਿਤਾ ਦਸਮੇਸ਼ ਦੇ ਦੁਲਾਰੇ
ਸਾਡੀ ਖਾਤਰ ਉਹਨਾਂ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰ ਵਾਰੇ
ਕਰਲੇ ਯਾਦ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਭੁੱਲ ਕਿਉਂ ਗਿਆ ਦਸੰਬਰ
ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਗਿਆ ਸਿਕੰਦਰ
ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ

ਮੇਰੇ ਚੋਂ ਮੈਂ

ਇੱਝ ਕਿਤੇ ਹੋਵੇ ਨਾ ਕਿ
ਚੇਤਿਆਂ 'ਚ ਵਿਸਾਰ ਤੈਨੂੰ
ਮੇਰੀਆਂ ਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵਹਿਦੀ,
ਸਾਹਾਂ ਵਾਲੀ ਡੋਰ ਮੁੱਕ ਜੇ,
ਕੁੱਝ ਇਸ ਤਰਾਂ ਮਿਲੀ, ਮਹਿਰਮਾ
ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਚ ਰਹੋਂ ਤੇ, ਮੇਰੇ ਚੋਂ ਮੈਂ ਮੁੱਕ ਜੇ

ਤੈਬੋਂ ਉਹਲਾ ਨਾ ਕੋਈ
ਸੁਣ ਮੇਰੀ ਅਰਜੋਈ
ਨਵੇਂ ਫੁੱਟੇ ਫੁੱਲ ਜਿਹੀਆਂ
ਹਰੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਮੇਰੀਆਂ
ਝੜੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗ
ਨਾ ਜਾਣ ਸੁੱਕ ਵੇ
ਕੁੱਝ ਇਸ ਤਰਾਂ ਮਿਲੀ ਮਹਿਰਮਾ
ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਚ ਰਹੋਂ ਤੇ, ਮੇਰੇ ਚੋਂ ਮੈਂ ਮੁੱਕ ਜੇ

ਨਾ ਸੋਚਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਬਸ
ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੀ ਹਾਂ
ਤੇਰੇ ਮਿਲਾਪ ਵਾਲੀ ਘੜੀ
ਮੈਂ ਹਰ ਪਲ ਲੋਚਦੀ ਹਾਂ
ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁੱਕੀ ਜੜ ਵਾਲਾ

ਨਿਪੱਤਰਾ ਮੈਂ ਰੁੱਖ ਵੇ
ਕੁੱਝ ਇਸ ਤਰਾਂ ਮਿਲੀ ਮਹਿਰਮਾ
ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਚ ਰਹੋਂ ਤੇ, ਮੇਰੇ ਚੋਂ ਮੈਂ ਮੁੱਕ ਜੇ

ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਰਮਜ਼ਾਂ ਨੂੰ
ਤੂੰ ਹੀ ਬਸ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ
ਮੈਥੋਂ ਵੱਧ ਪਤਾ ਤੈਨੂੰ
ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈਂ
ਇੱਥ ਕਿਤੇ ਹੋਵੇ ਨਾ ਕਿ
ਤੇਰੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਘੜੀ ਰੁਕ ਜੇ
ਕੁੱਝ ਇਸ ਤਰਾਂ ਸਿਲੀ ਮਹਿਰਮਾ
ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਚ ਰਹੋਂ ਤੇ, ਮੇਰੇ ਚੋਂ ਮੈਂ ਮੁੱਕ ਜੇ

ਸਿਮਬਰਨ ਕੌਰ
Instagram : simran2134kaur

31. ਮੈਂ ਕੁਦਰਤ

ਮੈਂ ਕੁਦਰਤ ਹਾਂ ਸੰਗੀਤ ਜਿਹੀ
ਕਿਸੇ ਗੀਤਕਾਰ ਦੇ ਗੀਤ ਜਿਹੀ
ਮੈਂ ਦਿਸਦੀ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖ ਦੇ
ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਹਿੰਦੀ ਆ
ਮੈਂ ਬੋਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ
ਹਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਆਂ
ਮੇਰੀ ਝੂਬਸੂਰਤੀ ਜੋ ਬਿਆਨ ਕਰੇ
ਮੈਂ ਉਸ ਰਾਂਝੇ ਦੀ ਹੀਰ ਜਿਹੀ
ਮੈਂ ਕੁਦਰਤ ਹਾਂ ਸੰਗੀਤ ਜਿਹੀ
ਕਿਸੇ ਗੀਤਕਾਰ ਦੇ ਗੀਤ ਜਿਹੀ

ਮੈਂ ਮੰਨਿਆ ਮਨੁੱਖ ਸੰਤਾਨ ਆਪਣੀ
ਬਣ ਰੁੱਖ ਉਹਨੂੰ ਛਾਂ ਕਰੀ
ਬਣ ਹਵਾ ਉਹਦੇ ਲਈ
ਜੀਵਨ ਦੀ ਹਰ ਰਾਹ ਕਰੀ
ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਬਣ ਬਹਿ ਪਾਣੀ
ਉਹਦੇ ਪੂਰੇ ਚਾਅ ਕਰੇ
ਮੈਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਬਣਗੀ
ਇੱਕ ਸੱਚੀ ਸੁੱਚੀ ਮੀਤ ਜਿਹੀ
ਮੈਂ ਕੁਦਰਤ ਹਾਂ ਸੰਗੀਤ ਜਿਹੀ
ਕਿਸੇ ਗੀਤਕਾਰ ਦੇ ਗੀਤ ਜਿਹੀ

ਮੈਂ ਮੰਨਣੇਆ ਸੰਤਾਨ ਉਹਨੂੰ
ਉਹ ਖੇਡਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਿਹਾ
ਮੇਰੇ ਰੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ
ਉਹ ਚਾਵਾਂ ਨਾਲ ਉਪੇੜ ਰਿਹਾ
ਮੇਰੇ ਅੰਬਰੀਂ ਉਡੇ ਪੰਛੀ
ਉਹ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਲਾ ਰਿਹਾ
ਮੇਰੇ ਉਹ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ
ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕਰ ਰਿਹਾਂ
ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਬਸ ਏਸੇ ਗੱਲ ਦਾ
ਮੈਂ ਬਣ ਨਾ ਸਕੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤ ਜਿਹੀ
ਮੈਂ ਕੁਦਰਤ ਹਾਂ ਸੰਗੀਤ ਜਿਹੀ
ਕਿਸੇ ਗੀਤਕਾਰ ਦੇ ਗੀਤ ਜਿਹੀ

❖❖❖

ਹਰ ਵਕਤ ਤੇਰੀਆਂ

ਹਰ ਵਕਤ ਤੇਰੀਆਂ
ਫਿਕਰਾਂ ਕਰਦੀ ਮੈਂ
ਖੁਆਬਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੇਰਾ
ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀ ਮੈਂ

ਤੇਰੇ ਲਈ ਰੱਬ ਕੋਲੋਂ
ਦੁਆਰਾਂ ਮੰਗਦੀ ਮੈਂ
ਮਿਲਾਂ ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਨੈਣ ਤੂੰ ਸੂਲੀ ਟੰਗ ਤੀ ਮੈਂ

ਪੱਗ ਤੇਰੀ ਨਾਲ ਦੀਆਂ
ਫਿਰਾਂ ਚੁੰਨੀਆਂ ਰੰਗ ਦੀ ਮੈਂ
ਲੰਘਦੇ ਹੋਏ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ
ਜਾਣ ਜਾਣ ਕੇ ਖੰਘਦੀ ਮੈਂ

ਪਿਆਰ ਤੇਰਾ ਵੇਖਣ ਲਈ
ਨਿੱਤ ਚੁੜੀਆਂ ਭੰਨ ਦੀ ਮੈਂ
ਮੰਗਦੀ ਨਾ ਮੈਂ ਕੁਝ ਤੇਰੇ ਤੋਂ
ਤੇਰਾ ਪਿਆਰ ਮੰਗਦੀ ਮੈਂ

ਚਿੱਤ ਕਰੇ ਗੱਲ ਦੱਸਦਾਂ ਦਿਲ ਦੀ
ਪਰ ਦੱਸਣੋਂ ਸੰਘ ਦੀ ਮੈਂ

ਨਵੂ ਜਾਂਟੀ
Instagram : navusardarni88

32. ਜਿੰਦਗੀ

ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ
ਰੋਸ਼ਨਾਇਆ ਏ ਤੂੰ
ਮੇਰੇ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਵੀ
ਅਪਨਾਇਆ ਏ ਤੂੰ
ਤੇਰੀ ਮੁਹੱਬਤ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਭੁੱਲਾਂ
ਮੈਂ ਸੱਜਣਾ
ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋ
ਕੁਝ ਚਾਹਿਆ ਏ ਤੂੰ
ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ
ਰੋਸ਼ਨਾਇਆ ਏ ਤੂੰ

ਗਲਤੀਆਂ ਨਿੱਤ ਹੀ ਕਰਦਾਂ ਅਂ
ਪਰ ਕਦੇ ਨਾ ਰਵਾਇਆ ਤੂੰ
ਮੈਂ ਪਾਗਲ ਜਿਹਾ ਇੱਕ ਸ਼ਕਸ ਆ
ਮੈਨੂੰ ਆਮ ਤੌਂ ਖਾਸ ਬਣਾਇਆ ਤੂੰ
ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ
ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨਿਆ ਏ ਤੂੰ

ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲ 'ਚ ਅਪਣਾਇਆ ਤੂੰ
ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲ 'ਚ ਅਪਣਾਇਆ ਤੂੰ

ਢੱਲਦਾ ਪ੍ਰਛਾਵਾਂ

ਢੱਲਦਾ ਪ੍ਰਛਾਵਾਂ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ
ਬੜਾ ਕੁੱਝ ਸਿੱਖਾ ਗਿਆ
ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਜਿੰਦਗੀ ਚ
ਮੁਹੱਬਤ ਨਸੀਬ ਨਾ ਹੋਈ
ਇੱਕ ਸਕਸ਼ ਤਜ਼ਰਬਾ ਫੌਲੀ
ਪਾ ਗਿਆ

ਜਿਵੇ ਜਿਵੇਂ ਉਮਰ ਬੀਤੀ
ਓਵੇਂ ਓਵੇਂ ਨਿੱਤ ਸਾਂਨੂੰ ਸਬਕ
ਸਿੱਖਾ ਗਿਆ
ਸਾਂਨੂੰ ਫਰਸ਼ ਤੋਂ ਅਰਸ਼ ਤੇ
ਪੁੰਚਾ ਗਿਆ
ਢੱਲਦਾ ਪ੍ਰਛਾਵਾਂ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ
ਬੜਾ ਕੁੱਝ ਸਿੱਖਾ ਗਿਆ

ਉਸਦੀ ਸਾਦਗੀ ਨੂੰ ਚੇਤੇ
ਕਰ ਅੱਜ ਫੇਰ ਨੈਣੀ
ਪਾਣੀ ਆ ਗਿਆ
ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੀ ਨਾ ਹੋਈ
ਪਰ ਅੱਜ ਵੀ ਯਕੀਨ ਸਾਂਨੂੰ
ਉਸਦਾ ਦਿਲ ਚਾਹ ਰਿਹਾ

ਢੱਲਦਾ ਪ੍ਰਛਾਵਾਂ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ
ਬੜਾ ਕੁੱਝ ਸਿੱਖਾ ਗਿਆ

ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਮੁਹੱਬਤ
ਨਸੀਬ ਨਾ ਹੋਈ ਇੱਕ ਸਕਸ
ਤਜ਼ਰਬਾ ਝੋਲੀ ਪਾ ਗਿਆ
ਤਜ਼ਰਬਾ ਝੋਲੀ ਪਾ ਗਿਆ

ਸਾਗਰਦੀਪ

9646534356

ੴੳੴ

33. ਮੇਰੀ ਨੀਂਦ ਵੀ

ਮੇਰੀ ਨੀਂਦ ਵੀ ਲੱਗਦੈ
ਗੁੜ੍ਹੀ ਨੀਂਦੇ ਸੌਂ ਗੀ
ਨੀਦੋਂ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੀ
ਸੌਂ ਰਹੇ ਅੱਜਕਲੁ ।
ਮੇਰੇ ਖੁਆਬ ਵੀ ਖੁਆਬਾ ਵਿੱਚ,
ਖੁਆਬ ਹੋ ਗਏ,
ਨਵਾਂ ਖਾਬ ਸਜਾ ਨੀ,
ਰਹੇ ਅੱਜਕੱਲੁ ।

ਮੈਂ ਸਾਂ ਤੂੰ,
ਤੇ ਤੂੰ ਤੇ ਮੈਂ ਹੋਸੀ,
ਇਹ ਕੋਣ ਨੇ,
ਜੋ ਮੈਂਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੇ ਅੱਜਕੱਲੁ ।
ਬੇਗਰਜ ਦੋਵੇਂ,
ਤਾੜੀ ਦੋ ਹੱਥੀਂ,
ਹੋਏ ਖੁਸ਼ ਨੇ ਕੋਣ,
ਤੇ ਹੱਸ ਰਹੇ ਅੱਜਕੱਲੁ ।
ਬੇ-ਦਮ,
ਬਾ-ਕਮਲ,
ਹੈ ਦੀਪ ਆਸਤ,
ਆਸਤ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ,
ਜੋ ਜਲਾ ਰਹੇ ਅੱਜਕੱਲੁ

ਜੇ ਮੈਂ ਆਮ ਨਾ ਹੁੰਦਾ

ਆਮ ਤੋਂ ਖਾਸ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਛੋਟੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ
ਇਸਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਆ ਖਾਸ ਹੋ ਕੇ ਆਮ ਰਹਿਣਾ

ਜੇ ਮੈਂ ਆਮ ਨਾ ਹੁੰਦਾ,
ਤਾਂ ਤੂੰ ਖਾਸ ਨਾ ਹੁੰਦਾ
ਜੋ ਸੁਣਿਆ ਅੱਜ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਮੈਂ,
ਇਹ ਬਕਵਾਸ ਨਾ ਹੁੰਦਾ।
ਕੀ ਲੱਗਦੇ,
ਕਿ ਤੂੰ ਹੀ ਐਂ,
ਕਿ ਮੈਂ ਬੱਸ ਤੇਰੇ ਤੱਕ ਰੁਕਸਤ,
ਤੂੰ ਜੋ ਕੀਤੀ ਚੰਗੀ ਕੀਤੀ,
ਇਹ ਪਰਦਾ ਫਾਸ਼ ਨਾ ਹੁੰਦਾ।
ਜੇ ਮੈਂ ਆਮ ਨਾ ਹੁੰਦਾ
ਤਾਂ ਤੂੰ ਖਾਸ ਨਾ ਹੁੰਦਾ

ਤੇਰੀ ਇੱਜ਼ਤ ਮੈਂ ਕਰਦਾਂ,
ਤੇਹੀਨ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਕੇ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ,
ਕੀ ਲੈਣਾ ਤੈਂਨੂੰ ਮੈਂ ਕਹਿ ਕੇ।
ਤੂੰ ਐਨਾਂ ਬਦਲ ਜਾਵੇਂਗਾ
ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਹੁੰਦਾ।
ਜੇ ਮੈਂ ਆਮ ਨਾ ਹੁੰਦਾ
ਤਾਂ ਤੂੰ ਖਾਸ ਨਾ ਹੁੰਦਾ

ਤੂ ਉਚੀ ਜਿਨਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਉੱਡ
ਇਹ ਅਸਮਾਨ ਤੇਰਾ ਏ।
ਪਰ ਧਰਤੀ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖ,
ਜਿੱਥੇ ਅੰਤ ਤੇਰਾ ਏ।
ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਿੰਝ ਹੋਵੇ,
ਜੋ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਨਾ ਹੁੰਦਾ।
ਜੇ ਮੈਂ ਆਮ ਨਾ ਹੁੰਦਾ
ਤਾਂ ਤੂ ਖਾਸ ਨਾ ਹੁੰਦਾ

ਦੀਪ ਨੂੰ ਕਮਲਾ ਕਿੰਨ੍ਹੇ ਕਹਿਣਾ
ਜੇ ਕਮਲੇ ਕੀਤੇ ਨਾ।
ਕਿਸੇ ਦੇ ਜੁੱਠੇ ਪਿਆਲੇ ਚੋਂ ਅਸਾਂ ਨੇ ਜਾਮ ਪੀਤੇ ਨਾ।
ਤੈਨੂੰ ਭੱਲ ਜਾਦਾਂ ਜੇਕਰ, ਤੂ ਮੇਰੀ ਆਸ ਨਾ ਹੁੰਦਾ
ਜੇ ਮੈਂ ਆਮ ਨਾ ਹੁੰਦਾ
ਤਾਂ ਤੂ ਖਾਸ ਨਾ ਹੁੰਦਾ
ਯਾਦ ਰੱਖ ਯਾਰਾ ਜੋ ਰਸਤਾ ਖਾਸ ਨੂੰ ਆ ਓਹੀ ਆਮ ਨੂੰ।

ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ

7645077000

ੴੳੴ

34. ਜ਼ਮੀਰ

ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਏ ਨੇ ਸਭ ਯੋਧੇ,
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ?
ਨਿਲਾਮ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਇੱਜਤ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ
ਸ਼ਮਾਦਾਨ ਮੇਰੇ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਤੱਕਣ ਲੱਗੇ,
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ?

ਪੀਲੇ ਪੱਤਿਆਂ ਹੱਥ ਘੱਲੇ ਸੁਨੇਹੇ ਬਿਰਖ ਨੇ,
ਉਜੜ ਜਾਵੇਗੀ ਲੱਗਦਾ ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਮੈਂਨੂੰ,
ਪਰ ਇੱਕ ਹਰਫ ਤੱਕ ਨਾ ਬੋਲੀ ਜੜ੍ਹ,
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ?

ਹਾਲ ਦੁਹਾਈ ਪਾਉਂਦੇ ਛਰਿਦੇ ਰਾਹਗੀਰ,
ਹੜਕੰਪ ਮਚਾ ਸੁੱਟਿਆ ਅੱਗ ਨੇ ਏਥੇ,
ਸੁਣ ਕੇ ਸਾਗਰ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸਿਮ ਗਿਆ,
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ?

ਛੁੱਲਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਇਹ ਕੀ ਹੋਇਆ ਫਲ ਦੱਸਿਆ,
ਮਰ ਗਈ ਹੈ ਲੱਗਦਾ ਜ਼ਮੀਰ ਇਹਨਾਂ ਦੀ,
ਸੱਚ ਲਿਖਦੀ ਕਲਮ ਰੁਕ ਗਈ ਸ਼ਾਇਰ ਦੀ,
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ?

ਲੱਗਦਾ ਚੰਨ ਸੌਂ ਗਿਆ ਤਾਰੇ ਸੌਂ ਗਏ ਨੇ,
ਮੱਧਮ ਜਿਹੀ ਅਵਾਜ਼ ਪਈ 'ਜਗਸੀਰ' ਦੇ ਕੰਨੀਂ,
ਦੀਵੇ ਦੀ ਲੋਅ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਨੇਰਾ ਛਾਅ ਗਿਆ,
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ?

ਵਿਸਰਦਾ ਪੰਜਾਬ

ਕੰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹ ਲੁੱਟ ਦਾ ਜਾਂਦਾ,
ਗਮਾਂ ਦਾ ਸਾਗਰ ਵੱਧਦਾ ਜਾਂਦਾ,
ਪੈਸਾ ਹਰ ਥਾਂ ਫੱਬਦਾ ਜਾਂਦਾ,
ਇਤਫਾਕ ਦਾ ਸੀਸ਼ਾ ਭੁਰ ਗਿਆ,
ਪੰਜਾਬ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਤੁਰ ਗਿਆ ।

ਖੂਹ ,ਟਿੰਡ ਨਾ ਦਿੱਸਦੇ ਪੱਤਣ,
ਰਲ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾ ਚਰਖੇ ਕੱਤਣ,
ਸਵਾਤ, ਕੰਧਾਂ ਨਾ ਕੋਠੇ ਛੱਤਣ,
ਲਿਸ਼ਕਾਂ ਮਾਰਦਾ ਜੋਬਨ ਖੁਰ ਗਿਆ,
ਪੰਜਾਬ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਤੁਰ ਗਿਆ ।

ਨਾ ਬੁਘਦੂ, ਨਾ ਅਲਗੋਜੇ ਵੱਜਣ,
ਨਾ ਪਹਿਲਵਾਨ ਅਖਾੜੇ ਗੱਜਣ,
ਵਾਗੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਪਸੂ ਰੱਜਣ,
ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਗੁਆਚ ਚੁਰ ਗਿਆ,
ਪੰਜਾਬ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਤੁਰ ਗਿਆ ।

ਫੱਟੀ, ਸਲੇਟ ਗੁਆਚੀ ਸਲੇਟੀ,
ਸੰਦੂਕ, ਭੜੋਲੀ ਨਾ ਦਿਸੇ ਪੇਟੀ,
ਲਾਲਚ ਆ ਮਨੁੱਖ ਹਸਤੀ ਮੇਟੀ,

ਸੰਗੀਤ ਵਿਚਲਾ ਸੁਰ ਗਿਆ,
ਪੰਜਾਬ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਤੁਰ ਗਿਆ ।

ਲਾਇਲਾਜ ਹੁਣ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਲੱਗੀ,
ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਿਆਂ ਮਾਰੀ ਠੱਗੀ,
ਪਿੰਡ ਕੋਟਲੋ ਆਜੀ ਛੁੱਲ ਮਿਲਦੇ ਸੱਗੀ,
ਜਗਸੀਰ ਬਰਾੜਾ ਕਫ਼ਾਰਾ ਮੁੜ ਗਿਆ,
ਪੰਜਾਬ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਤੁਰ ਗਿਆ ।

ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ

9779934490

35. ਧੀਆਂ

ਧੀਆਂ ਇੰਝ ਲੱਗਣ ਜਿਵੇਂ ਹੋਣ ਸਾਵਣ ਦੀਆਂ ਬਹਾਰਾਂ,
ਪਰ ਚੰਦਰੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣ ਬੇ-ਸਹਾਰਾ।
ਕਰਦੇ ਨੇ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਧੀਆਂ ਨੂੰ,
ਪਰ ਧੀ ਲੱਗਦੀ ਐ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਬੋਝ ਕਈਆਂ ਨੂੰ।

ਕਈ ਮਾਪੇ ਧੀਆਂ ਉਤੋਂ ਜਿਦ ਵਾਰ ਦਿੰਦੇ,
ਤੇ ਕੁੱਝ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ।
ਕਈ ਰੱਖਦੇ ਨੇ ਪਲਕਾਂ ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ,
ਤੇ ਕਈ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਲਿਤਾੜ ਧੀਆਂ ਨੂੰ।

ਕਈ ਬਿਨਾਂ ਦਾਜ ਦੇ ਹੀ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਣ ਦਿੰਦੇ,
ਕੁੱਝ ਅੱਜ ਵੀ ਦਾਜ ਲਈ ਹੀ ਧੀਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਂਦੇ।
ਕੁੱਝ ਮਾਸੂਮ ਧੀਆਂ ਜੋ ਕਤਲ ਬੇ-ਵਜਾ ਹੋਈਆਂ,
ਕੁੱਖ ਵਿੱਚ ਮਾਰੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਬਚਾ ਹੋਈਆਂ।

ਖਮਾਣੋਂ ਰਹਿੰਦੀ ਐ ‘ਰਮਨ’ ਵੀ ਇੱਕ ਧੀ ਜਿਹੜੀ,
ਉਸ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਨਾ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੋਇਆ।
ਪਰ ਅੱਜ ਐਸੀ ਇੱਕ ਧੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਛੇੜੀ,
ਕਿ ਨੈਣੋਂ ਨੀਰ ਵੀ ਵਹਿੰਦਾ ਨਾ ਰੋਕ ਹੋਇਆ।
ਕਿ ਨੈਣੋਂ ਨੀਰ ਵੀ ਵਹਿੰਦਾ ਨਾ ਰੋਕ ਹੋਇਆ।

ਚੱਲ ਦੱਸਦੇ

ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਕਦਮ ਜੋ ਵਧ ਰਹੇ
ਕਿਵੇਂ ਮੋੜਾਂ ਪਿੱਛੇ ਤੂੰ ਹੱਲ ਦੱਸਦੇ
ਮੈਨੂੰ ਇਸ਼ਕ 'ਚ ਉਲੜੀ ਬੈਠੀ ਨੂੰ
ਕੋਈ ਸੁਲਝਣ ਦਾ ਤੂੰ ਵੱਲ ਦੱਸਦੇ
ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਖਿਆਲਾਂ ਵਿੱਚ
ਕੋਈ ਐਸਾ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਪਲ ਦੱਸਦੇ
ਤੇਰੇ ਟੋਕਣ ਤੇ ਵੀ ਜੋ ਕੀਤੀ ਆ ਮੈਂ
ਕੋਈ ਹੈ ਐਸੀ ਜੇ ਗੱਲ ਦੱਸਦੇ
ਇਹਸਾਸ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ
ਮੈਨੂੰ ਕੋਲ ਬਿਠਾ ਕੇ ਚੱਲ ਦੱਸਦੇ
ਤੂੰ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਐਂ ਕਿ ਨਹੀਂ ਮੈਨੂੰ
ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਦੱਸਦੇ ਚਾਹੇ ਕੱਲ ਦੱਸਦੇ।

ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ

+91 9876515678

36. ਇੱਛਾ

ਚੁੱਪ ਰਹਿਣੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਹੁਣ
ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਮੈਂ ਬੋਲਣਾ ਨੀ
ਡਟ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾਗਾਂ ਹਰ ਮੁਸਕਿਲ ਅੱਗੇ
ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਡੋਲਣਾ ਨੀ
ਕੋਈ ਕਿੰਨਾ ਦਿਖਾਵੇ ਬਣਕੇ ਆਪਣਾ
ਭੇਤ ਮੈਂ ਦਿਲ ਦਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਨੀ
ਜੋ ਚੁਸਤ ਚਲਾਕੀਆਂ ਕਰਦੇ ਨੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਬੋਲਣਾ ਨੀ
ਬੱਸ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ
ਹੁਣ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਮੈਂ ਬੋਲਣਾ ਨੀ
ਕਈ ਜੀਣ ਦੇ ਦਾਵੇ ਕਰਦੇ ਨੇ
ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੇ ਤੇਰੇ ਬਿਨ ਮਰਜ਼ਾਂਗੇ
ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ
ਹਰ ਪੀੜ ਨੂੰ ਦਿਲ ਤੇ ਜਰਜ਼ਾਂਗੇ
ਹੁਣ ਪੱਥਰ ਦਿਲ ਦੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦੇ ਸੀ
ਕਿੰਨੀ ਕਰਲੇ ਕਦਰ, ਮੁਹੱਬਤ
ਅਗਲੇ ਮਤਲਬ ਕੱਢ ਕੇ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਸੀ
ਇੱਕ ਸਬਕ ਹੁਣ ਹੋਰ ਵੀ ਸਿੱਖ ਲਿਆ
ਕਿ ਮੁਹੱਬਤ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਟੋਲਣਾ ਨੀ
ਬੱਸ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ
ਹੁਣ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਮੈਂ ਬੋਲਣਾ ਨੀ
ਬੱਸ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ
ਹੁਣ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਮੈਂ ਬੋਲਣਾ ਨੀ

ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਗੱਲ

ਜਦ ਸੋਚਦਾ ਇਸ ਜਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ
ਉਦਾਸ ਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਨਾਂ
ਚਿੱਤ ਕਰਦਾ ਫਿਰ ਚੱਲ ਦਿਲਾ
ਨਹਿਰ ਤੇ ਬਹਿ ਆਉਂਦਾ
ਬੈਠ ਕਿਨਾਰੇ ਨਹਿਰ ਤੇ ਫਿਰ ਦੇਖਦਾ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੋਣਾ, ਬਿਰਖਾਂ, ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ
ਤੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵਗਦੀਆਂ ਛੱਲਾਂ ਨੂੰ
ਫਿਰ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਸੁਣਦਾ
ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਚੱਲਦਿਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ
ਕਿਤੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ
ਕਿਤੇ ਬੀਤੇ ਤੇ ਪਛਤਾਉਂਦਾ ਹਾਂ
ਆਪਣੇ ਇਸ ਦਿਲ ਦਾ ਹਾਲ
ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ
ਅੱਗੋਂ ਕੁਦਰਤ ਵੀ ਬੋਲਦੀ ਹੈ
ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਭੇਤ
ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਖੋਲਦੀ ਹੈ
ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਤੂੰ ਹਾਰਿਆ ਹੋਇਆ
ਇਹ ਜਿੰਦਗੀ ਤੋਂ
ਮੈਂ ਵੀ ਬੜਾ ਕੁਝ ਹਾਰਿਆ ਹੈ
ਜੇ ਤੂੰ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ
ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਛੀ ਬੋਲੇ, ਆ ਦੇਖ

ਸਾਡਾ ਆਲੂਣਾ ਢਹਿ ਗਿਆ
 ਜੋ ਤੀਲਾ-ਤੀਲਾ ਕਰ ਜੋੜਿਆ ਸੀ
 ਕੋਈ ਨਾ ਸਾਡੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ
 ਜੋ ਵੀ ਅਸੀਂ ਲੋੜਿਆ ਸੀ
 ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਉਡਾਰੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ
 ਲੰਮੀਆਂ ਭਰਦੇ ਹਾਂ
 ਰਜਾ ਉਹਦੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ
 ਉਸਦਾ ਸੁਕਰਾਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
 ਤੂੰ ਚੋਗਾ ਚੁਗਦਾ ਜਾ ਛਿੱਡ ਤੇਰਾ
 ਆਪੀ ਭਰਜੂਗਾ
 ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਵਾਲਾ ਇਹ ਪਾਪੀ ਬੰਦਾ
 ਇੱਕ ਦਿਨ ਖੁਦ ਹੀ ਮਰਜੂਗਾ
 ਫਿਰ ਰੁਖ ਬੋਲ ਪਏ ਨੇ, ਆ ਦੇਖ
 ਮੇਰੇ ਪੱਤੇ ਸਾਰੇ ਝੜ ਕੇ ਸੁੱਕ ਗਏ ਨੇ
 ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਵਾਲੇ ਖਾਬ ਸੀ ਜਿਹੜੇ
 ਪਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਕ ਗਏ ਨੇ
 ਹੁਣ ਇਹ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਹਾਲ ਆਪਣਾ
 ਕਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਵਾਂ ਗਾ

ਫਿਰ ਸੋਚਦਾ ਕਿ ਬਸੰਤ ਮੇਰੇ ਲਈ
 ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਸੌਗਾਤ ਲੈਕੇ ਆਵੇਗਾ
 ਫਿਰ ਤੋਂ ਮੇਰੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਤੇ
 ਪੰਛੀ ਆਵਣਗੇ
 ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਸਫਰ ਦੇ ਮੈਨੂੰ
 ਹਾਲ ਸੁਣਾਵਣਗੇ
 ਮੇਰੇ ਪਾਟੇ ਹੋਏ ਜਖਮ ਇਕ ਵਾਰ
 ਫਿਰ ਤੋਂ ਸੀਵਣਗੇ

ਫਿਕਰ ਰਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਡੀਆਂ ਦੀ
ਮੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿੱਕਣ ਜੀਵਣਗੇ
ਫਿਰ ਰੁੱਖ ਮਸਵਰਾ ਦੇਵਣ ਮੈਂਨੂੰ
ਤੂੰ ਵੀ ਹੱਸਦਾ-ਵੱਸਦਾ ਰਹਿ
ਇਕ ਦਿਨ ਫੁੱਲ ਤੇਰੇ ਵੀ ਖਿਲਣਗੇ
ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਵਰਗੇ ਦਿਲਦਾਰ ਸੱਜਣ
ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਣਗੇ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ
ਆਪਣਾ ਮਨ ਹੌਲਾ ਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ
ਫਿਰ ਚੁੱਕਦਾ ਆਪਣਾ ਸਾਇਕਲ
ਮਾਰ ਪੈਡਲ ਮੁੜ ਘਰ ਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ

ਗੁਰਕਮਲ

Instagram : _official_ _gurkamal

37. ਦੱਸਦੀ ਕਿਓਂ ਨਹੀਂ?

ਕਿੰਨੇ ਦੁੱਖ ਨੇ ਤੈਨੂੰ
ਮੈਂਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ਕਿਓਂ ਨਹੀਂ,
ਉੱਤੋਂ ਉੱਤੋਂ ਜੇ ਹੱਸਦੀਂ ਏਂ
ਅੰਦਰੋਂ ਹੱਸਦੀ ਕਿਓਂ ਨਹੀਂ?
ਕਿੰਨੇ ਦੁੱਖ ਨੇ ਤੈਨੂੰ
ਮੈਂਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ਕਿਓਂ ਨਹੀਂ?

ਕੀ ਹੋਇਆਂ ਜੇ ਧੀ ਏਤੂੰ,
ਘਰ ਦਾ ਮਾਣਸਤਾ ਜੀ ਏਤੂੰ
ਸੋਚਦੀ ਪਈ ਕੀ ਏਤੂੰ,
ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਧੀ ਏਤੂੰ,
ਗੱਲ ਛੇੜਦੀ ਤੂੰ ਹੱਕ ਦੀ ਕਿਓਂ ਨਹੀਂ?
ਕਿੰਨੇ ਦੁੱਖ ਨੇ ਤੈਨੂੰ,
ਮੈਂਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ਕਿਓਂ ਨਹੀਂ?

ਚੁੱਪ ਰਹਿਕੇ ਵੀ ਤਾਂ ਸਰਨਾ ਨਹੀਂ,
ਏਦਾਂ ਹੱਲ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ,
ਤੂੰ ਰੋਹਬ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਜ਼ਰਨਾ ਨਹੀਂ,
ਐਵੇਂ ਬੋਝ ਕੋਈ ਸਿਰ ਤੇ ਧਰਨਾ ਨਹੀਂ,
ਹਾਂ, ਸੱਚ ਤੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗੂ ਸੱਜਦੀ ਕਿਓਂ ਨਹੀਂ?
ਕਿੰਨੇ ਦੁੱਖ ਨੇ ਤੈਨੂੰ,
ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ਕਿਓਂ ਨਹੀਂ?

ਤੈਂਨੂੰ ਕੋਈ ਤੰਗ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ?
ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਰਾਹਾਂ 'ਚ ਤੇ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਦਾ?
ਦੱਸਦੇ ਜੇ ਕੋਈ ਏਦਾਂ ਕਰਦਾ?
ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਓਹਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਕਰਦਾਂ!
ਤੂੰ ਕੱਲੀ ਕੱਲੀ ਰਹਿੰਨੀ ਏ,
ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?
ਕਿੰਨੇ ਦੁੱਖ ਨੇ ਤੈਨੂੰ,
ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?

ਤਾਰੀਫ

ਦੱਸ ਕੀ ਲਿਖਾਂ ਮੈਂ ਤਾਰੀਫ ਤੇਰੀ,
ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਇਰ ਕਮਲੇ ਕੀਤੇ ਨੇ,
ਦੱਸ ! ਕਿੰਝ ਨੈਣਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਾਂ?
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੋਂ ਘੁੱਟ ਦਰਦਾਂ ਦੇ ਪੀਤੇ ਨੇ,

ਤੇਰੀਆਂ ਜ਼ਲਫਾਂ ਦੇ ਵੀ ਕੀ ਕਹਿਣੇ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਈ ਆਸ਼ਿਕ ਬੰਦੀ ਕੀਤੇ ਨੇ,
ਤੇਰੇ ਸੁਰਖ ਗੁਲਬੀ ਬੁੱਲਾਂ ਨੇ,
ਕਈ ਕਵਾਲਾਂ ਦੇ ਬੁੱਲ ਸੀਂਤੇ ਨੇ,

ਖੱਬੀ ਗੱਲੁ ਉੱਤੇ ਤਿਲ ਕਾਲੇ ਨੇ,
ਕਈ ਚੋਬਰ ਢੇਰੀ ਕੀਤੇ ਨੇ,
ਲੰਮੀ ਧੋਣ ਜਪੇ ਸੁਰਾਹੀ ਵਰਗੀ,
ਜਿਹਨੇ ਸਾਹ ਕਲਮਾਂ ਦੇ ਪੀਤੇ ਨੇ,

ਲੱਕ ਗੜ੍ਹਵੇ ਦੇ ਕੰਗਣ ਵਰਗਾ,
ਤੇਰ ਦੇਖ ਕੇ ਕੰਬਦੇ ਚੀਤੇ ਨੇ,
ਵੱਟਾਂ ਉੱਤੇ ਕਿਉਂ ਫਿਰੇ ਮੇਲੂਦੀ,
ਸੱਪਣੀ ਵਾਂਗ ਤੇਰੇ ਜਾਨਲੇਵਾ ਸਲੀਕੇ ਨੇ,

ਚੱਲ, ਜਾਣ ਵੀ ਦੇ ਹੁਣ ਕੀ ਆਖਾਂ,
ਤੂੰ ਕਾਤਿਲ! ਤੇਰੇ ਕਤਲ ਹੀ ਟੀਚੇ ਨੇ,
“ਹਨੀ” ਵਰਗਿਆਂ ਝੱਲਿਆਂ ਦੇ,
ਤੂੰ ਸਾਹ ਡੀਕਾਂ ਲਾ ਲਾ ਪੀਤੇ ਨੇ।

ਹਨੀ ਰਾਮਪੁਰਾ

9463757426

38. ਕੁੜੀ ਨਿਮਾਣੀ

ਕੀ ਕੀ ਝੱਲਦੀ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਨਿਮਾਣੀ
ਰੀਝਾਂ ਦੱਬਦੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿਨੀ ਸਿਆਣੀ

ਇਹ ਦਸਤੂਰ ਏ ਜੱਗ ਦਾ ਕਈ ਜੁਗਾਂ ਹੀ ਬਣਿਆ
ਜਿਹੜੀ ਜੰਮਦੀ ਯੋਧਿਆਂ ਏ ਉਸਤੇ ਹੀ ਤਣਿਆ

ਨਾ ਸ਼ਿਕਵਾ ਮੁੱਖ 'ਤੇ ਹੱਸ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਝੱਲਦੀ
ਏ ਕੁੜੀ ਹੀ ਜੱਗ 'ਤੇ ਜੀਹਦੇ ਕੁਦਰਤ ਵੱਲ ਦੀ

ਨਾਲੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵੰਡਦੀ ਜਿਹੜੀ ਵੰਡਦੀ ਖੇੜੇ
ਨਾ ਅਪਣਾਈ ਸਹਿਰਿਆਂ ਨਾ ਮਾਪੇ ਨੇੜੇ

ਕੀ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ਉਸ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ
ਸਿੰਘ ਰਮਨਦੀਪ ਇਹ ਰਾਜ਼ ਵਿਚਾਰੇ

ਦਿਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਰੱਬ ਪਾਸੋਂ, ਮੰਗ ਵੱਧ ਜੂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ
ਤਸਵੀਰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉੱਚੀ ਸੁੱਚੀ ਬਣਜੂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ।

ਦਿਲ ਨਾਲ ਵਾਰਤਾਲਾਪ

ਦਿਲਾ ਚਲਦਾ ਰਹਿ, ਕਿਉਂ ਡੋਲੇਂ ਵੇ
ਨਈ ਸੁਣਦਾ ਕੋਈ, ਕਿਉਂ ਬੋਲੇਂ ਵੇ
ਤੂੰ ਕੱਟ ਨਾ ਜਿੰਦਗੀ ਜੀਅ ਲੈ ਜ਼ਰਾ
ਕਿਉਂ ਦੁੱਖੜੇ ਹਰ ਥਾਂ ਖੋਲੇਂ ਵੇ।

ਸਭ ਉਸਦਾ ਖੇਡ ਤਮਾਸਾ ਏ
ਕਿਤੇ ਰੋਣਾ ਕਿੱਧਰੇ ਹਾਸਾ ਏ
ਹੁਣ ਛੱਡ ਕੇ ਮਿੱਤਰਾ ਦੇ ਚਿੱਤੀਆਂ
ਤੂੰ ਕਰ ਛੱਡ ਇੱਕੋ ਪਾਸਾ ਏ।

ਸਭ ਵੇਲੇ ਦਾ ਹੀ ਚੱਕਰ ਬਈ
ਕੋਈ ਚੁਸਤ ਬੜਾ ਕੋਈ ਫੱਕਰ ਬਈ
ਤੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਛੱਡ ਖਿਆਲ ਦਿਲਾ
ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਬਈ।

ਤੂੰ ਉੱਡਦਾ ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਮਸਤੀ ਦੇ
ਇਹ ਜਿੰਦ ਨਾ ਮਿਲਦੀ ਸਸਤੀ ਵੇ
ਲੜ ਫੜਕੇ ਉਸਦਾ ਚਲ ਤਾਂ ਜ਼ਰਾ
ਆਪੇ ਨਾਮ ਬਣੂ ਤੇ ਹਸਤੀ ਵੇ।

ਸਿੰਘ ਰਮਨਦੀਪ ਏ ਵਿਚਾਰ ਵੇ ਤੂੰ
ਪਾ ਅੰਦਰੋਂ ਯਾਰ ਦੀਦਾਰ ਵੇ ਤੂੰ
ਲੜ ਸੱਚੇ ਨਾਂਵੇ ਲਾ ਜਿੰਦੜੀ
ਏ ਅਮੁੱਲੀ ਜਿੰਦ ਸਵਾਰ ਵੇ ਤੂੰ।

ਸਿੰਘ ਰਮਨਦੀਪ

Instagram : sing.ramandeep_pb13

39. ਨਾਸਤਿਕ

ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਸਰਕਦਾ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਰੜਕਦਾ,
ਖੁਦਾ ਤੂੰ ਤੇ ਤੇਰੀ ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੇ ਨੈਣਾਂ 'ਚੋਂ
ਗੁਲਾਬਾਂ ਦੀ ਸੂਲ ਐ ਮੁਹੱਬਤਾਂ ਦੀ ਝੂਲ ਜੋ,
ਖੁਦਾ ਇਹ ਤੇਰੀ ਨਾਂਹਪੱਖੀ ਖੂਬੀ
ਖਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਕ ਆਉਂਦਾ ਅੱਖ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨੂੰ ਨਾ ਦਿਸੇ ਕੋਈ,
ਪਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਐ ਓਹਦੀ ਕਰੇ ਅੱਖ ਮੇਰੀ ਬੰਦ ਫੇਰ
ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਸੱਚ ਪੈਜੇ ਭਾਰੀ ਅਣਗਿਣਤ ਝੂਠਾਂ 'ਤੇ
ਝੂਠ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਖੁਦਾ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ
ਦਿਮਾਗ ਚਿੱਡਾ ਮੈਨੂੰ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਸਾਖ ਬਚੂ,
ਦੇਕੇ ਮੌਮ ਜਿਹਾ ਮਨ ਤੂੰ ਸਭ ਖੋਲਿਆ
ਸੁਣ ਖੁਦਾ, ਤੂੰ ਚੰਗਾ ਖੁਦਾ ਮੈਂ ਖੁਦਾਈ ਪਾਪੀ,
ਜੇ ਮੈਂ ਪਾਪੀ ਇਹ ਵੀ ਤੂੰ ਖੁਦਾ ਪਾਪ ਕੀਤਾ
ਮੰਨ ਲਿਆ ਫਲ ਹੈ ਜੂਨ ਮੇਰੀ ਪਿਛਲੀ ਦਾ,
ਪਰ ਤੂੰ ਖੁਦਾ ਸਮਝ ਓਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਖੁਦਾਈ ਸੀ
ਸੋਚ ਤੇਰੀ ਰੋਸ ਹੈ ਅਫਸੋਸ ਮੇਰੀ ਸੋਚਣੀ,
ਇਸ਼ਾਰੇ ਤੇਰੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਪੱਤੇ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਤੂੰ ਸੋਚਦਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ
ਮੈਂ ਹਿੱਸਾ ਤੇਰਾ ਜੇ ਤੂੰ ਕਿੱਸਾ ਏਂ ਹਰੇਕ ਦਾ,
“ਨਾਸਤਿਕ” ਸ਼ਬਦ ਫਿਰ ਜੰਮਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿਵੇਂ

ਸੁਪਨੇ ਦੇ ਪਲ

ਸੋਚ ਸੋਚ ਮਸੀਂ ਅੱਖ ਲੱਗੀ ਸੀ,
ਗਿਆ ਉਹ ਸੁੱਤਾ ਇਸ਼ਕ ਜਗਾਕੇ।
ਨੀਂਦ ਲੈ ਗਈ ਦੇਸ਼ ਓਹਦੇ ਮੈਨੂੰ,
ਗਤੀ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਨੂੰ ਖਾਬ ਬਣਾਕੇ।

ਮਿੱਟੀ ਰਾਹਾਂ ਦੀ ਪੈਰ ਢੰਮੇ ਮੇਰੇ,
ਜਾਂਦੇ ਓਹਦੇਆਂ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ।
ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਵਾ ਵੀ ਪਾਉਣੀ ਗਲਵੱਕੜੀ,
ਮੱਠਾ ਮਿੱਠਾ ਛੂਹਦੀ ਬਾਹਾਂ ਨੂੰ।

ਸੁਨ੍ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ‘ਚ ਕਿਤੇ ਜੇ ਮੈਂ
ਕੱਲਾ ਕਹਿਰਾ ਹੋਵਾਂਗਾ।
ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਉਥੇ ਵੀ ਓਹਦੇ
ਪਰਛਾਵੇਂ ਦਾ ਪਹਿਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਓਹਦਾ ਖਾਬ ਸੀ ਆਇਆ ਜੋ
ਆਖਰੀ ਸੀ ਮੇਰੇ ਖਾਬਾਂ ਦਾ।
ਐਸੀ ਨੀਂਦਰ ਟੁੱਟੇ ਨਾ
ਲੈ ਆਗਿਆ ਦੇਸ਼ ਗੁਲਾਬਾਂ ਦਾ।

ਲੈ ਦੁਪੱਟਾ ਚੁੱਕ ਅੱਖ ਮੋਟੀ
ਤੱਕਦੀ ਸੀ ਅੰਬਰਾਂ ਦੇ ਚੰਨ ਨੂੰ।
ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਦੋ ਚੰਨ ਦੇਖੋ
ਸੋਹਣਾ ਮੇਰੇ ਵਾਲਾ ਮੰਨ ਤੂੰ।

ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਦਿਲ ਨੂੰ ਮੈਂ
ਕਿ ਓਹਨੇ ਵੀ ਬੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹ ਲਈਆਂ।
ਕਾਇਨਾਤ ਵੀ ਝੂਲ ਰਹੀ ਸੀ
ਜੁਲਫ਼ਾਂ ਨੂਰ ਇਲਾਹੀ ਡੋਲ੍ਹ ਰਹੀਆਂ।

ਦੇਕੋ ਯਾਦਾਂ ਵਿਦਾ ਸੀ ਕਰਿਆ
ਇਹ ਸੁਪਨੇ ਦੇ ਪਲ ਆਖਿਰ ਸੀ।
ਸੀ ਸੁਪਨੇ ਵਾਲੀ ਮਹਿਲਾਂ ਦੀ
ਤੇ ਗਮਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਮੁਸਾਫਿਰ ਸੀ।

ਅੰਕਸ਼ ਮਿੱਤਲ

Instagram : ankushmittal_lyricst65265

❖❖❖

40. ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ

ਮੈਂ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹਾਂ, ਪਰ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ
ਕੀ ਬੀਤਦੀ ਮੇਰੇ ਤੇ ਜਦ
ਮੈਂ ਮੁਸੀਬਤ ਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਘਰ ਵੱਲ ਆਵਾਂ ਤੇ
ਮੈਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਖੁਦ ਨੂੰ
ਅੱਗ ਦੇ ਭੇਟ ਕਰਨਾ ਪਵੇ,
ਪਰ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ,

ਉਦੋਂ ਕੀ ਬੀਤਦੀ ਮੇਰੇ ਤੇ
ਜਦ ਭਰੀ ਮਹਿਫਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਤੇ,
ਚਿੱਕੜ ਸੁੱਟ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ,
ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮੂੰਹਾਂ ਵਾਲੇ ਰਾਕਸ਼ਸ
ਮੇਰੇ ਤੇ ਤੁੰਸਤਾ ਲਾ ਕੇ ਹੱਸ ਰਹੇ ਹੋਣ

ਪਰ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ
ਉਦੋਂ ਕੀ ਬੀਤਦੀ ਮੇਰੇ ਤੇ ਜਦ
ਮੇਰੀ ਕੁੱਖ ਵਿੱਚ ਧੀ ਨੂੰ ਬੋਟੀ ਬੋਟੀ
ਕਰ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ,

ਪਰ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ
ਉਦੋਂ ਕੀ ਬੀਤਦੀ ਮੇਰੇ ਤੇ
ਜਦ ਇੱਕਲੀ ਦੇਖ ਮੈਨੂੰ

ਹਵਸ ਭਰੀਆ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਤੀਰਾ ਦੇ ਨਿਸਾਨੇ ਨਾਲ
ਮੈਂ ਵਿਨੀਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਲੁਟੇ ਜਿਸਮਾਂ ਦੀ ਪੀੜ
ਕਾਸ਼ ਤੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦਾ,
ਤੂੰ ਜਾਣੇ ਪਿਰਤੀ ਔਰਤ ਕੀ ਕੀ
ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਰੇ ਬੋਲ ਜਰਦੀ ਹੈ,
ਕਦੇ ਦਾਜ਼ ਦੀ ਖਾਤਰ ਦਾਜ਼ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜਦੀ ਹੈ

ਬਚਪਨ ਦਾ ਸੇਕ

ਟੁੱਟੀਆਂ ਚੱਪਲਾਂ ਤੇ ਸ਼ਰਟ ਪੁਰਾਣੀ,
ਘਰ ਦੇ ਹਲਾਤਾਂ ਨੇ ਐਸੀ ਉਲੜਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤਾਣੀ,
ਸਾਡੀ ਜਿੰਦਗੀ ਪੀੜਾਂ ਦੀ ਬਣ ਗਈ ਏ ਕਹਾਣੀ,
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋ ਕੇ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲੈਕੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ,
ਆਸਾ ਭੱਠੇ 'ਤੇ ਇੱਟਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਚਪਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸੇਕਿਆ ਏ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰਾ ਨੇ ਸਮਝਿਆ ਨਾ ਸਾਡੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨੂੰ,
ਭੁੱਖਾ ਤੇਹਾਂ ਕੱਟ ਕਰੀਏ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਰਾਤਾ ਨੂੰ,
ਬੇਬੇ ਪਈ ਏ ਮੰਜੇ ਤੇ ਬੀਮਾਰ,
ਬਾਪੂ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਦਲੇਰੀ ਉੱਠ ਦੇ ਰਹੇ ਪ੍ਰਭਾਤਾਂ ਨੂੰ,
ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਾ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਮਾੜੇ ਹਲਾਤਾਂ ਨੂੰ,
ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕਰੀਬੀ ਦੇਖ ਸਾਡੀ ਗਰੀਬੀ ਦੂਰੋਂ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਏ,
ਆਸਾ ਭੱਠੇ 'ਤੇ ਇੱਟਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਚਪਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸੇਕਿਆ ਏ

ਸ਼ੇਰੋਂ ਵਾਲੇ ਪਿਰਤੀ ਨੇ ਇੱਕ ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਸੁਪਨੇ ਮਾਰੇ ਨੇ,
ਜਿਵੇਂ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਟੁੱਟਦੇ ਤਾਰੇ ਨੇ,
ਰੱਬ ਲਿਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ ਕਿਸਮਤਾ ਮਾੜੀਆਂ,
ਵਖ਼ਤ ਦੀ ਮਾਰ ਨੇ ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਛੋਟੀਆਂ
ਉਹ ਵੀ ਨਾਲ ਕਰਦੀ ਨੇ ਦਿਹਾੜੀਆਂ,
ਹੱਸਦੇ ਵੱਸਦੇ ਘਰ ਚੋਂ ਦੁੱਖਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਟਿਆ ਏ,
ਆਸਾ ਭੱਠੇ 'ਤੇ ਇੱਟਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਚਪਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸੇਕਿਆ ਏ

ਪਿਰਤੀ ਸ਼ੇਰੋਂ

98144 07342

41. ਮਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ

ਮਾਂ ਜਿੰਨਾਂ ਕਰੋ ਸਤਿਕਾਰ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਦਾ
ਬਾਪੂ ਜਿੰਨਾਂ ਕਰੋ ਸਤਿਕਾਰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦਾ
ਮਾਂ ਜਿੰਨਾਂ ਤੇਰਾ ਛਿਕਰ ਨਈ ਕਰਦਾ ਕੋਈ ਆ,
ਜੇ ਹੁੰਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਤੈਨੂੰ,
ਤਾਂ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ
ਅੱਜ ਉਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰੋਈ ਆ।

ਛੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਵੀ ਖਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਬਣੀ ਰੋਟੀ
ਜਿਹੜੀ ਰਹੀ ਪਸੰਦ ਨਾ ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਮਾੜੀ ਮੋਟੀ,
ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬੱਸ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਏ
ਏਸੇ ਲਈ ਉਹ ਰਹਿੰਦੀ ਅਧਮੋਈ ਆ,
ਜੇ ਹੁੰਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਤੈਨੂੰ,
ਤਾਂ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ
ਅੱਜ ਉਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰੋਈ ਆ।

ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਪੈ ਗਿਆ ਤੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ
ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਵਿੱਚ ਪੈ ਕੇ ਮਾੜੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ,
ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਰੋਈ ਆ
ਜੇ ਹੁੰਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਤੈਨੂੰ,
ਤਾਂ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ
ਅੱਜ ਉਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰੋਈ ਆ।

ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਆਪਣੇ ਮਾਂ - ਬਾਪੂ ਨੂੰ
ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਿਆ ਘਰ ਤੇਰਾ, ਨਾਲ ਕੀ ਲਿਜਾਉ ਤੂੰ।
ਦੇਖੀਂ ਪੁੱਛ ਕੇ ਉਸ ਤੋਂ, ਜੋ ਬੱਸ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰੋਈ ਆ
ਜੇ ਹੁੰਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਤੈਨੂੰ,
ਤਾਂ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ -
ਅੱਜ ਉਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰੋਈ ਆ।

ਅਰਦਾਸ

ਇੱਕ ਅਰਦਾਸ ਹਮਾਰੀ
ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ ਭਾਰੀ,
ਸਾਹਿਬ ਸੱਚਾ ਜੇ ਕਰੇ ਕਿਰਪਾ
ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣ ਜਾਏ ਜਿੰਦਗੀ ਸਾਰੀ ।

ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ ਬੱਸ ਲੋੜ ਤੁਮਹਾਰੀ
ਅਰਦਾਸ ਤੇਰੇ ਹੀ ਅੱਗੇ ਸਾਰੀ,
ਸੁਣ ਅਰਦਾਸ ਮੇਰੇ ਦਾਤਾ
ਕਰ ਮਿਹਰਾਂ ਮੈਨੂੰ ਤਾਰੀਂ ।

ਨਾਮ ਸੱਚੇ ਦਾ ਜੋ ਲੈਂਦਾ
ਦੂਰ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਓ ਰਹਿੰਦਾ,
ਦੋਖੀ ਨੇੜੇ ਕਦੇ ਨਾ ਆਉਂਦੇ
ਸਿਮਰਨ ਸੱਚਾ ਕਰ ਜੋ ਲੈਂਦਾ ।

ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਸਪਨਾ

42. ਇੱਕ ਕੁੜੀ

ਕਿੰਨਾ ਅੰਖਾ ਲੱਗਦਾ
ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਦੀ ਪੀੜ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ
ਕਿੰਨਾ ਅੰਖਾ ਲੱਗਦਾ
ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਨਾ
ਕਿੰਨਾ ਅੰਖਾ ਲੱਗਦਾ
ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨੇ ਪਾਉਣਾ
ਕਿੰਨਾ ਅੰਖਾ ਲੱਗਦਾ
ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਦਾ ਘਰ ਆਉਣਾ

ਕਿੰਨਾ ਸੌਖਾ ਲੱਗਦਾ
ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਹੀਰ ਬਣਾਉਣਾ
ਕਿੰਨਾ ਸੌਖਾ ਲੱਗਦਾ
ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣਾ
ਕਿੰਨਾ ਸੌਖਾ ਲੱਗਦਾ
ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਤੇ ਰੋਅਬ ਜਤਾਉਣਾ
ਕਿੰਨਾ ਸੌਖਾ ਲੱਗਦਾ
ਉਹਦੇ ਚਾਅ ਰੀਝਾਂ ਦਬਾਉਣਾ

ਕਦੇ ਪੜ੍ਹਕੇ ਵੇਖੀ
ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਦੀ ਚੁੱਪ ਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਏ
ਕਦੇ ਪੜ੍ਹਕੇ ਵੇਖੀ
ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਹੀ ਇਹ ਸਭ ਕਿੰਝ ਸਹਿੰਦੀ ਏ
ਕਦੇ ਪੜ੍ਹਕੇ ਵੇਖੀ
ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਹਾਣੀ
ਕਦੇ ਪੜ੍ਹਕੇ ਵੇਖੀ
ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ

ਦਾਜ਼

ਕੁੜੀ ਚਾਹੀਦੀ ਆ
ਕਾਰ ਚਾਹੀਦੀ ਆ
ਕੁੜੀ ਵੀ ਕੀ
ਸੋਹਣੀ ਤੇ ਸਨੁੱਖੀ ਨਾਰ ਚਾਹੀਦੀ ਆ
ਉੰਝ ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਮੰਗ ਨਹੀਂ
ਇਹੋ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੁੰਦਾ ਆ
ਜੇ ਧੀ ਦੇ ਮਾਪੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ
ਧੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਭੇਜਣ
ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਓਹੋ ਹੀ ਦਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਆ

ਕੜ੍ਹਾ ਤੇ ਚੂੜੀ ਜੀ
ਗੱਲ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਵੱਡੀ ਨਹੀਂ
ਅਸੀਂ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਜੀ
ਅਜੇ ਜੁਬਾਨ ਹੀ ਅੱਡੀ ਨਹੀਂ
ਹੋਰ ਕੁੱਝ ਖਾਸ ਨਹੀਂ ਬਸ ਏਸੀ ਦਾ
ਅੱਜਕੱਲੁ ਖਾਸ ਇਜ਼ਹਾਰ ਹੁੰਦਾ ਆ
ਜੇ ਧੀ ਦੇ ਮਾਪੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ
ਧੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਭੇਜਣ
ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਓਹੋ ਹੀ ਦਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਆ

ਪੁੱਤ ਨਸ਼ੇੜੀ ਨੂੰ
 ਜਦ ਵੈਸ਼ਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇ ਨੇ
 ਏਵੇਂ ਤਾ ਨਹੀਂ ਲੋਕੀਂ ਫਿਰ
 ਵਿਆਹ ਚ ਤਮਾਸ਼ਾ ਵੇਖ ਕੇ ਹੱਸਦੇ ਨੇ
 ਝੂਠ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਤੇ
 ਕਦੋਂ, ਟਿਕਿਆ ਇਤਥਾਰ ਹੁੰਦਾ ਆ
 ਜੇ ਧੀ ਦੇ ਮਾਪੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ
 ਧੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਭੇਜਣ
 ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਓਹੋ ਹੀ ਦਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਆ

ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਗਏ ਹੋ ਅਕਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਮਾਰੋ
 ਜਿਹਨੇ ਧੀ ਹੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕੀ ਰੱਖਿਆ,
 ਕੁੱਝ ਤੇ ਵਿਚਾਰੋ
 ਰਿਸ਼ਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮਹਿੰਗੇ
 ਨਾ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਹੁੰਦਾ ਆ
 ਜੇ ਧੀ ਦੇ ਮਾਪੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ
 ਧੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਭੇਜਣ
 ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਓਹੋ ਹੀ ਦਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਆ

ਅਮਨਵੀਰ ਕੌਰ ਸੰਘੂ

+357 96120776

43. ਡੱਡਣ ਦੀ ਆਦਤ

ਹਾਂ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਤੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਆਦਤ ਹੁੰਦੀ ਆ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ।

ਜਿਵੇਂ ਵੀਰ ਪੜ ਜਾਵੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ
ਘਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਖਾਤਿਰ ਖੇਲਣਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ।

ਪਿਛ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਖਾਤਿਰ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ
ਮਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ ਰੋਟੀ ਤੱਕ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ।

ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਪਿਆਰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ
ਵਿਆਹ ਵੇਲੇ ਬਾਬਲ ਦਾ ਵਿਹੜਾ ਤੱਕ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ।

ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਛੱਡਣ ਦੀ ਆਦਤ ਹੁੰਦੀ ਆ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ
ਨੂੰਹ ਪੁੱਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ ਘਰਬਾਰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ।

ਕੁਝ ਲਫਜ਼

ਜੋ ਦਿਲ ਦਾ ਦਰਦ ਬਿਆਨ ਕਰਨ
ਉਹ ਲਫਜ਼ ਟੋਲ ਕੇ ਲਿਆਵਾਗਾਂ
ਜਿਨਾ ਚਿਰ ਚੱਲਦੇ ਸਾਹ ਮੇਰੇ
ਓਨਾ ਚਿਰ ਲਿਖਦਾ ਜਾਵਾਂਗਾ

ਕੱਝ ਲਿਖਾਗਾਂ ਲਫਜ਼ ਗਰੀਬ ਦੇ
ਕੁਝ ਭੈੜੇ ਥੋਟੇ ਨਸੀਬ ਦੇ
ਕੁਝ ਹੱਡ ਬੀਤੀਆਂ ਸੁਣਾਵਾਂਗਾ
ਜਿਨਾਂ ਚਿਰ ਚੱਲਦੇ ਸਾਹ ਮੇਰੇ
ਓਹਨਾ ਚਿਰ ਲਿਖਦਾ ਜਾਵਾਗਾਂ।

ਕੁਝ ਲਿਖਾ ਗਾ ਬੋਲ ਜੁਦਾਈਆਂ ਦੇ
ਕਿੰਝ ਝੱਲੀਆਂ ਬੇਵਫਾਈਆਂ ਦੇ
ਕੁਝ ਸਾਥ ਲਿਖ੍ਯੂ ਤਨਹਾਈਆਂ ਦੇ
ਟਿਕੀ ਰਾਤ ਤੇ ਚੰਨ ਜਦ ਚਮਕੇਗਾ
ਹੋਏ ਪਿੱਠ ਤੇ ਵਾਰ ਦਿਖਾਵਾ ਗਾ
ਜਿਨਾਂ ਚਿਰ ਚੱਲਦੇ ਸਾਹ ਮੇਰੇ
ਓਨਾ ਚਿਰ ਲਿਖਦਾ ਜਾਵਾਗਾਂ।

ਕਿੰਝ ਆਪਣੇ ਬਦਲਦੇ ਸੱਜਣਾ ਵੇ
ਕਿੰਝ ਸੱਜਣ ਸੁਹਾਵਣਾ ਅੱਡ ਬਣੈ
ਮੁੱਦਤਾਂ ਤੋਂ ਪਿਆਸਾ ਦੀਦ ਦਾ ਸਾਂ
ਸਵਾ ਲੱਖ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁਣਾਵਾ ਗਾਂ
ਜਿਨਾਂ ਚਿਰ ਚੱਲਦੇ ਸਾਹ ਮੇਰੇ
ਓਨਾ ਚਿਰ ਲਿਖਦਾ ਜਾਵਾਂਗਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ੀਵਾਲਾ

+91 94783 09316

44. ਯਾਰ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਚੱਲ

ਯਾਰ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਚੱਲ
ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਭੁਲਾਕੇ ਚੱਲ
ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਡਾਰੀ ਭਰਾਂਗੇ
ਫਿਲਹਾਲ ਨਜ਼ਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਚੱਲ

ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਕਰਨੀ ਪਰਖ ਛੱਡ
ਬਸ ਖੁਦ ਨੂੰ ਅਜ਼ਮਾਕੇ ਚੱਲ
ਦਿਲਾਂ ਨਾਲ ਦਿਲ ਮਿਲਾ
ਰੁੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਾਕੇ ਚੱਲ

ਦਿਲ ਦੇ ਨਾਂ ਸਭ ਭੇਦ ਖੋਲ
ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਛੁਪਾ ਕੇ ਚੱਲ
ਜ਼ਿੰਦਾਦਿਲੀ ਦਾ ਝੰਡਾ ਚੁੱਕ
ਏਵੇਂ ਨਾ ਘਬਰਾ ਕੇ ਚੱਲ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪੰਧ ਲੰਬੇਰਾ
ਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਕੇ ਚੱਲ

ਮੂਰੋ ਬੋਲ ਕੇ

ਨਿੱਕੀ ਉਮਰੇ ਜੋ ਦਿਲ ਤੇ ਛੱਧ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ
ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਉਮਰ ਉਹ ਦਿੱਲੋਂ ਲੱਥਦੀਆਂ ਨੀਂ
ਪੱਥਰਾਂ ਸੰਗ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀ ਕਰਨ ਓਹ
ਉਮਰ ਲੰਬੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਕਦੇ ਕੱਚ ਦੀਆਂ ਨੀਂ
ਸਕੇ ਪੁੱਤ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ
ਸਿਰੋਂ ਨੰਗੀਆਂ ਗਿੱਧੇ ਚ ਕਦੇ ਨੱਚਦੀਆਂ ਨੀਂ
ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਇੱਜਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੜ ਬੰਨੀ
ਉਹ ਚੜ ਚੁਬਾਰੇ ਕਦੇ ਹੱਸਦੀਆਂ ਨੀਂ
ਥਾਂ-ਥਾਂ ਵਟਾਉਣ ਜੋ ਛੱਲੇ ਮੁੰਦਰੀਆਂ
ਉਹ ਇਕੋ ਦੇ ਨਾਲ ਉਮਰਾਂ ਕੱਟਦੀਆਂ ਨੀਂ
ਪੱਗ ਦੀ ਪੂਣੀ ਜੋ ਨਿੱਤ ਕਰਾਉਣ ਭੈਣਾਂ
ਉਹ ਸੁਲਫੇ ਦੀ ਲਾਟ ਬਣ ਮੱਚ ਦੀਆਂ ਨੀਂ
ਘਰ ਵੱਸਦੇ ਹੀ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ
ਇਹ ਗੱਲ ਰੇਤੇ ਸੀਮਿਟ ਦੇ ਵੱਸਦੀਆਂ ਨੀਂ
ਹਰ ਦਰਦ ਇਹ ਦਿਲ ਚ ਦਬਾਉਣ ਸ਼ਰਨ
ਮੂਰੋ ਬੋਲ ਕੇ ਕਦੇ ਕੁਝ ਦੱਸਦੀਆਂ ਨੀਂ

ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨਿੜਾਮਪੁਰ

+91 98554 83413

45. ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣਾ ਸਿੱਖ ਲੈ

ਹੁਣ ਵਿਹਲਾ ਬੈਠਾ-ਬੈਠਾ ਕਦੇ-ਕਦੇ
ਜਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰ ਲੈਨਾਂ ਵਾ।

ਕਦੇ ਕਦੇ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਕਦੇ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੁ ਕੇ
ਦਿਨ ਨੂੰ ਰਾਤ ਤੇ ਫਿਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦਿਨ ਕਰ ਲੈਨਾਂ ਵਾ।

ਕਿਹਨੇ ਕਿੱਥੇ ਤੇ ਕਦੋਂ ਕੀ ਖੋਇਆ ਤੇ ਕੀ ਦਿੱਤਾ
ਆਪਣੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਗਮੀਆਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਰ ਲੈਨਾਂ ਵਾ।

ਜਦ ਕਦੇ ਮੁੱਕਦੀ ਏ ਆਸ ਮੇਰੀ ਦੀ ਸਿਆਹੀ
ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਹੰਡੂਆਂ ਨਾਲ ਦਵਾਤ ਭਰ ਲੈਨਾਂ ਵਾ।

ਜਦ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਗਮਾਂ ਦਾ ਹਨੇਰਾ ਫੈਲ ਜਾਵੇ
ਫਿਰ ਹਸੀਨ ਕਲਪਨਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਤ ਕਰ ਲੈਨਾਂ ਵਾ।

ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣਾ ਸਿਖ ਲੈ ”ਭੁੱਲਰ” ਦੇ ਵਾਂਗ ਤੂੰ ਵੀ
ਕਦੇ-ਕਦੇ ਕਿਉ ”ਗੁਰਮੀਤ” ਮੂਡ ਖਰਾਬ ਕਰ ਲੈਨਾਂ ਵਾ।

ਉਹ ਤੇ ਮੈਂ

ਉਹ ਤੇ ਮੈਂ
ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਹੁਣ ਵੀ।
ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਨਹੀਂ
ਢੱਖ ਸੁਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ
ਜਦੋ ਉਹ ਦਿੱਲੋਂ ਉਦਾਸ
ਹੁੰਦੀ ਏ
ਤੇ ਮੈਂ ਉਹਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ
ਉਕਰੇ ਫਿਕਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ
ਕੁਝ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਹਿੱਕ ਤੇ
ਉਲੀਕ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ
ਕਦੇ ਕਦੇ ਉਹ ਬਹੁਤ
ਛੂਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਜਾਂਦੀ
ਏ...
ਤੇ ਮੈਂ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਨਾ ਵਾ
ਉਹਨਾਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ 'ਚ
ਕਦੇ ਕਦੇ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਏ
ਉਹਦੇ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਨਿਵਾਉਣ ਨੂੰ
ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੈਂ ਜਾਂਚ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਂ
ਕੁਝ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ
ਫਿਰ ਸੋਚਦਾ ਕਿਉਂ ਝੁਕਾਉਣਾ ਸਿਰ
ਮੇਰਾ ਕੁਝ ਵੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖ
ਆਖਿਰ ਮੈਂ ਵੀ ਫਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ
ਉਹਦਾ ਵੀ “ਭੁੱਲਰ” ਤੇ ਹੈ ਹੱਕ।

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ

9815821848

46. ਇੱਕ ਵਾਰੀ

ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਆ ਨੀ ਬੇਬੇ
ਮੁੜ ਕੇ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾ ਨੀ ਬੇਬੇ
ਸਦੀਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸੁਣਿਆਂ ਨੂੰ
ਹਣ ਆਣ ਕੇ ਬਾਤ ਸੁਣਾ ਨੀ ਬੇਬੇ
ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਆ ਨੀ ਬੇਬੇ
ਮੁੜ ਕੇ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾ ਨੀ ਬੇਬੇ

ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਜਦ ਰਹਿ ਜਾਵਾਂ
ਕੋਈ ਸੁਣਦਾ ਨਾ ਕਿਹਨੂੰ ਆਖ ਸੁਣਾਵਾਂ
ਛੁੱਟ ਦੇ ਹੰਡੂ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ
ਤੰਗ ਕਰਦੇ ਸਾਰੇ ਚਾਅ ਨੀ ਬੇਬੇ
ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਆ ਨੀ ਬੇਬੇ
ਮੁੜ ਕੇ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾ ਨੀ ਬੇਬੇ

ਓ ਠੰਡੀਆਂ ਡਾਂਵਾਂ ਬੀਤਦੀਆਂ
ਉਹ ਰੁੱਤਾਂ ਖੜ੍ਹੀ ਉਡੀਕ ਦੀਆਂ
ਕਿਉਂ ਪਾਉਣਾ ਵੀ ਰਾਹ ਭੁੱਲ ਗਈਆਂ ਨੇ
ਲੰਘੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਮੌੜ ਲਿਆ ਨੀਂ ਬੇਬੇ
ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਆ ਨੀ ਬੇਬੇ
ਮੁੜ ਕੇ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾ ਨੀ ਬੇਬੇ

ਮੇਰਾ ਮਨ ਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਖਾਣੇ ਨੂੰ
ਤੂੰ ਚੁਰੀ ਕੁੱਟ ਖਵਾਏਂ ਨੀ
ਮੈਂ ਸੁਪਨੇ ਵਿੱਚ ਤੈਨੂੰ ਤੱਕਦਾ ਹਾਂ
ਤੱਕਦਾ ਹਾਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਣੇਂ ਨੀ
ਉਹ ਨਿੱਘ ਵੀ ਰੁੱਸਦਾ ਜਾਂਦਾ ਏ
ਮੈਨੂੰ ਬਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਲਾ ਨੀ ਬੇਬੇ

ਮੈਂ ਸਿੱਟੀ ਹੋਜਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀ
ਤੂੰ ਜਿੱਥੇ-ਜਿੱਥੇ ਪੈਰ ਧਰੋਂ
ਮੈਂ ਹਰ ਵਾਰੀ ਚਾਵਾਂ ਇਹੋ ਹੀ
ਹਰ ਜਨਮ ਮੇਰੀ ਤੂੰ ਮਾਂ ਬਣੇ
ਜੋ ਗਲਤੀ ਹੋਗੀ ਮੈਥੋਂ ਇਹ
ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾ ਨੀ ਬੇਬੇ
ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਆ ਨੀ ਬੇਬੇ
ਮੁੜ ਕੇ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾ ਨੀ ਬੇਬੇ

ਲੋਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਬਣ ਗਏ ਤਾਰਾ ਨੇ
ਜਿਸ ਛੱਡਿਆ ਜੱਗ ਇਹ ਸਾਰਾ ਏ
ਇੱਕ ਵਹਿਮ ਜਾ ਦਿਲ ਨੂੰ ਭਾਅ ਗਿਆ ਏ
ਕੋਈ ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾ ਗਿਆ ਏ
ਹੁਣ ਸੁਣ ਲੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹ ਨੀ ਬੇਬੇ
ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਆ ਨੀ ਬੇਬੇ
ਮੁੜ ਕੇ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾ ਨੀ ਬੇਬੇ

ਸੱਚ ਤੇ ਸ਼ਿਆਹੀ

ਸੱਚ ਤੇ ਸ਼ਿਆਹੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰੰਗ ਗੂੜ੍ਹਾ ਚਤੁਰਿਆ ਏ
ਤੈਂਨੂੰ ਲਿਖਣੇ ਨੂੰ ਬੈਠਾ ਤਾਂਹੀ ਕਲਮ ਨੂੰ ਫਤ੍ਤਿਆ ਏ
ਲਿਖ ਦੇਵਾਂ ਤੈਨੂੰ, ਭੁੱਲ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ ਜਹਾਨ ਨੂੰ
ਤੈਨੂੰ ਰੱਬ ਮੰਨ ਬੈਠਾ ਪੁੱਛ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਆਸਮਾਨ ਨੂੰ
ਦਿਲ ਭਰਦਾ ਹੁੰਗਾਰੇ, ਕਿੱਸਾ ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਤੇ ਜੋ ਖਤ੍ਤਿਆ ਏ
ਸੱਚ ਤੇ ਸ਼ਿਹਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਰੰਗ ਗੂੜ੍ਹਾ ਚਤੁਰਿਆ ਏ
ਰੰਗ ਹੈ ਇਸਕੇ ਦਾ ਇਹ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਲੈ ਜੇ ਨਾ
ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਾ ਐਸਾ ਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉ ਵਿੱਛੜ ਫਿਰ ਬਹਿ ਜੇ ਨਾ
ਬਹਿ ਜਾਵਾਂ ਨਾ ਮੈਂ ਰੋਲ ਤੈਨੂੰ, ਇਹ ਖ਼ਿਆਲ ਕੈਸਾ ਫਤ੍ਤਿਆ ਏ
ਸੱਚ ਤੇ ਸ਼ਿਆਹੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰੰਗ ਗੂੜ੍ਹਾ ਚਤੁਰਿਆ ਏ
ਤੇਰਾ ਹਾਸਾ ਮਿਨਾ-ਮਿਨਾ, ਚਿਹਰਾ ਪਰੀਆਂ ਦਾ ਰੂਪ ਏ
ਤੇਰੇ ਮੌਤੀਆਂ ਜੇ ਦੰਦ ਜਿਵੇਂ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਏ ਭੂਰ ਏ
ਤੇਰੇ ਬੋਲਾਂ ਦੇ ਮਿਠਾਸ ਨੇ ਸਾਡਾ ਰੋਮ ਰੋਮ ਭਰਿਆ ਏ
ਸੱਚ ਤੇ ਸ਼ਿਆਹੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰੰਗ ਗੂੜ੍ਹਾ ਚਤੁਰਿਆ ਏ
ਰਹਾਂ ਹੱਸਦਾ ਮੈਂ ਹਰ ਪਲ,
ਬਣ ਕਮਲਾ ਜਿਹਾ ਝੱਲਾ ਨੀ
ਤੇਰੀ ਰੂਹ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸੱਜਣਾ ਵੇ 'ਜੱਗੀ' ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕੱਲਾ ਨੀ
ਇੱਕ ਹੋ ਜਾਵਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਜਨੂਨ ਜਿਹਾ ਛਿੜਿਆ ਏ
ਸੱਚ ਤੇ ਸ਼ਿਆਹੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰੰਗ ਗੂੜ੍ਹਾ ਚਤੁਰਿਆ ਏ
ਤੈਨੂੰ ਲਿਖਣੇ ਨੂੰ ਬੈਠਾ ਤਾਂ ਹੀ ਕਲਮ ਨੂੰ ਫਤ੍ਤਿਆ ਏ

ਜੱਗੀ ਜੀ

+91 87270 33572

47. ਧੀਆਂ

ਇਹ ਕੀ ਰੱਬਾ ਤੂੰ ਖੇਡ ਰਚਾਈ
ਆਪਣੇ ਹੀ ਘਰੋਂ ਧੀ ਕਿਉਂ ਪਰਾਈ
ਸੋਹਰੇ ਘਰ ਕਹਿਣ ਬੇਗਾਨੀ ਜਾਈ

ਪਿਉ ਦੀ ਪੱਗ ਦੀ ਵੀਰ ਦੀ ਮੁੱਛ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਈ
ਨਾਲੇ ਕਹਿਣ ਧਨ ਪਰਾਈ
ਸੋਹਰੇ ਘਰ ਕਹਿਣ ਬੇਗਾਨੀ ਜਾਈ

ਸੋਹਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਵੇ ਵੇਲ ਵਧੀਆ
ਦੋ ਦੋ ਘਰ ਜਾਵੇ ਰੁਸ਼ਨਾਈ
ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਕਰੇ ਕਮਾਈ
ਜਾਵੇ ਹੱਡਵਾਹੀ ਫੇਰ ਵੀ
ਜੋੜ ਨਾ ਸਕੀ
ਇੱਕ ਕੱਢਨ ਦੂਲਾਈ
ਅੰਤ ਪੇਕਿਆਂ ਆਣ ਚਾਦਰ ਪਾਈ
ਇਹ ਕਿ ਰੱਬਾ ਤੂੰ ਖੇਡ ਰਚਾਈ
ਆਪਣੇ ਹੀ ਘਰੋਂ ਧੀ ਕਿਉਂ ਪਰਾਈ
ਸੋਹਰੇ ਘਰ ਕਹਿਣ ਬੇਗਾਨੀ ਜਾਈਂ

ਬਚਪਨ ਦੇ ਦਿਨ

ਲੱਭ ਜਾਵਣ ਬਚਪਨ ਦੇ ਦਿਨ ਪੁਰਾਣੇ
ਭਰ ਲਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾਵੇਂ!
ਬਚਪਨ ਦੇ ਉਹ ਦਿਨ ਪੁਰਾਣੈ,
ਭਰ ਲਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾਵੇਂ!

ਸਾਡਾ ਬਚਪਨ ਦੇਖ ਸਕਣ ਸਾਡੇ ਨਿਆਣੇ,
ਭੜਥੂ ਪਾਇਆ ਵਖੇਰਾ!
ਮਣਮੋਹਣਾ ਸੀ ਬਚਪਨ ਮੇਰਾ,
ਖਿੜਿਆ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰਾ!
ਹੁਣ ਹੋ ਗਏ ਭਾਵੇਂ ਲੱਖ ਸਿਆਣੇ,
ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ ਖੇਡ ਪੁਰਾਣੇ,
ਪੀਲਪੰਗਲੜਾ, ਖੋ-ਖੋ, ਪੀਚੌ, ਲੁੱਕਾਛਿੱਪੀ,
ਗੂਲੀਡੰਡਾ ਸਭ ਖੇਡ ਭੁੱਲਾਏ!

ਹੋ ਗਿਆ ਬਚਪਨ ਨੈਟ ਦੁਆਲੇ,
ਮੌਢਿਆਂ ਉਤੇ ਬੈਗ ਨੇ ਭਾਰੇ!
ਨਿੱਕੀ ਉਮਰੇ ਸਕੂਲ ਚ ਤਾੜੇ,
ਕਈਆਂ ਨੇ ਪਾ ਹੋਸਟਲਾਂ ਚ,
ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਮੁੱਕਾ ਲੈ!

ਦੁੱਧ ਮੱਖਣ ਨਾਲ ਜਾਂਦੇ ਸੀ ਪਾਲੇ,
ਹੋ ਗਏ ਪਿੱਜੇ ਬਰਗਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ!
ਦਾਦੀ - ਨਾਨੀ ਹੁਣ ਨਾ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਵੇ
ਬਿਠਾ ਗੋਦ ਚ ਨਿੱਕੇ ਨਿਆਣੇ!
ਕੋਈ ਨਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸਿਖਾਵੇ

ਟੀ ਵੀ ਦਾ ਬਟਨ ਦਬਾ ਕੇ,
ਰੋਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਾਵੇ
ਲਾ ਕੇ ਗਾਣੇ ਸਿਖਾਵੇ ਭੰਗੜੇ ਪਾਉਣੇ
ਨਾ ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਸ ਸੁਣਾਏ!
ਮਾਵਾਂ ਗੇਮਾਂ ਲਾ ਕੇ,
ਫੋਨ ਬੱਚਿਆਂ ਹੱਥ ਫੜਾਕੇ,
ਆਪਣੀ ਟੇਂਸ਼ਨ ਮੁੱਕਾਵੇ,

ਕੋਈ ਨਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸਿਖਾਏ,
ਨਿੱਕੇ ਨਿਆਣੇ ਮਾਈਆਂ ਹੱਥ ਛੱਡ,
ਮਾਂ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਜਾਵੇ
ਬੱਕੀ ਟੁੱਟੀ ਆਣ ਰਸੋਈ ਵੜ ਜਾਵੇ
ਕਿਹੜੇ ਵੇਲੇ ਲਾਡ ਲਡਾਵੇ

ਰੱਬ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਦਾਤਾਂ
ਦਾ ਸੁੱਖ ਵੀ ਨਾ ਮਾਣੇ,
ਆਧੁਨਿਕ ਨਾਰੀ ਅਖਵਾਵੇ
ਹਰਵਿੰਦਰ ਬਾਛਲ ਨਾ ਜਾਣੇ
ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ,
ਅਛਮੁੱਲੇ ਪਲ ਗੁਆ ਲਏ!
ਭਰ ਲਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾਵੇਂ!
ਲੱਭ ਜਾਵਣ ਬਚਪਨ ਦੇ ਦਿਨ ਪੁਰਾਣੇ,
ਬਚਪਨ ਦੇ ਉਹ ਦਿਨ ਪੁਰਾਣੇ,
ਬਚਪਨ ਦੇ ਉਹ ਦਿਨ ਪੁਰਾਣੇ।।

ਹਰਵਿੰਦਰ ਬਾਛਲ

Instagram : harvinder_k0ur

48. ਇੱਕ ਸ਼ਾਇਰ ਹੋਣਾ

ਸਵੇਰੇ-ਸਵੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਚਾਹ ਜਾਂ,
ਦੁੱਧ ਦਾ ਗਿਲਾਸ (ਕੱਪ) ਲੈ ਕੇ
ਖਿਆਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚ ਜਾਣਾ
ਕੁਝ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਬੀਜ ”ਬੋ” ਕੇ
ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣਾ
ਕਿੰਨਾ ਅੰਖਾ ਹੁੰਦਾ ਐ
ਸੱਚੀ ਯਾਰਾ
ਇੱਕ ਸ਼ਾਇਰ ਹੋਣਾ।

ਹਰ ਦਿਨ ਇੱਕ ਪਹੇਲੀ ਨੂੰ
ਸੁਲਝਾਉਣ ਲੱਗ ਜਾਣਾ
ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ
ਗੁਆ ਲੈਣਾ
ਫਿਰ ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਚਾਂ
ਸੋਚੀ ਜਾਣਾ
ਕਿੰਨਾ ਅੰਖਾ ਹੁੰਦਾ ਐ
ਸੱਚੀ ਯਾਰਾ
ਇੱਕ ਸ਼ਾਇਰ ਹੋਣਾ।

ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਲਿਖਕੇ
ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਉਤੇ
ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨਾ
ਖੁਦ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ
ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ
ਖੁਦ ਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ
ਕਿੰਨਾ ਅੰਖਾ ਹੁੰਦਾ ਐ
ਸੱਚੀ ਯਾਰਾ
ਇੱਕ ਸ਼ਾਇਰ ਹੋਣਾ।

ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀਆਂ
ਪਸੰਦਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ
ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣੇ
ਕਈ ਵਾਰ ਜਵਾਬ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ
ਚੁੱਪ ਵੱਟ ਲੈਣਾ
ਕਿੰਨਾ ਅੰਖਾ ਹੁੰਦਾ ਐ
ਸੱਚੀ ਯਾਰਾ
ਇੱਕ ਸ਼ਾਇਰ ਹੋਣਾ।

ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੁਹੱਬਤ ਕਰਦੇ ਓ
ਤਾਂ ਲਿਖ ਦੇ ਓ...
ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਹੱਸ ਕੇ ਟਾਲ ਜਾਣਾ
ਨਹੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕਦੀ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ
ਉਸ ਵਕਤ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਅੱਗੇ
ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਆਪ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ
ਕਿੰਨਾ ਅੰਖਾ ਹੁੰਦਾ ਐ
ਸੱਚੀ ਯਾਰਾ
ਇੱਕ ਸ਼ਾਇਰ ਹੋਣਾ।

ਕਈ ਵਾਰ ਆਮਦ ਨਾ ਹੋਣਾ
ਤੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦਾ ਥੱਬਾ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੈ ਕੇ
ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਇੱਕ ਕੁਰਸੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣਾ
ਜਦ ਕੋਈ ਕਹੇ ਪ੍ਰਿਸ ਲਿਖਣਾ ਬੜਾ ਅੱਖਾ ਐ
ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗੋਂ ਕਹਿ ਦੇਣਾ
ਮੇਰੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਸੁਆਦ ਆਉਂਦਾ ਐ
ਇਹ ਕਹਿ ਦੇਣਾ
ਮੇਰੇ ਲਈ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤੋਂ
ਕਿੰਨਾ ਅੱਖਾ ਹੁੰਦਾ ਐ
ਸੱਚੇ ਯਾਰਾ
ਇੱਕ ਸ਼ਾਇਰ ਹੋਣਾ

ਹੱਥ ਮਾਹੀ ਦਾ

ਫਿਰ ਇਸ਼ਕ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ,
ਹੱਥ ਮਾਹੀ ਦਾ ਫੜਨ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ,
ਸੂਝੇ ਸੀ ਜੋ ਬਾਗ - ਬਗੀਚੇ,
ਆਬਾਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ,
ਜਦ ਦਿਸਿਆ ਮਾਹੀ ਵਿਚ ਬਜਾਰੇ
ਫਿਰ ਇਸ਼ਕ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ।

ਅੱਖ ਮਾਹੀ ਦੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਮਿਲਾਕੇ,
ਓਦੀ ਨਿਗਾਹ ਬਣਨ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ,
ਜੋਬਨ ਭਰੀ ਮੇਰੀ ਜਵਾਨੀ,
ਓਦੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿਚ ਲੁਕਣ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ,
ਇਕ ਪਾਸੇ ਦੁਨੀਆਵੀ ਮੇਣੈ,
ਮਾਹੀ ਦਿਲ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ,
ਜਦ ਦਿਸਿਆ ਮਾਹੀ ਵਿਚ ਬਜਾਰੇ,
ਫਿਰ ਇਸ਼ਕ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ।

ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਮੇਰੇ ਤਾਂਘ ਜਿਹੀ ਉਠਦੀ,
ਓਦੇ ਕੋਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ,
ਪਿਆਸੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹਾਂ, ਹਰ ਵੇਲੇ,
ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਘੁੱਟ ਭਰਨ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ,
ਜਦ ਦਿਸਿਆ ਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਬਜਾਰੇ,
ਫਿਰ ਇਸ਼ਕ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ।

ਨੀਲਾ, ਲਾਲ ਜਦੋਂ ਆਸਮਾਨ ਹੋਵੇ,
ਮਾਹੀ ਕੋਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ,
ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹੱਥ ਪਾਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰੀ ਜਾਵਾਂ,
ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ,
ਜਦ ਦਿਸਿਆ ਮਾਹੀ ਵਿਚ ਬਜਾਰੇ,
ਫਿਰ ਇਸ਼ਕ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ।

ਪਿੰਸ

+91 79862 30226

49. ਪੰਡੀ ਬਣ ਜਾਵਾਂ

ਪੰਡੀ ਬਣ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉੱਡਣਾ ਚਾਹਵਾਂ
 ਖੰਭ ਫੈਲਾਅ ਲੰਬੀ ਜਿਹੀ ਉਡਾਰੀ ਲਾਵਾਂ
 ਉੱਡਦਾ ਜਾਵਾਂ, ਉੱਡਦਾ ਜਾਵਾਂ
 ਜੋ ਕੁਝ ਚਾਹਵਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਵਾਂ
 ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੁੱਖ ਦੀ ਟਾਹਣੀ ਉੱਤੇ ਜਾ ਬਹਿ ਜਾ
 ਬਿਨ ਪੁੱਛਿਆਂ, ਉਸ ਬਿਰਖ ਤੋਂ ਖੱਟੇ-ਮਿੱਠੇ ਫਲ ਮੈਂ ਖਾਵਾਂ
 ਪੰਡੀ ਬੰਨ੍ਹ ਅਸਮਾਨ ‘ਚ ਉੱਡਣਾ ਚਾਹਵਾਂ

 ਨਦੀ, ਝੀਲਾਂ, ਚੁਬੱਚੇ ਸਭ ਆਪਣੇ ਜਾਪਣ
 ਪੀ ਪਾਣੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣੀ ਪਿਆਸ ਬੁਝਾਵਾਂ
 ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਤੇ ਬਹਿ ਜਾ
 ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਿਮ, ਸਿੱਖ, ਇਸਾਈ ‘ਚ ਭੇਦ ਨਾ ਪਾਵਾਂ
 ਰੋਟੀ ਦਾ ਟੁੱਕ ਲੱਭ ਜਾਵੇ ਕਿੱਧਰੇ
 ਕਿੱਧਰੇ ਚਿੱਤ ਖੁਸ਼ ਕਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਖਾਵਾਂ
 ਪੰਡੀ ਬਣ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉੱਡਣਾ ਚਾਹਵਾਂ

 ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹਰ ਰੰਗ ਨੂੰ ਮਾਣ
 ਗਰਮੀ - ਸਰਦੀ, ਪੁੱਪ- ਹਨ੍ਹੇਰੀ ਹੱਸ ਹੰਢਾਵਾਂ
 ਸੁਕੇ ਤਿਣਕੇ ਕਰ-ਕਰ ਇਕੱਠੇ
 ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਇੱਕ ਆਲੂਣਾ ਪਾਵਾਂ
 ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਵਾਂ ਮੈਂ
 ਨਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ - ਗੰਦਗੀ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਫੈਲਾਵਾਂ
 ਪੰਡੀ ਬਣ ਅਸਮਾਨ ਵਿਚ ਮੈਂ ਉੱਡਣਾ ਚਾਹਵਾਂ ...।

ਅਰਥੀ

ਕੋਈ ਛੁੱਲ ਨਾ ਮੇਰੀ ਅਰਥੀ ਤੇ, ਤੋੜ ਕੇ ਚੜ੍ਹਾਇਓ
ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਨਾ ਕੋਈ ਦਰਦ ਕਰਵਾਇਓ
ਰੁਖਾਂ ਦੀ ਟਾਹਣੀ ਤਾਂ ਦੂਰ ... । ।
ਪੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਰ ਵੱਖ, ਐਨਾ ਜਲਾਇਓ
ਕੀਮਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਦੇ, ਹੰਡੂ ਨਾ ਗਵਾਇਓ
ਕੋਈ ਛੁੱਲ ਨਾ ਮੇਰੀ ਅਰਥੀ ਤੇ, ਤੋੜ ਕੇ ਚੜ੍ਹਾਇਓ

ਚਿੱਟੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦਾ ਨਾ ਕੋਈ, ਕਫਨ ਸਵਾਇਓ
ਅੱਖਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜਹਾਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਰੁਸ਼ਨਾਈਏ
ਅੰਗ ਹੋਰ ਵੀ ਜੇ ਕੰਮ ਆਵਣ, ਤਾਂ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲਾਇਓ
ਮੁਸਕਰਾਵਾਗੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੀ, ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਕੱਪੜਾ ਨਾ ਕੋਈ ਪਾਇਓ
ਕੋਈ ਛੁੱਲ ਨਾ ਮੇਰੀ ਅਰਥੀ ਤੇ, ਤੋੜ ਕੇ ਚੜ੍ਹਾਇਓ

ਰਾਖ ਮੇਰੀ ਨੂੰ, ਧਰਤੀ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਓ
ਹੱਡ ਬਚ ਗਏ ਜਿਹੜੇ, ਨਾ ਐਵੇਂ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵਹਾਇਓ
ਭਰ ਕੁੱਜੇ ਵਿੱਚ ਛੂੰਘੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਾਂ ਦਬਾਇਓ
ਛੁੱਲ ਉੱਗਣਗੇ ਉਥੇ, ਖੁਸ਼ਬੋ ਦਾ ਲੁਫਤ ਉਠਾਇਓ
ਤਾਰਾ ਬਣ ਚਮਕੇਗੀ, ਨਿਗਾਹ ਅਸਮਾਨ ਤੇ ਟਿਕਾਇਓ

ਕੋਈ ਫੁੱਲ ਨਾ ਮੇਰੀ ਅਰਥੀ ਤੇ, ਤੋੜ ਕੇ ਚੜ੍ਹਾਇਓ
ਖੂਸ਼ ਰਹਿਓ ਤੁਸੀਂ ਸਦਾ, ਹਾਸੇ ਵੰਡਦੇ ਜਿੰਦਗੀ ਲੰਘਾਇਓ
ਹਰ ਦਿਨ ਜਿਓ ਮਜ਼ੇ ਨਾਲ, ਨਾ ਕੁਝ ਕੱਲ੍ਹ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਪਾਇਓ
ਲਿਖਤਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ, ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਵਸਾਇਓ
ਕੋਈ ਫੁੱਲ ਨਾ ਮੇਰੀ ਅਰਥੀ ਤੇ, ਤੋੜ ਕੇ ਚੜ੍ਹਾਇਓ

ਜੋਤੀ ਪਲਵਿੰਦਰ

+91 97808 50535

50. ਗੁਸਤਾਖ ਦਿਲ

ਕਦੇ ਉਡਣਾ ਚਾਹੇ, ਦਿਲ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ
ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਉਡਾਣ ਵਿੱਚ
ਤੋੜਕੇ ਜੰਜ਼ੀਰਾਂ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ,
ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਬੈਰਾਗੀ ਸਾਧ ਵਾਂਗ
ਕਦੇ ਦਿਲ ਕਰੇ ਉੱਡ ਜਾਵਾਂ,
ਬੁਝੇ ਸਿਵੇ ਦੀ ਰਾਖ ਵਾਂਗ
ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਭਾਫ ਵਾਂਗ
ਕਦੇ ਦਿਲ ਕਰੇ ਰੱਕ ਜਾਵਾਂ,
ਕਿਸੇ ਸੰਘਣੇ ਬਿਰਖ ਦੀ ਛਾਂ ਵਾਂਗ
ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੱਠੀ-ਮੱਠੀ ਚਾਲ ਵਾਂਗ
ਬਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਟਹਿਕਦੇ ਛੁੱਲਾਂ ਦੀ ਮੁਸਕਾਨ ਵਾਂਗ
ਕਦੇ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਵੀ ਰੋਂਦਾ ਹੈ,
ਆਪਮੁਹਾਰੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਵੀ ਰੋਣਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ
ਕਦੇ ਐਵੇਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਵਜ਼ਾ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਕੂਕ ਕੇ
ਸੁਦਾਈਆਂ ਵਾਂਗ ਰੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਏ
ਖੋਰੇ ਏ ਗੁਸਤਾਖ ਦਿਲ ਮੇਰੇ ਤੋਂ
ਕੀ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਵਾ ਕੇ
ਨਿੱਤ ਨਾ ਜਾਣੇ ਕਿੰਨੇ ਹੋਰ ਸੁਪਨੇ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਹੀ ਤਾਂ ਅਸਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ
ਜਿਉਣਾ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਮੁਹੱਬਤ

ਮੁਹੱਬਤ ਵੀ ਗਿੱਲੀ ਮਿੱਟੀ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਮੋਹ ਕਰਦੇ ਨੇ
ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਆਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲ ਕੇ
ਕੁਝ ਵਕਤ ਗੁਜਾਰਨ ਲਈ ਖੇਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤੇ
ਆਖਿਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਪੈਰਾਂ ਥੱਲੇ ਲਤਾੜ ਕੇ ਸੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਨੇ

ਪ੍ਰੀਤ ਚੈਹਿਲ

Instagram : _kaur.preet08

ਜਿਸਮ

ਜਿਸਮ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਦਫ਼ਨ ਕਰ ਲਵੇਗੇ
ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਗੇ
ਜਦੋਂ ਹਸਤੀ ਹੀ ਮਿਟ ਜਾਣੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ
ਫਿਰ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਕਿਸ ਦੀ ਕਰਾਉਗੇ

ਸਮਸ਼ਾਨ

ਸਮਸ਼ਾਨ ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਸਿਵਿਆਂ ਦੀ ਲਿਖਾਵਟ
ਸੁਨਸਾਨ ਨੇ ਰਾਹਾਂ ਜਾਵੇ ਨਾ ਜਿੱਥੇ ਹੋਵੇ ਨਾ ਕੋਈ ਆਹਟ
ਰੀਝਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਈਆਂ ਅਰਬੀਆਂ ਆਉਦੀਆਂ ਨੇ
ਲੱਕੜਾਂ ਦੇ ਸੇਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ
ਕਹਿੰਦੇ ਕਬਰਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੀਰਾਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ
ਕਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਾਤਾਂ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ

ਦੀਪਿਕਾ ਨਾਭਾ

Instagram : deepika639_nabha

51. ਹਵਾਵਾਂ

ਅੱਜ ਹਵਾਵਾਂ ਨੱਚੀਆਂ
ਤੇ ਪੱਤਿਆਂ ਮਾਰੀ ਤਾੜੀ ਜੀ,
ਧੁਪ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ-ਕਰ ਕੇ
ਜੱਟ ਦੀ ਪੱਕ ਗਈ ਹਾੜੀ ਜੀ,

ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਰਹੀ ਜੋ ਧਰਤੀ ਲੈ ਰਹੀ
ਲੰਮੇ-ਲੰਮੇ ਸਾਹਾਂ ਦੀ,
ਅੱਜ ਤੱਕ ਐਸੀ ਨਿੱਘ ਨਾ ਮਾਣੀ
ਮੈਂ ਕੁਦਰਤ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਦੀ,

ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਸਭ ਕੁੱਝ ਦਿੱਖਦਾ
ਇਹ ਧੂੰਏਂ ਰਹਿਤ ਅਸਮਾਨ ਚੋਂ,
ਇਬਾਦਤ ਕਰਦੇ ਉੱਡਦੇ ਫਿਰਦੇ
ਪੰਛੀ ਆਏ ਹੋਣੇ ਰਮਜ਼ਾਨ ਤੋਂ।

ਤੇਤਲੀਆਂ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਲੱਗ ਗਈਆਂ
ਪੰਛੀ ਕਿਸੇ ਨਾਦਾਨ ਦੀਆਂ,
ਬੰਦ ਕੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਹੋ ਗਈਆਂ
ਚੀਕਾਂ ਜਦ ਇਨਸਾਨ ਦੀਆਂ।

ਬਹਾਰ ਦੇ ਹੱਥ ਸੱਦਾ ਭੇਜਿਆ
ਫੁੱਲਾਂ ਰਲ ਕੇ ਤਿਤਲਿਆਂ ਨੂੰ,
ਆਲਣ ਬਣਾ ਲਏ ਗੋਦ 'ਚ ਰੁੱਖਾਂ
ਸਾਂਭਣ ਲਈ ਨਿੱਕਿਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ਨੂੰ ।

ਸ਼ੁਕਰ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ
ਇਹ ਸਮਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ,
ਰੂਪ ਅਕਾਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ ਜਿਹੜਾ
ਉਸ ਰੱਬ ਦੇ ਰੰਗ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ।

ਸਕੂਨੀਂ ਹਵਾ

ਕੰਡਾਂ ਨਹਿਰ ਦਾ,
ਦਿਨ ਤੀਜੇ ਪਹਿਰ ਦਾ,,
ਚੁਫੇਰਾ ਬੜਾ ਚੁੱਪ ਸੀ,,,
ਬੱਦਲਾਂ ਆਸਮਾਨ ਮੱਲਿਆ,
ਜੀ ਦਿਨ ਛਿਪ ਚੱਲਿਆ
ਤੇ ਕਿਤੇ-ਕਿਤੇ ਧੁੱਪ ਸੀ,,,
ਜ਼ਿਹਨ 'ਚ ਸੀ ਚਾਅ,
ਤੇ ਸੁੰਨਸਾਨ ਰਾਹ,
ਜੀ ਸੁਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ,,
ਆਲੂਣੇ ਚੋਂ ਦਿੱਖਦੇ,
ਤੇ ਉੱਡਣਾ ਸੀ ਸਿੱਖਦੇ,,
ਜੀ ਪੰਛੀ ਵੀ ਨਾਦਾਨ ਜੇ,,,
ਝੁੱਡ ਵੀ ਬੈਠ ਕੇ,
ਛੁੱਲ ਵੀ ਸੀ ਮਹਿਕਦੇ,,
ਚੁਫੇਰਾ ਕੀਤਾ ਸਦੰਲੀ,,
ਕੋਇਲਾ ਬਣ ਰਾਨੀਆਂ,
ਜੀ ਮੱਲ ਬੈਠੀਆਂ ਸੀ ਟਾਹਣੀਆਂ,,
ਵਜਾਉਂਦੀਆਂ ਸੀ ਵੰਜਲੀ,
ਸੀ ਆਲਮ ਇਬਾਰਤੀ,
ਤੇ ਧੁਨ ਸੀ ਰਬਾਬ ਦੀ,,
ਜੀ ਕੰਨਾ ਵਿੱਚ ਵੱਜਦੀ,,

ਦੁਨਿਆ ਤੋਂ ਤੋੜਦੀ,
ਜੀ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ,,
ਸੀ ਸਕੂਨੀਂ ਹਵਾ ਵੱਗਦੀ,,,
ਉੱਥੇ ਬੈਠਾ 'ਤੇਗ' ਸੀ
ਜੀ ਰਿਹਾ ਸੱਭ ਦੇਖ ਸੀ,,
ਤੇ ਵਰਕੇ ਸੀ ਰੰਗਦਾ,,,
ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਤਸਵੀਰ ਦੇ,
ਹੱਥ ਜੋੜ ਅੱਗੇ ਪੀਰ ਦੇ,,
ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਹੀ ਸੀ ਮੰਗਦਾ,,,

ਤੇਗ

7023380001

52. ਅੜਲ ਪਹਿਰ ਚੋਂ

ਅਦਨ ਬਾਗ ਚੇ ਅੜਲ ਪਹਿਰ ਚੋਂ ਚੁੱਪੀ ਗੇੜੇ ਲਾਓਦੀ ਏ,
ਓਦੇ ਨੂਰ ਇਕਾਂਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਰਹਿਮਤ ਝੋਲੀ ਆਓਦੀ ਏ,

ਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਓਹ ਤਖਤ ਸੁਨਹਿਰੀ, ਸ਼ਾਹੀ ਮਹਿਲ ਮੁਨਾਰੇ ਨੇ,
ਤਸਬੀ, ਖਿਰਕੇ, ਆਇਤਾਂ ਵਰਗੇ, ਰੰਬੀ, ਚਰਖੇ, ਆਰੇ ਨੇ,
ਮਹਿਰਮ ਲਈ ਤਾ ਪੀੜ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਬੋਲ ਹਦੀਸ ਦੇ ਗਾਓਦੀ ਏ,
ਅਦਨ ਬਾਗ ਚੇ ਅੜਲ ਪਹਿਰ ਚੋਂ ਚੁੱਪੀ ਗੇੜੇ ਲਾਓਦੀ ਏ,

ਸਜਦੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਭੁਕਦੇ ਜਾਵਣ, ਨੈਣ ਨੁਰਾਨੀ ਬਰਸਣ ਜੇ,
ਓਹ ਬੈਠ ਮੁਸਲੇ ਉੱਤੇ ਮੱਕਾ ਵੇਂਹਦੇ ਦੀਦੇ ਤਰਸਣ ਜੇ,
ਸੁਰਤਾਂ ਦੇ ਲਸ਼ਕਰ ਨੂੰ ਓਦੇ ਚੀਜ਼ ਕੋਈ ਨਾ ਭਾਓਦੀ ਏ,
ਅਦਨ ਬਾਗ ਚੇ ਅੜਲ ਪਹਿਰ ਚੋਂ ਚੁੱਪੀ ਗੇੜੇ ਲਾਓਦੀ ਏ,

ਬਣਦਾ ਜਾਵੇ ਰਿਸ਼ਮ ਨਵੇਲੀ, ਅੱਲਾ ਅੱਲਾ ਬੋਲੇ ਤੋਂ,
ਦਿੱਸ ਜਾਦੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦੇ ਚੋਜੇ, ਸਾਧੂ ਪੈੜ ਫਰੋਲੇ ਤੋ,
ਮਾਹੀ ਦੀ ਤਾਂ ਗੁੜੂਤੀ ਐਸੀ, ਧਰਤੀ ਫਿਰੇ ਝਕਾਓਦੀ ਏ,
ਅਦਨ ਬਾਗ ਚੇ ਅੜਲ ਪਹਿਰ ਚੋਂ ਚੁੱਪੀ ਗੇੜੇ ਲਾਓਦੀ ਏ,

ਇਹੀ ਹੁੰਦਾ ਇਸ਼ਕ ਸਾਈਂ ਦਾ, ਮੁੰਦ ਜਾਂਦਾ ਜਦ ਲੰਘਦਾ ਏ,
ਖੁਦਾ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਖੁਦਾ ਦੇ ਕੋਲੋਂ, ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਮੰਗਦਾ ਏ,
ਓਹ ਫਕੀਰੀ ਡਾਢੀ ਮਹਿੰਗੀ, ਭੁੱਖੇ ਹਿੱਸੇ ਆਓਦੀ ਏ,
ਅਦਨ ਬਾਗ ਚੇ ਅੜਲ ਪਹਿਰ ਚੋਂ ਚੁੱਪੀ ਗੇੜੇ ਲਾਓਦੀ ਏ,

ਮਸਤੀ ਪੌਣਾਂ ਵਾਲੜੀ

ਇੱਕ ਮਸਤੀ ਪੌਣਾਂ ਵਾਲੜੀ ਵਿੱਚ ਚੁੱਪੀ ਪੈਰ ਧਰੇ,
ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਜੀਹਦੀ ਬਾਬਤਾਂ ਕੋਈ ਬੈਠਾ ਬੁੱਧ ਕਰੇ,

ਓਹ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਉ ਅਲਬੇਲੜਾ, ਨੇ ਜਿੰਨੇ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਮੰਗੀਆਂ,
ਸੀ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧ ਦੀ ਧਰਤ ਤੇ, ਓਹਨੇ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਕਰੀਆ ਕੰਘੀਆਂ,
ਨਾ ਬੋਲ ਕਿਰੇ ਕੋ ਫਿਕਰ ਦੇ, ਬੈਰਾਗੀ ਮੱਤ ਸੁਬਹਾਨ ਚੋ,
ਪੈੜਾ ਚੋ ਉਸਤਤ ਲੰਘਦੀ, ਰਾਹਾਂ ਚੋ ਖਿੜਨ ਸਾਰੰਗੀਆਂ,
ਬਲ ਬਲਾਂ ਦੀ ਰੇਤ ਚੋ ਛੁੱਲਦੀ, ਕੋਈ ਬੂੰਦ ਛਾਂਵ ਦੀ ਮਨਸਿਆ,
ਜਲਨੀ ਨੇ ਸੁਣੀ ਈਬਾਦਤੀ, ਰੋਡੇ ਦੀਆ ਆਸਾਂ ਥੰਘੀਆ,
ਇੱਕ ਅਜਥ ਸਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਚੋ, ਜਿਓਂ ਛੁੱਲੀ ਰੱਤ ਫ਼ਕੀਰ ਦੀ,
ਨੇ ਜਿੱਥੋਂ ਸਾਕੀ ਉੱਭਰੇ, ਮਿੰਬਰ ਤੇ ਲਾ ਲਾ ਮੰਡੀਆ,

ਫਰੀਦ ਦੀਨ ਦੀਆ ਉਤਭੁਜਾਂ, ਧੁੱਪਾਂ ਦਾ ਰਾਹੀਂ ਗਾਂਵਦਾ,
ਜਿਓਂ ਰਿਸ਼ਮ ਨਵੇਲੀ ਕਮਰ ਦੀ, ਨੂੰ ਲੁਕ ਛਿਪ ਖੇਤ ਲੰਘਾਵਦਾ,
ਇਹ ਭਟਕਣ ਉੱਚੇ ਤਖ਼ਤ ਦੇ, ਇੱਕ ਨੂਰ ਦੀ ਚਮਕੀ ਹਾਣੀਆ,
ਜਿਹਨੂੰ ਕਿੱਸਾ ਕਹਿ ਕੇ ਹੀਰ ਦਾ, ਐਹ ਵਾਰਿਸ ਪਿਆ ਵਜਾਵਦਾ,
ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਲਿਪਟੀ ਸੀਤਗੀ, ਮੁੰਦ ਹੋਵਨ ਬਹਿਰ ਜਬਾਨ ਦੇ,
ਤਿੱਥਾਂ ਦੇ ਬਿੜਕਣ ਪੰਧ ਵੀ, ਰਬਾਬਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆ ਹਲਾਵਦਾ,
ਪਾ ਰੜਕਣ ਬੈਠਾ ਆਇਤ ਨੂੰ, ਬੁੱਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹੀ ਮਸਤੀਆਂ,
ਸ਼ਫ਼ ਸ਼ੰਮਸ ਅਤੇ ਮਨਸੂਰ ਦੇ, ਬਾਹੂ ਦਾ ਖੁਦਾ ਵਛਾਵਦਾ,

ਜਿਥੋ ਵਰਸਣ ਕਈ ਸਵਾਤੀਆ, ਓਹ ਥਾਵਾਂ ਮੁੱਲਾ ਕਿਹੜੀਆਂ,
ਜੀਹਦੀ ਸਾਹ ਦੀ ਕੂਲੀ ਸੇਜ਼ ਤੇ, ਮੇਰੇ ਖਾਬ ਨੂੰ ਲੱਗੀਆ ਬੇੜੀਆਂ,
ਫਿਰ ਹੋਣ ਸੁਜਾਖੇ ਬੋਲ ਵੀ, ਜੋ ਲਸ਼ਕਰ ਬਣਨਾ ਤਾਂਘਦੇ,
ਜਿੰਨਾ ਹਿਜਰਾਂ ਦੀ ਕੋਹ ਵਾਟ ਵੀ, ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਖੂਬ ਸਹੇੜੀਆਂ,
ਮੇਰੀ ਤਾ ਕੀ ਐ ਗੱਲ ਵੀ, ਇਹ ਪੰਛੀ ਵੀ ਸਭ ਬਹਿਕਦੇ,
ਹੁਣ ਹੋਈਆਂ ਰਾਤਾਂ ਬਾਵਰੀਆਂ, ਨੇ ਲੰਘੀਆਂ ਛੋਹ ਕੇ ਜਿਹੜੀਆਂ,
ਇਹ ਅਦਾ ਐ ਓਹਦੀ ਰਵਾਨਗੀ, ਛਾਵਾਂ ਦੇ ਖਾਇਲ ਨੇ ਭਟਕਦੇ,
ਸੰਝਾਂ ਚੋ ਮੁਖੜਾ ਆਸ਼ਕਾ, ਓਹਦਾ ਲੱਗਦਾ ਲਾਉਦਾ ਗੋੜੀਆਂ,

ਜਫਰ

Instagram : zaffarmn

♦♦♦

To read more books from Gurdeep Rakhra
visit www.PunjabiLibrary.com

ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ
PUNJABI LIBRARY
www.PunjabiLibrary.com

